

**METSADE
HIRM:**
võrdleme
nelja odavat
laserprinterit

Esimest korda [digi]

TESTIS SEITSE SUURT TELERIT

Järele proovitud:

- Fujitsu Siemensi HDMIga kuvar
- Samsungi 2 SIM-kaardiga telefon
- Toshiba ja Prestigio arvutid ja suur hulk muid vidinaid

ODAV JA HEA:
õpetame ostma
kasutatud
sülearvutit

[digi] proovib Wii
uut lisaseadet:
püss Zapperit

Ajakiri+
CD-ROM=
39⁹⁰

9 771 736 26901 6

**MUGAVUSE UUS STANDARD.
UUS LAGUNA. NÕUDKE ALATI PARIMAT.**

3
AASTAT
GARANTII
150 000 km

UUS RENAULT LAGUNA, GARANTII 3 AASTAT VÕI LÄBISÕIDUNI 150 000 KM.

Üks asi on näida mugav, teine asi on tunda seda mugavust. Erakordset mugavust pakuvad teile uue Laguna ergonomilised istmed ja uus täiustatud vedrustus. Lisage sellele suurepärase akustika ja uue põlvkonna kliimaseade ning saate igat sõitu maksimaalselt nautida. Eriti mugav interjäär ühendatuna võimsa mootori, 6-käigulise käigukasti ja tugevdatud veermikuga kindlustavad tõeliselt kvaliteetse sõidu.

Uus Laguna. Avastage tõeline mugavus.

Kütusekulu 4,9-8,9 l/100 km, CO₂ emissioon 130-210 g/km.

ELUE PLUS BELLE VOITURE DE L'ANNEE

**AASTA ILUSAIM AUTO.
AASTA ILUSAIM INTERJÖÖR.**

42 >

Teleritest

Otsime parimat 40tollist lametelerit. Selgub, et plasma- ja LCD-telerite vahel käib endiselt vihane rebimine.

VÄRSKE KRAAM

- 7 > Kaaneplaat**
«NFS ProStreet Porsche» demo
- 9 > Arvutiga Ernale**
Sõdurgi tahab arvutit
- 13 > Kingi naisele kaamera**
Ka peegelkaamera võib nunnu olla
- 14 > Hüvasti, kaablid**
Muusika ja loba läbi õhu
- 16 > TOP**
Mida kosmoses kuulatakse?
- 22 > Arvamus**
Miks armastada Windows Vistat
- 25 > Persoon**
Infoinspektor Urmas Kukk

JÄRELE PROOVITUD

- 26 > Prestigio Visconte 1230**
Söör arvuti

- 28 > Fujitsu Siemens ScenicView P20W-3**
Pehme ja sõbralik
- 29 > Nokia BH-503**
Juhtmevaba nauding
- 30 > HP Pavilion Elite PC**
Eliitarvuti eliitkasutajale
- 32 > Logitech Harmony One**
Kaugjuhtimispultide kuningas
- 33 > ML N520**
Teine tilk vett
- 34 > Nintendo Wii Zapper**
Tükk plasti ja mäng
- 35 > Samsung SGH-D880**
Kaks pead on ikka kaks pead
- 36 > Toshiba Satellite A200-23K**
Need tüütud pisiasjad
- 38 > Samsung i85**
Vidin, mille müük võiks keelatud olla

30 >

HP Pavilion Elite PC

68 >

Hellgate: London

TESTID

- 42 > Teleritest**
Testime suuri telereid, et teil poes lihtsam oleks
- 52 > Printida võib ka kodus**
Proovime odavad laserprintereid

KUIDAS

- 58 > ... osta kasutatud sülearvutit?**
Ära osta põrsast kotis
- 60 > ... mängida seiklusmänge?**
Mida ma selle bumerangiga teen?
- 62 > ... kasutada välklampi?**
Väikese päikese kasutusjuhised
- 66 > ... osta videoprojektorit?**
Sest kodukino oleks ju vahva

PLAY

- 68 > Hellgate: London**
London põleb
- 71 > Tank Combat**
Roostes kui vanaraud
- 72 > World in Conflict**
Kolmas maailmasõda
- 74 > Clive Barker's Jericho**
Seitse kuues
- 76 > Juiced 2: Hot Import Nights**
Kibekuiv mahl
- 77 > Overspeed**
Ainult kõigesõitjale
- 78 > Art of Murder: FBI Confidential**
Krimiseiklused jäävad
- 79 > [2]: uued Teise maailmasõja FPSid**
The History Channel: Battle for the Pacific ja Hour of Victory
- 80 > Uudised**
«Red Alert 3» tuleb!

TAGUMINE OTS

- 82 > Ostujuht**
Uued tulijad
- 84 > Digidoktor**
Kuidas vanaema paberile saada?
- 86 > Kuulame ja vaatame**
Ärge Potterit lugege
- 88 > Saabunud post**
Lugejad on nii asjalikud
- 82 > Kaanetüdruk Marilyn**
Armastab süüa teha

PENTAX *K20D*:

ROHKEM KUI LIHTSALT TEHNILISED NÄITAJAD.

Pentax K20D loob oma tehniliste võimalustega uued standardid. Selle suurepärase leiutise iga omadus kõneleb ise enda eest. Paindlik K20D tasakaalustab su praktilised vajadused sinu loomingulisusega – nii avastad oma tõelised oskused ja potentsiaali!

Pentaxilt – armastusega fotograafia vastu.

- **14,6 megapiksline CMOS sensor**
- **Kaamerasisene värinastabilisaator**
- **"Live View" pilt otse ekraanil**
- **4-astmeline tolmueemaldus**
- **Pritsmekindel korpus**
- **Dünaamilise ulatuse optimeerija**
- **Tundlikkus kuni ISO 6400**

K20D

PENTAX

Suur teleritest

• [digi] teeb selle numbriga ajalugu. Pea-aegu ajakirja ilmumise algusest saadik on meilt palutud LCD- ja plasmateleerite testi, nüüd lõpuks ometi tegime selle ära!

Nii põhjalikku võrdlustesti nagu seekordne teleritest ei ole [digi]s veel ilmunud. Kolm meest tegid nädal aega tööd: võrdlesid, hindasid, ladusid tulemusi tabelisse

ning sõelused välja parimad. Huvitav on seejuures, et testijate lemmikuteks olid plasmateleerid, millele juba pikemat aega kadu ennustatakse. Vahetult enne ajakirja trükkiminekut teataski Pioneer, et lõpetab plasmateleerite tootmise, kahju.

Teleritestiga astusime suure sammu edasi. Edaspidi kavatsime seni testitud toodete kõrval pöörata rohkem tähelepanu teleritele, DVD-mängijatele, üritame leida võrdlemiseks Blu-ray-mängijaid ja nii edasi. [digi] on algusest peale seadnud eesmärgiks kodukasutajatele nõu ja jõuga abiks olla ning on ainuõige, et hakkame nüüd rohkem testima ka elutoas asuvat tehnikat. Ärge muretsege, ajakirjast ei kao midagi ära ning kõik seni kajastatud tooted ja teemad leiavad [digi]s koha edaspidigi.

✉ HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

Nii põhjalikku võrdlustesti nagu seekordne teleritest ei ole [digi]s mitte kunagi ilmunud

[MÄNGUMÄNG]

Veebruari [digi] küsimus oli vist lihtne, sest ühtegi valet vastust ei tulnud. Õige on, et Saiteki värskem mängurivinate seeria kannab nime Cyborg.

Saitek GM-3200 hiire uus omanik on:

• Indrek Trei

Mängude plakatid:

- Ruslan Kirnitsišin
- Tauri Türkson
- Rait Veetsalu
- Margus Ivanov
- Erik Enden
- Kaspar Kannik
- Kaido Daniel
- Kaur Koitla
- Kaie Sestverk
- Oliver Oidekivi

Auhinnad saab kätte meie toimetusest Liimi 1, Tallinn.

[digi]

- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Leho Lahtvee
leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil <http://www.telli.ee>

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts
tel 661 6186
raimo.korts@presshouse.ee

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

Foto: **Egert Kamenik**
Modell: **Marilyn**
Meik ja stiil: **Lana**
Riided: **Tallinna Kaubamaja**

«NFS ProStreet Porsche» demo

• Viimane «Need For Speedi» seeria mäng «ProStreet» tuli küll müügile juba eelmise aasta lõpus, aga äsja lasi EA mängust välja järjekordse demoversiooni, mida sel kuul teile pakumegi. Kes pole «ProStreeti» mänginud või tahtnud üle 500 MB suurust faili ise alla laadida, võib meie kaaneplaadilt installeerida tuliuue «ProStreeti» demo ning, kui arvutis on piisavalt võimas graafikakaart, tunda mõnu nii heast sõidust kui ilusast pildist.

Uus demo pakub võimalust sõita kahe autoga: Porsche 911 GT2 ja 911 GT3RS ning sõita saab nendega Porsche ametlikul Leipzigi testirajal. Õnneks ei pea sa seal üksi kihutama, koos sinuga läbib kahte ringi veel hulk võistlejaid, kellele sul on muidugi au ja võimalus tagatulesid näidata. Kõige kergemal tasemel on sõit muide väga lihtne ja kahe ringi peale mõnikümme sekundit edumaad saavutada pole mingi probleem.

«ProStreet» on üritanud tagasi pöörduda

da suhteliselt realistliku võidusõidu juurde, vahepealsed versioonid kippusid väga arcade-kihutamiseks kätte minema. Kiita on saanud ka uued ja realistlikud võimalused auto löhkumiseks ning tehnilisteks viperusteks, millega mängu tegijad ka spetsiaalselt vaeva nägid.

Kõik ringradad on suletud ning võidukihutamised seega legaalsed, nii et politseid «ProStreetis» ei kohta. Samas on just seda peetud mängu üheks suureks puuduseks, mistõttu «ProStreeti» müügiedu on jäänud väiksemaks kui eelmistel versioonidel.

NÕUDMISED ARVUTILE

Protsessor: Intel Pentium 4 2.0 GHz / AMD 2100+

Graafikakaart: 256 MB mälu / DirectX 9.0c ühilduv

Mälu: 512 MB

Vaba ruumi kõvakettal: 1 GB

Operatsioonisüsteem: Windows XP / Vista

BurnAware Free Edition

• Kasutad plaatide kirjutamiseks Nero piraatversiooni? Ära näe vaeva, on ka tasuta programme ja väga häid. Üheks selliseks on BurnAware, mille tasuta versioon võimaldab plaatidega enamlevinud operatsioonid ära teha: kirjutada CD- ja DVD-toorikutele ning isegi Blu-ray-toorikutele. Võid luua ja kirjutada plaaditõmmiseid. Meie pakume sulle tasuta Free Editioni, soovi korral võid veidi raha kulutada ja osta Home Editioni, mis võimaldab sul kirjutamisel veidi rohkem seadistusi kasutada, luua buutivaid kettaid, teha plaatidest ISO-tõmmiseid jne.

Uniblue ProcessScanner

• Kas sa tead, millega su arvuti tegelikult tegeleb? Millised protsessid on Windowsis käivitatud ja mida need kõik tähendavad? Uniblue ProcessScanner on kasulik väike programm, mis analüüsib su arvutis jooksvaid protsesse ning avab siis veebilehe, kus annab infot selle kohta, mida su arvutist leiti, mida üks või teine protsess endast kujutab ja milleks vajalik on. Niimoodi on hõlbus avastada kahtlasi programme ja nuhkvara, sest ilma protsesse käivitamata ei saa nemadki hakkama. Pane tähele, et ProcessScanneri kasutamiseks on sul vaja internetiühendust, sest tulemused su arvutis jooksvate protsesside kohta küsib programm otse veebist.

LogonStudio

• Kui sa oled tüdinud oma Windows XP sisselogimisekraanist, siis tee ise uus ja parem. Tõepoolest, kõik arvutid ei pea ju käivituma selle ammu nähtud sinise sisselogimisekraaniga, vaid miks mitte millegi põnevamaga. LogonStudio on üsna lihtsasti kasutatav programm, mis võimaldab sul konstrueerida täiesti uue ja omanäolise sisselogimisekraani ja selle loomulikult ka kasutusele võtta. Kui sul töö eriti hästi õnnestub, võid oma kätetöö ka sõpradele edasi saata.

Samsung i85 testipildid

• Samsungi MP3-mängija ja digikaamera hübriid sai meilt selles numbris kõvasti võtta. Et me asjata tema peale tigidad ei ole, võid ise veenduda kaaneplaadile pandud testipiltide vaadates.

KÕIK MÄNGIMA!

Mängi üksi, koos sõpradega või rõõmista nooremaid.
EA mängud on eriti kvaliteetsed ja neist jagub rõõmu pikaks ajaks.
Mängude valikus võib esineda erinevusi.

PAN VISION

The Sims 2 FreeTime

(Mängulaiendus)

PC DVD (29.2.2008)

Läida oma simside kirk ja veeda nende vaba aega huvitavalt! Mängi jalgpalli, harjuta balletti, restaureeri autosid või kogu rongimakette. Need uued hobid ja aksessuaarid muudavad simside maailma!

The Sims 2 Double Deluxe

(Mängulaiendus)

PC DVD (18.4.2008)

The Sims 2 Double Deluxe sisaldab The Sims 2 mängu, kuid ka mängulaiendusi Nightlife ja Celebration Stuff, kaasas ka põnev DVD. Vii oma simsid linna nende uutes autodes, naudi vaba aega ja pea pidusid!

The Sims 2 Kitchen & Bath Interior Design Stuff

(Mängulaiendus)

PC CD-ROM (11.4.2008)

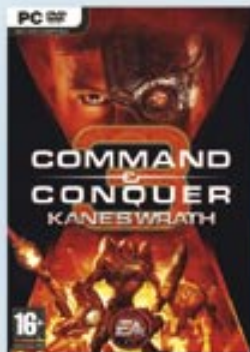
Muuda oma simside eluruumid tõeliselt luksuslikeks paikadeks! Uued ja huvitavad aksessuaarid sinu simside kööki või vannituppa! Mängi oma simsidele isiklikku interjööridisainerit, vii nende unistused ellu!

Need for Speed: ProStreet

PC DVD
PlayStation 2
PlayStation 3
Xbox 360
Nintendo Wii
Ja nüüd ka PSP

Koge tänavavõidusõidu toorest jõudu tänu täielikult uuendatud graafikamootorile. Tõesta oma sõiduoskusi - iga sinu vale liigutus mõjutab sinu auto käitumist. Autode disainimiseks ja tuunimiseks on kasutada sadu varuosi, mille mõju masinale saad kohe testida.

Command & Conquer 3: Kane's Wrath

(Mängulaiendus)

PC DVD (28.3.2008)

Mängulaiendus kõrgelt tunnustatud mängule C&C 3 Tiberium Wars. Naase Tiberiumi maailma uues 20 aasta pikkuses eepilises seikluses! Näe Nodi vennaskonna taassündi, ole kolmanda sõja sündmuste keerises! Sinu abiga võib Commander taas tõusta!

Counter-Strike Anthology

PC DVD

Sisaldab auhindadega pärjatud kahte võrgumängu - Counter-Strike ja Counter-Strike: Condition Zero. Lisana saad CS boti, mis võimaldab mitmikmänge teiste mängijate jaoks inimeste ja botide samaaegse kasutamisega keerulisemaks teha!

Army of Two

PlayStation 3 (7.3.2008)
Xbox 360 (7.3.2008)

Ühest mehest ei piisa, et peatada sõjaväeüksuste korrupsioon. Võitle koos sõbraga, et olla valitsuse jaoks surmavaim sõjaväeline jõud, keda nad kasutada saavad. Et jääda ellu, peate peatama suurima vandenõu, kus ei ole enam piiri "heade" ja "pahade" vahel.

Half-Life 2: Episode Pack

PC DVD (4.4.2008)

Ühes pakis saad nii Half-Life Episode One, Episode Two kui ka netimänguks põneva Deathmatch lisa! Dr. Gordonina pead aitama inimkonda päästa tulnukate ülemvõimu eest juba tuttavatel aladel kui ka põgenedes läbi Valge Metsa!

FIFA 08

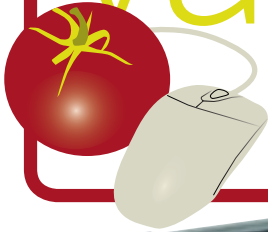
PC DVD
PlayStation 2
PlayStation 3
PSP
Xbox 360
Nintendo Wii

Astu mänguplatsile sinu loodud mängijaga ning arenda ta nõutud jalgpalluriks hooaja jooksul! Mängi kuni kolme sõbraga teie lemmikklubides, võta vastu individuaalseid väljakutseid, kindlusta, et just sinu klubi on parim hooaja lõpuks!

värske kraam

> Ka treial tahab helistada **LK10** > Miks eelistada eestimaist? Kust saada keeleabi? **LK17** > Microsofti vastulause Vista kaitseks **LK22** > Kas Orkut rikub seadust? **LK25**

Arvutiga Ernale

• Kas on põhjus Erna retke järjest suurenevas populaarsuses või relvastatud konfliktide arvu tõususes maailmas, aga ülivastupidavate sülearvutite turg on korruga muutunud ahvatlevaks veel teistelegi peale Panasonicu. Nüüd on jala ukse vahele saanud Dell.

Panasonicu Toughbookid on teada-tuntud kolakakindlad sülearvutid, kuid nüüd on esimese ekstra vastupidava sülearvutiga maha saanud ka Dell. Dell Latitude XFR D630 vastab Ameerika Ühendriikide kaitseministeeriumi standardile MIL-STD 810F, mis tagab seadmete töötamise suurtel kõrgustel, üliniisketes tingimustes ning põrutus-

kindluse.

Dell lubab ka, et nende mudel on 23 protsenti kiirem kui Panasonic CF-30. Arvutil on 14,1 tolline ekraan, mis on loetav ka päikesevalguse käes, ning lisaraha eest saab ka puutetundliku versiooni. Protsessoriks on 2 GHz Intel Core 2 Duo T2750 või 2,2 GHz T7500, mälu mahub arvutisse kuni 4 GB ning eriti põrumiskindlalt on paigutatud 80 GB kõvaketas. Valikus on ka 32 või 64 GB SSD-ketas. D630-s on ka DVD-kirjutaja ning kõik vajalikud ühendused. Arvuti kaalub

sõltuvalt konfiguratsioonist vähemalt neli kilo.

Kuni Dell rõõmustas, astus Panasonic aga oma ülivastupidavate arvutite osas suure sammu edasi ning näitas uut Toughbooki, mis on saanud hoopis UMPC kuju ehk on nii väike, et pane või taskusse. Samas suudab jook-

sutada nii Windows XPd kui Vistat, tal on 5,6 tolline ekraan ja rohkem midagi teada ei olegi. Müüki tuleb Panasonicu uus mudel sügisel, aga millise hinnaga, ei tea ka keegi. Kindel on see, et mitte odavalt.

Treiali telefon

- Hea meel on näha, et telefonitootjad mõtlevad väga erinevate elanikkonna rühmade peale. On olemas roosad tibitelefoniid, on kandilised ja inetud ärimeste telefoniid, on olemas keeratavad-pööratavad rulameeste telefoniid. Nüüd on viimaks oma telefon ka treialeil ja freesijail. Sony Ericsson T303 näeb välja, justkui oleks see otse freesi alt tulnud. Ilus, terashall, joonte ja soontega.

Peegelekraani, metallkorpuse ja kroomvii-

mistlusega telefon peaks plastkorpusega telefonide omanikes küll ohtralt kadedust tekitama. Kas T303 metallkere ka näiteks pähkleid purustada lubab, pole pressiteates öeldud. Raadiot kuulata, 1,3megapikselse kaamera-ga pildistada ning ka kõike muud, mida Sony Ericssoni telefoniid ikka on võimaldanud, saab teha küll. Kõneajaks lubatakse telefonil kuni 9 tundi, ooteajaks kuni 400 tundi. Poodidest tasuta telefoni otsima minna hilissuvel.

Olgu jääv meile päike

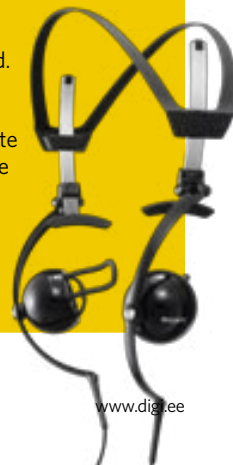
- Suvi läheneb ja päikest, mida praegu vaid jaopärast jagatakse, hakkab üha rohkem näha olema. Sellega arvestab ka GP, nimekas elektritarvikute tootja. GP esitles päikesepatareidega töötavat akulaadijat, mis suudab kaks AAA-akut täis laadida umbes 6 tunniga. Laadijaga komplektis on GP ReCyko akud, mis erinevad tavalistest taaslaetavaist selle poolest, et ei kaota oma laengut mitte paari nädalaga, vaid hoiavad seda üüratult kaua. GP lubab, et täis laetud ReCyko akudes on pärast aastast seismist endiselt järel veel 85% energiast.

Esialgu pakub GP laadijat kahjuks vaid AAA-tüüpi akude jaoks. Küsige päikeseenergiat inimkonna hüvanguks rakendavat laadijat poest juba homme, sest parim aeg laadija kasutamiseks on märtsist septembrini.

Imetabased kõrvakõlarid

- Lisaks vahvale metalltelefonile on Sony Ericsson sel kuul avalikkusele tutvustanud uusi kõrvakõlareid. Mittemidagiütleva mudelinimega PFR-V1 kujutab endast väikseid kõlareid, mis istuvad peavõru otstes klappide asemel. Kõlarid ei puutu kõrva vastu, kuid on selle ligidal, tagades, et kuulda oleksid ka ümbritseva keskkonna helid. Kuna väikeste kõlarite võimekus, õigemini selle puudumine, on kõigile teada, on Sony insenerid spetsiaalselt vaeva näinud ja madalate sageduste jaoks eraldi mooduli teinud. Kui jubinad on peale piisavalt lähedal ja otse kõrva poole suunatud, ei tohiks need kaaskondlasi eriti segada. Sony kõlariotakonna spetside sõnul on PFR-V1 kasutamisel efekt sama hea kui kuulata suuri, päris õigeid kõlareid.

HP soovitab: Windows Vista® Home Premium.

ÄRATA DRAAKON

Stiilne välimus

Liigutatav ekraan

Eksklusiivne disain

ARVUTI ON
SAANUD TAAS
ISIKLIK ASI.

HP Pavilion HDX

Tõeliselt võimas ja võimekas multimeediaarvuti, mis sobib ideaalselt lauaarvuti asendajaks. High Definition 20" monitor ja integreeritud TV tüüner pakub lisamugavust filmide ja fotode vaatamisel ning mängimisel.

HP Pavilioni paneb tööle Intel® Centrino® protsessor

Enam pole põhjust oodata, kuna väga soodsa hinnaga arvutite arv on piiratud. Vaata www.hp.ee/pavilion ja uuri mudelite, hindade ja ostukohtade kohta lisainfot.

www.hp.ee/pavilion

Suurem ja mahukam EeePC

● Asuse minimöödmetes EeePC osutus üllatavalt populaarseks ja seda võib kahtlemata nimetada idee pärast üheks eelmise aasta vahvamaks tooteks.

Nuriseti peamiselt kahe asja üle: väike ekraan ja liiga väike salvestusmaht. Oli ju ekraan tegelikult väiksem, kui korpus seda lubanuks, ning kuni 8 GB mahtu on tänapäevaste standardite järgi ikka näruselt vähe. Hiljuti teatas Asus, et miljonite kaeblemine on neile südamesse läinud, ning 2008. aastal näeb ilmselgust suurema, 8,9tollise ekraani ja 1024 x 600 resolutsiooniga uus EeePC mudel. Muudest silmapaistvatest uuendustest pole kuuldagi olnud, klaviatuur igatahes jääb samaks.

Uuel mudelil on salvestusmahtu kuni 16 GB ja operatiivmälu 1 GB. Paraku tuleb ka hind praegusest soolasem, veidi üle kuue tuhande krooni.

Käivad kõlad, et Microsoft on huvitatud EeePC jaoks erilise Windowsi versiooni tegemisest, kuid kindlalt me seda väita ei julge.

Intel Aatomik

● Meie andmetel ümises Intel peakorter nagu üks mees viimastel nädalatel meilegi tuttavat Aatomiku laulukest: «Ise olen väike, kuid mu jõud on suur!» On ka põhjust, sest uued Atom protsessorid peaksid andma senisest kõvema hoo mobiilsete internetiseadmete ja üliväikeste arvutite jõudluse. Atomi näol on tegemist Intel'i uusima kiibivalmistustehnoloogia alusel valminud protsessoriga, mille voolutarve on 0,6–2,5 W ning maksimaalne taktsagedus 1,8 GHz. Võrdluseks – keskmise Core 2 Duo protsessoriga sülearvutiprotsessori voolutarve on kuni 35 W. Lauaarvuti protsessori jaoks polekski nii väikestel arvudel erilist vahet, kuid näiteks süle- ja pihuarvutitesse sobiks säärane protsessor väiksema voolutarbe tõttu ideaalselt. Kui on valida suurema jõudluse või pikema akuaia vahel, siis valiks enamik sülearvutiga ringirändavaid inimesi raudselt akuaia.

Kingi naisele kaamera

Aasta esimene kvartal on erakordselt kaamerarikkaks osutunud. Nagu eelmises numbris ka kirjutasime, tuli pea kõigilt suuremailt tootjailt midagi, välja arvatud Olympuselt. Märtsi algul üllatas Olympus maailma uue digipeegelkaameraga E-420. Niigi väikese peegelkaameraga koos saab osta ka imeõhukese 25 mm fiksobjektiivi. Keskmise mehepojast foto-macho säärast minikaamerat ei ostaks, kuid kui kaameraga tuleb kaasa sobiv pruunist või valgest nahast vutlarike, siis tõenäoliselt leidub nii mõnigi õrnemast soost fotohuviline, kes sellise endale hangiks. Eesti poodidesse jõuab kaamerake hiljemalt aprillis.

Rohkem kontrasti

● LG, tuntud disainasjade tegija, on kõikvõimalikke imekuvareid valmistanud juba aastaid, ikka üks ilusam ja uhkem kui teine. Harvem on kuulda LG kuvarite tehnilistest uuendustest. Nüüd on LG teatanud, et kohe-kohe on müüki paiskamiseks valmis uus kuvar, mis on ilus nii seest kui väljast. Nimelt lubab LG uue, veel nimetu kuvari kontrastsuhteks 10 000 : 1. Paraku ei ole tegemist läbimurdega lamepaneelide tootmises või uute imetabaste omadustega materjalide rakendamisele kuvaritootmises, taoline kontrastsus saavutatakse endiselt vaid Digital Fine Contrasti (DFC) tehnoloogia abil, mis muudab kontrastsust jooksvalt vastavalt ekraanil kujutatule. Mitte et see halb oleks, lihtsalt tasub võtta teadmiseks ja lootuste latti veidi allapoole lasta. Sellegipoolest lubab LG selle kuvariga enneolematult tõetruud filmielamusi, sest just nimelt filmivaatamiseks see mõeldud on. «Must pole veel kunagi nii must ja valge nii valge olnud kui selle kuvariga,» lubatakse meile. Elame-näeme. Seni avaldatud piltide järgi paistab kuvar üsna vahva olevat.

Rohkem värvi kõrva

● Seoses sellega, et viimasel ajal on vidinamaailm täis peamiselt musti ja valgeid uudiseid, loeme oma kohuseks teatada, et leidub veel üksikuid firmasid, kes ka värvilisi asju toodavad. Näiteks Evergreen, kes üllitas just hiljuti uued värvilised nõõpkõrvaklapid. Odavad (alla saja krooni tükk) ja rõõmsad. Kui mees ostab särgi juurde alati sobiva lipsu ja naine kleidiga sobivad kingad, siis miks ei võiks edev vidinahuviline osta juuksevärvi või meigiga sobivaid kõrvaklappe? Sest need on ju lahedamad kui mustad.

Viis ühe hinnaga

● Hea uudis on see, et Sony on leiutanud mooduse, kuidas kõvaketaste salvestustihedust ligi 5 korda suurendada. Trikk seisneb selles, et tuleb tavapärase lugemis-kirjutamispea asemel kasutada sellist, mille lisaks magnetilisele ka optiline osa küljes. Salvestustehnoloogia jääks samaks, kuid tänu laserile saaks andmeid salvestada endisest palju tihedamalt. Nii peaks ühele ruutollile mahtuma 125 GB andmeid ning kõvaketas, mis praegu mahutab 320 GB, võiks tegelikult mahutada 1,56 TB.

Halb uudis on aga asja juures see, et Sony ise ei kavatse kõvakettaid valmistama hakata, ning kuigi firma on nõus teiste tootjatega tehnoloogia rakendamiseks koostööd tegema, me kardetavasti veel niipea uuel tehnoloogial põhinevaid kõvakettaid poest osta ei saa. Jääme lootma, et Sony kiirustab kellelegi koostööettepanekut tegema.

Hüvasti, kaablid

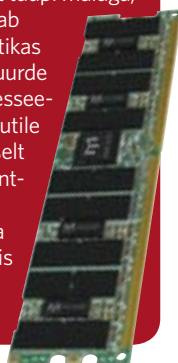
Kuna Logitech'i insenserid ei suutnud kõikidest pingutus-test hoolimata leiutada sellist kaablit, mis iseeneslikult puntrasse ei keriks ega sõlme ei tükiks, läksid nad kerge- ma vastupanu teed ja tegid juhtmevabad klappid. Kõrva-klapid ClearChat PC Wireless suhtlevad keskseadmega Bluetoothi abil, mis seab klappide tegevusraadiuseks umbes 10-11 meetrit.

Helitugevuse regulaator on klappide küljes ning mikrofon lülitub automaatselt välja kui mikrofoniosa vertikaalselt üles tõsta. Osta saab neid alates maikuust umbes 1500 krooni eest.

Metamälu

● Igava nimega firma MetaRAM teatas hiljuti, et nad on suuteli- sed praeguste DDR2 SDRAM mälu- de R-DIMM-moodulite mälu- mahtu kahe- ja neljakordistama. Tegemist pole uut tüüpi mälu- ga, saladus on väikeses nutikas juhtkiibis, mis vahendab lisatud mälu kiipide ja arvuti vahelist suhtlust. Praktikas tähendab see seda, et tavalisele mälu- le on tarvis juurde lisada mälu kiipe ja juhtkiip, mis kogu tehnilise adre- see- rimistöö ja mälu puhverdamise ära teeb, jättes arvuti- le mulje, nagu oleks tegemist tavalise mälu- ga. Sisuliselt on tegemist mälu jaoks mõeldud väikese RAID- kon- trolleriga. MetaRAM on sõlminud koostöölepingud Hynixi ja Smart Modulariga ning viimane ongi juba teatanud, et võib peagi turule tuua 8 GB mälu- d, mis oleksid umbes kolm korda odavamad kui tavalise tehnoloogiaga valmistatud samasugused mälu- d.

Tasem, titt magab!

● Miljonid kirjatööd on jäänud lõpetamata ja tuhanded e- kirjad saatmata, kuna kuri abikaasa on hilistel õhtutundidel arvuti taga klõbistaja vaikima sundinud. Eks öövaikusel kõlab tavalinegi klahviklõbin pigem hobusekarja kabjaplaginana. Selle probleemi vastu evib rohtu Thanko, Jaapani firma, mis toodab klaviatuure Silent Keyboard. Klaviatuuriklõbina tugevuseks on kõigest 6 dB ja arvestades, et sosisamine on 30 dB, peaks see klaviatuur olema peaaegu kuuldamatu. Häälte saladus peitub lisaks klaviatuuri erilisele ehitusele ka vedrumehhanismis, mis ei kasuta mitte tavapäraseid traatved- rusid, vaid hoopiski silikoonpadjakesi.

Öötöölise klaviatuur maksab 4800 jee- ni ehk veidi alla 500 krooni ja tellida saab Thanko www.thanko.jp/silentkeyboard2 või www.geekstuff4u.com veebipoest.

**KAS
TEADSITE**

**JÕUD ON SEAL
KUS TE SEDA
KÕIGE ENAM
VAJATE**

PowerEdge™ 840

Hind alates:

14 900.-

Hind sisaldab 18% käbemaksu

Quad-Core Intel® Xeon® protsessor
kuni 1.86 GHz

4 mäluini kuni 8 GB ECC DDR2-533/667 MHz SDRAM

Sisemised kõvakettad kuni 3.0 TB SATA või 1.2 TB SAS

Toweri mõõtmed (mitte-räkitav):

kõrgus 43.89 cm

laius 19.81 cm

sügavus 49.99 cm

**Usaldusväärne ja lihtne.
Olenemata sellest, millega Teie äri tegeleb.**

PowerEdge 840 on multifunktsionaalne ühe pesaga server organisatsioonile, mis vajab kergesti paigaldatavat, laiendatavat ja minimaalse kuluga hallatavat serverilahendust. PowerEdge 840 on parim platvorm väike- ja keskettevõtte vajadustele maili-, faili-, print- ja andmebaasirakenduste jaoks.

DELL™

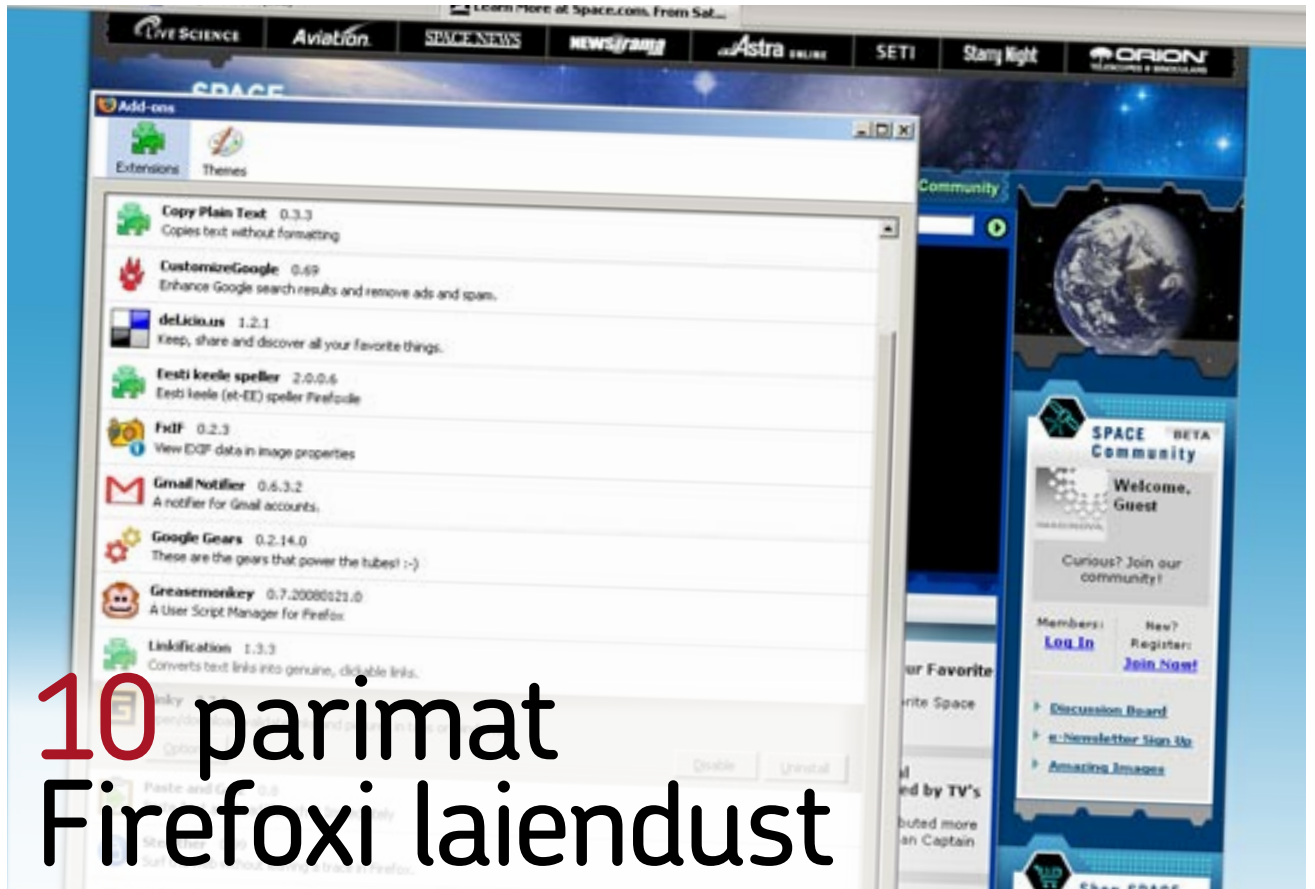
max 1.2.3

Dell autoriseeritud edasimüüja, garantii- ja hoolduspartner Eestis

MAX 123 AS · Veerenni 58 A, Tallinn · Veerenni Keskus
müük: 699 0678 · hooldus: 699 0699 · tasuta klienditugi: 800 DELL
e-mail: max@max.ee · www.max.ee

© 2007 Dell Corporation Limited. Dell, Dell logo, Inspiron on Dell Inc. registreeritud kaubamärgid või kaubamärgid. Microsoft, MS ja Windows on Microsoft Corporation registreeritud kaubamärgid. Teised kaubamärgid või kaubanimes käesolevas dokumendis viitavad toodete markide ja nimede olemusele. Dell eitab omandlikku huvi teiste märkide ja nimede vastu.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino logo, Core Inside, Intel, Intel logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon ja Xeon Inside on Intel Corporation registreeritud kaubamärgid Ameerika Ühendriikides ja teistes riikides.

10 parimat Firefox'i laiendust

1. Adblock Plus

Iga päev tungib internetti järjest enam reklaami ning ilma reklaamiblokkijata surfamine on äärmiselt tüütu. Me ei oskaks sellela vist üldse enam internetti kasutada.

2. Eesti keele speller

Firefoxile saab täitsa ametlikult laadida eesti keele spelleri, nii et järgmisel korral, kui sa mõnele võrguküljele kommentaare kirjutad või oma blogisse postitad, tee seda keeliseliselt korrektselt.

3. Copy Plain Text

Võtab brauseriaknast teksti kopeerides sellelt ära kõik märgistuse ja kopeerib tavalise tekstina. Nii saad brauserist

näiteks Wordi dokumenti teksti kleepida ilma, et tuleksid üle fondid, stiilid, rasvane tekst, toplettühikud ja muu taoline.

4. Gmail Notifier

Kui sa kasutad Gmaili, on see laiendus su parim sõber. Käib ja kontrollib kindlaksmääratud aja tagant, ega sul uusi kirju pole. Oskab kontrollida ka mitut kontot korraga ning oskab seda teha üle turvatud ühenduse.

5. CustomizeGoogle

Ülipõhjalik ja kümnete võimalustega laiendus kõigi Google'i teenuste kasutamiseks ja kruttimiseks. Soovi korral võid sundida näiteks kõik Google'i teenused käima üle turvalise https-ühenduse.

6. Webdeveloper

Kui tegeled veebikülgede treimise, siis sa ilmselt juba tead seda laiendust. Kui ei tea, oled kehv veebitreial. Webdeveloper on veebitreiali abimees number üks: CSSi ja Javascripti muutmine, peidetud elementide valikuline näitamine, elementide laadide näitaja, validaator ja sada muud asja.

7. Linkification

Geniaalsed asjad on lihtsad. Linkification otsib tekstist veebiaadresse ning kui need pole hüperlingiks tehtud, oskab seda automaatselt ise teha.

8. Stealthier

Ja nüüd midagi paranoilistele inimestele: lülita Stealthier

sisse ja ta peidab veebisaitide eest ära küpsised ning viitajad, ei salvesta külastatavate veebisaitide aadresse mälli ega sisu vahemälusse kõvakettale.

9. FxIF

Paremklakk foto peal, edasi *Properties* ning kui sellel on küljes EXIF-info, siis nüüd näed seda otse Firefoxis, ilma et peaksid pildi kõvakettale salvestama ja mõne fototöötlusprogrammi-ga avama.

10. Linky

Võimaldab majandada veebiküljel olevate linkidega. Avada nad kõik korraga, märgistada osad ja avada ainult need, avada ainult pildilingid jne. Säätab suurest klõpsimisest otrhate linkide veebilehtedel.

TOP 5 KODULEHTE

Eesti keele ressursid internetis

- ÕS, eesti keele kirjakeele normi alus. Selleks, et korrektset keelt osata, ei pea ostma paksu ja rasket raamatut. Vaata veebist.

www.eki.ee/dict/qs2006

- Keelenõuandefoorum, kus vastajaiks Eesti Keele Instituudi töötajad ja muud pädevad isikud. Küsi julgesti.

www.eki.ee/keeleabi/foorum

- Tasuta veebisõnastike loetelu. Seal leiab nii tõlke- kui terminisõnastikke.

www.keeleveeb.ee

- IT ja sidetehnika seletav sõnaraamat. Hetkel parim tasuta IT-alaste terminite sõnastik veebis. Kasutavad ka profid.

www.vallaste.ee

- Häällega juhitud kalkulaator, mis mõistab eestikeelseid käsklusi. Valminud eestikeelse kõnesünteesi projekti raames demorakendusena.

tinyurl.com/2nuy6p

10 lugu, mis saadetakse orbiidile kosmosejaama

1. The Beatles: «Here Comes The Sun». Klassika. Loodame, et astronautid Päikesele lähedale ei lähe.

2. Frank Sinatra: «Come Fly With Me». Kindlasti sobiv laul esimestele kosmose turistidele, aga kas kosmosejaama just midagi nii romantilist vaja on?

3. Elton John: «Rocket Man». *Rocket man burning out his fuse up here alone.* Miks nii kurb lugu?

4. Joe Cocker ja Jennifer Warnes: «Up Where We Belong». Ilus armastuslugu, mis räägib sellest, kuidas armastus inimesed maast kõrgele õhku tõstab. Kosmosejaamas hakkab kergelt imelikuks kiskuma.

5. John Lennon: «Imagine». Kindlasti on hea kosmosejaama kütusepaagil istudes jalgu kõlgutada, vaadata alla Maale ja mõelda, miks pagana pärast peab seal olema nii palju sõda, nälga ja viletsust. Õige lugu.

ISSi astronautid saavad MP3-mängijad, siin on sinna valitud lugude top 10.

6. Irene Cara: «Flashdance – What A Feeling». Aga kuhu jäi «I Feel Good»? Hea küll, kosmosediskol kulub üks vana hea 1980ndate hitt ikka ära.

7. Dire Straits: «Walk of Life». Tantsuõhtu jätkub meeleoluka *rock'n'roll*iga.

8. Celine Dion: «Fly». Ja siis kukkus kõik kokku. Tuleb loota, et Celine Dioni kuuldes ei põgene astronautid ummisjalu kosmosejaamast.

9. Status Quo: «Rockin' All Over The World». Väga ülbe, kas pole? Tõepoolest, astronautid rokivad sõna otseses mõttes üle kogu maailma, aga peab seda siis inimestele niimoodi nina alla hõõruma?

10. R Kelly: «I Believe I Can Fly». Väga ohtlik lugu. Kui mõni neist hakkabki selle peale arvama, et ta oskab lennata, ja tahab seda järele proovida?

5 põhjust, miks osta Eesti arvuti

1. Patriootiline tegu.

Eesti firmade toetamine on ilus mõte. Kui tooted on võrdsed, siis peakski nii käituma.

2. Parem garantii.

Vähemalt seda Eesti tootjad ise rõhutavad, et garantiiteenus on neil kiirem kui välismaa konkurentidel.

3. Õ-täht.

Vähe on neid välismaa arvuteid

(eriti sülearvuteid), mille klaviatuurilt leiab õ-tähe. Aga igaüks ei tea pimesi, kus õ-täht klaviatuuril asub.

4. Sama raha eest rohkem.

Eesti tootjad pakuvad tihti normaalse hinnaga, aga tehniliselt viimase sõna mudelid. Suuremad kõvakettad, rohkem mälu, kiiremad protsessorid.

5. Väike ja paindlik.

Eesti arvutit ostes võid konfiguratsiooni oma vajaduste järgi ise määrata. Enamiku välismaa tootjate mudelid on paindumatud.

värske kraam

Selline on maailma noorim dollarimiljonär, kes on oma varanduse ise teeninud.

70%

Briti P2P-võrkude kasutajatest lõpetaksid illegaalse failijagamise, kui nende ISP ähvardaks ühenduse kinni panna

4

korda rohkem Wii konsoole kui PlayStation 3 müüdi veebruaris Jaapanis

3

korda rohkem kui Sony müüdi jaanuaris

16,4

Tbps kiirusega suutsid Alcatel-Lucenti teadlased transportida andmeid veebruarikuises katses

2

terabaiti sekundis on see

0,0023

sekundit kuluks ühe DVD allalaadimiseks

0,024

sekundit ühe Blu-ray-filmi peale

0,24

sekundit 500 GB kõvakettatäie andmete liigutamiseks

23

-aastane on maailma noorim dollarimiljardär, kes selle raha ise teeninud

1,5

miljardit dollarit hinnatakse Facebooki looja Mark Zuckerbergi varanduse suuruseks

2.

kohal müüginahult on iTunes kõigi USA muusikapoodide seas

1.

kohal on veel Wal-Mart

40

Gbps on maailma kiireim kodune internetiühendus

75

-aastasel Rootsi naisel Sigbritt Löthbergil on see kodus, sest ta poeg on rikas netiärimees

1.

korda elus kasutab Sigbritt üldse nüüd arvutit

4,5

aasta jooksul

3 000 000

plaati on maailma väidetavalt suurimas plaadikogus, mis eBays müüki pandi

300 000

CDd

6 000 000

laulu

3 000 000

dollarit oli alghinnaks, oksjon kukkus läbi

Kuumakse alates **273.-**

X50VL

15.4"
WXGA 1280×800

MÜÜGIL AINULT
Euronicsi ja
PlussMiinuse
kauplustes

Sülearvuti Asus X50VL
Protsessor Intel Core Duo T5750 2.0 GHz,
15.4 WXGA ekraan (1280×800 px), ATI
X2300 HM 896 MB graafikakaart, 4 GB
mälu, 250 GB SATA 5400 rpm kõvaketas,
DVD-kirjutaja, WIFI, veebikaamera, Vista
Home Premium. Tasuta hiir ja sülearvutikott
kingituseks.

LIHAV^{PAW}TTEJÄNES SALMI EI KÜSI

Asuse sülearvutid on müügil kõigis Euronicsi ja
PlussMiinuse kauplustes üle Eesti.
Euronicsi ja PlussMiinuse kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad
www.euronics.ee ja www.plussmiinus.ee

[naistekas

WiFi-ga teleripult? Aga miks mitte!

● tvCompass on firma, mis on peamiselt tuntud innovatiivsete ja unikaalsete teleripultide poolest (nagu nimigi viitab). Nende uus pult on aga kindlasti seniloodutest üks unikaalsemaid, nimelt on puldis olemas WiFi. Jah, tööpoolest - WiFi. Kuigi mulle isiklikult jääb arusaamatuks, milleks täpselt peaks telekapuldis internet olema, leidub kindlasti inimesi, kes hindavad võimalust telekat vaadates samal ajal ka internetis surfata. Selleks on puldil 2,2tolline LCD-ekraan, pult suudab juhtida kuni 24 elektroonikaseadet ning temas on isegi sissehingatud kõlarid.

Jaapanlaste veidrusterel pole piire

● On arusaadav, et aeg-ajalt tahab keegi muuta norme ja purustada traditsioone, aga Toshiba on Stoplight-telefoni luues küll natuke üle piiri läinud. Selge, et tegu on tõesti uudse mobiiltelefoni kujundusega, aga see on küll natuke liig... Kõne all on Toshiba G450 telefon, mis on loodud, nagu näha, valgusfooridest inspireerituna. Isegi ainult pilti vaadates võib öelda, et numbrite valimine on sel fooril küll keerukas. «Punane tuli» ehk ekraan on tänapäevaste standardite kohta liiga pisike (96 x 39 mm, OLED), «kollane ja roheline tuli» ehk numbrid asetsevad harjumatult ja teineteisest kaugel. Kiita tasub küll G450 kaalu - kõigest 57 g - ja tõsiasja, et «valgusfoor» töötab ka USB-modemi, mäluuluga ja MP3-mängijana.

Naistekat
toimetab
Sigrid Lamp

Ilusate telefonide hooaeg

Sony Ericsson lubab, et tema uues Z770 Clamshell telefonis on kõik eluks vajalik.

Clamshell sobib neile, kes tahavad telefoniga veebis surfata, kirju lugeda ja muud asjalikku teha, aga ei taha selleks muretseda nutitelefon. Lisaks stiilsele disainile pakub Z770 HSDPA kiirust, samuti saab seda USB-kaabli abil kasutada ka modemina. Netis surfamiseks on Access NetFront brauser koos Google Mapsiga ja sisseehitatud RSS-lugeja. Telefonil on 240 x 320 ekraan, 2megapiksline kaamera, video salvestamise võimalus, Bluetooth A2DP ja valjuhääldi. Värvidest saadaval Vogue Red (mm...!), Graphite Black ja Exquisite Gold.

Ilus hiir Microsoftilt

● Microsoft kehtab uute Wireless Laser Mouse 6000 ja 7000-ga. 6000 töötab ühe AAA-patarei peal ja on mobiilsem kui 7000 (kasutab 2,4 GHz vastuvõtjat). 7000 töötab Liitiumioonakudega ning on seetõttu vennast pisut suurem. Mõlemal hiirel on HD-laserid ja Vista-nupud. Naistekale meeldivad need hiired mitte hinna (800–900 krooni), vaid kauni ja stiilse disaini tõttu. Voolujooneline ja minimalistlik, pealegi juhtmevaba – rohkem ei oska hiirest nagu tahtagi. Müügile tulevad uued laserhiired märtsikuus.

Tõrvik-taskulambiga saad muna praadida ja saia röstida

● Kui oled üks neist «seljakotiga metsa» tüüpidest, valmistab sulle kindlasti heameelt teadmine, et Wicked Lasers on valmistanud taskulambi, millega on võimalik tuld süüdata! Imevidina nimi on tabavalt Torch (tõrvik). Tegu olla maailma eredaima ja võimsaima taskulambiga (4100 luumenit), mis muuhulgas suudab sulatada plasti, süüdata paberit, praadida muna, röstida saia ja küpsetada vahukommi. Teades Eestimaa suveilmu, on ehk isegi hea, kui sul on lisaks tikkudele (mis võivad saada märjaks) matkama minnes kaasas ka Torchi taskulamp. Ära unusta röstisaia ja mune kaasa pakkimast!

Sõduri peakomplekt

● Kui jutt juba karmidele välioludele ja matkamisele läks, siis on sobiv tutvustada uut, eriti vastupidavat militaartugevusega Bluetoothiga peakomplekti Explorer 370. Sisuliselt peaks komplekt olema nii niiskus-, tolmu kui ka elektrilöögikindel, et võiks sobida ideaalselt spioonidele ja muudele asjapulkadele, kelle töö näeb ette mudas roomamist ning regulaarset elektrilöövide saamist. Lisaks olla vidinal uudne müratühistustehnoloogia, mis peaks siis kehvas ilmastiikoludes siiski hea kuuldavuse tagama. Muidugi on 370-l ka tavalised asjad küljes, nagu helitugevuse, kõne vastuvõtmise ja lõpetamise nupud, häälkäivitus ja viimase numbri kordusvalimine. Laeb seade end USB abil ning lubab rääkida kuni seitse tundi, ooteaeg on kaheksa päeva. Explorer 370 hakkab maksma umbes tuhat krooni ning jõuab poodidesse sel kuul.

KUU TSITAAT

«Web developers! Web developers!»

Microsofti juht **Steve Ballmer** kordamas oma kuulsat ahvitantsu MIX 08 konverentsil

Miks armastada Windows Vistat

Eelmises [digi] ilmus artikkel, kus toodi välja kümme põhjust, miks Windows Vistat vihata. Selgitan siin uute funktsioonide olemust.

• User Account Control (UAC) ei ole tehtud kasutajate kiusamiseks, vaid kaitsmiseks. Kui UAC ei reageeriks iga asja peale, siis oleks tegemist pooliku teenusega. Küll aga on võimalik seda konfigureerides määrata usaldusväärsed tegevused/rakendused. Kuna kasutajad ei saagi olla kursis kõigega, mis nende arvuteis toimub, on UAC ideaalne lahendus.

Windows Vista Network and Sharing Center on mugavam ning ülevaatlikum. Võrguühenduse parandamine ja diagnoosimine on nüüd palju lihtsam (ühe hiireklõpsu kaugusel).

Failide kustutamise- ja kopeerimiskiirus sõltub enamasti kõvaketta kiirusest ja sellest, millega kõvaketas samal ajal veel vaeva näeb. Kui arvutis on aeglane ketas ja taustal toimub samaaegselt muudki, siis on failide kustutamine iga operatsioonisüsteemiga aeglane. Olen Vistat kasutanud peaaegu kaks aastat ega ole selle probleemiga kordagi kokku puutunud.

Windows Vista ressursinõudlikkusest on palju juttu olnud. Tõde on kirjas Windows Vista veebilehel ja igal Vista karbil: arvutil on minimaalselt vaja 512 MB, kuid soovitatavalt 1 GB mälu. Ressursinõudlikkus ei ole põhjendatud ainult ilusama kasutajaliidesega, vaid

suurema turvalisusega.

Teine põhjus, miks Vista «kõvakettaga ragistab», on indekseerimine. Kui seda kohe pärast süsteemi paigaldamist teha, toimub edasine indekseerimine kiirelt ja märkamatu (indekseeritakse uusi või muudetud faile).

Windows Vista erinevad versioonid pakuvad suuremat valikuvõimalust, et igaüks saaks valida sobivaima versiooni. Paneb kukalt kratsima, et eelmise kirjatüki autor kurdab liiga suurte valikuvõimaluste üle. Soovitan vaadata võrdluseks näiteks Mercedes-Benz E-klassi, Nokia mobiiltelefonide, jalgrataste mudelivalikut või juustusortide, saia-leiva, laevärvide või ükskõik millise toote laia valikut.

Windows Vista Start-menüüs ei ole väljalülitamisnupp. Selle asemel on kolm nuppu: Unerežiim, Lukustamine ja nooleke, mille alt saab valida nii neid kui teisi funktsioone. Kes on vähemalt kord neid nuppe kasutanud, see teab, et täpselt nii on seal ka kirjas. Kui see aga kasutajat segama peaks, siis võib ta nuppude funktsioone ise konfigureerida ning paari klikiga muutub unerežiimi nupp nagu võluväl väljalülitamisnupuks.

JAAN VARE

Microsoft Eesti

little gamers

arvamus

+99°

Kiipkaart koolis

IT-Kolledž võttis üliõpilaspiletina kasutusele puutevaba kiipkaardiga ISIC-kaardi, mis on ühtlasi ka uksekaardiks ning raamatukogukaardiks. Edumeelne samm, teistel ülikoolidel tasuks õppust võtta.

+50°

Netscape'i surm

Netscape, legendaarne brauser, Mozilla ja Firefox'i esisa, on kuulutatud surnuks alates 1. märtsist. Arendustööd on lõpetatud, parandusi enam ei tule. Ammu oli aeg vanakese piinad lõpetada.

-30°

Stage6 suletud

Kvaliteetsete DivX-videote veebisait Stage6.com sulges igaveseks oma ukсед 28. veebruaril, andes kasutajaile sellest teada vaid 3 päeva ette. See on sait, mille kadumisest on tõesti kahju.

-70°

Tallinna uus veebileht

Eesti pealinn tuli välja veebilehega, mida ei armasta mitte keegi peale linnavalitsuse. Tuhanded veebikasutajad on oma sõnavarasse taas võtnud vägisõnu, mida daamide seltskonnas ei pruugita.

MEIE ÄMBER

XX XXX

Loomulikult ei maksa ML N510 sülearvuti mitte XX XXX krooni, nagu me eelmises numbris kirjutasime, vaid ikka täiesti arusaadavad 12 990 krooni. Ja ühe ämbri tegime veel, suurte numbritega, aga selle kohta vaadake lugejakirjadest.

KELLEGI TEISE ÄMBER

Lekib edasi

Šveitsi pank, kes oli kohtusse kaevanud tundlike dokumentide lekitamise saadi Wikileaks, võttis hagi tagasi. Üsna kiiresti sai selgeks, et kui kord on juba midagi internetti lekkinud, ei õnnestu seda pärast enam mitte kuidagi võrgust ära korjata.

SEL KUUL

Siiski 10

PEETER MARVET

tehnokratt

● Mõnele meeldib male, mõnele sudoku. Mulle meeldib lahendada meedias ilmunud fakte. Lööd hommikuse lehe lahti ja üritad aru saada, kas tõeks väidetu taga on tahtlik häma, kehvad telefoniliinid või mittemidagimõistev üleskirjutus. Eelmise kuu ülesande õige vastus on «siiski 10». Jaanuari lõpus tabas meediat uudis «täiesti uut tüüpi arvutivii-rustest». Kümnest kannatanud kliendist sai 500, mis omakorda 600ks kasvas. Hakkasin otsast harutama, kust lisaohvrid tulid.

«490 on mõõtmisviga», pakkus üks kommenteerija. «Nakatunud arvuteid oli tõesti 500,» teadis teine. Mõõdus kuu, kui keegi jälle kommentaarisabas viitas, et millestki tulenevalt oli Postimehel ikkagi õigus. Torkisin panka, mispeale tekkis sinnasamma ka nendepoolne kommentaar: «Tegu oli riskijuhi hinnanguga ehk kaudsete andmete põhjal pakutud arvuga pahavara tõenäolise leviku kohta, mitte täpse hulga arvutitega.» Ei mingit seksikat vandenõuteooriat.

KUU TSITAAT

«Kui teil 3G levi kõigub, siis lülitage see välja.»

EMT teenindaja soovitus ühele meie kolleegile, kes käis kurtmas, et telefonil on 3G-leviga raskusi

5770206 [REDACTED]

[REDACTED] cm / [REDACTED] kg

[REDACTED] kuup. [REDACTED]

Infoinspektor

Kas Eesti liigub vaikiva ajastu suunas? Ajakirjanikel pannakse varsti käed raudu? [digi] võttis julguse kokku ja istus sama laua taha mehega, kelle juhitud organisatsioon ei sallivat isegi sünnipäevaõnnitlusi.

Ajakirjanikel hakatakse käsi väänama?

Nii palju võimu mul küll käes ei ole. Kohati näib, nagu oleksime ajakirjanduse vaenlased, aga mina nii ei arva. Asjad on loomulikult muutunud, võrreldes möödnud sajandiga. Isikuandmetekaitse põhimõtted on suundumas sinnapoole, et andmeid ei kasutataks kurjasti tavainimeste vastu. Ajakirjandus on kohati piiri peal, nii ühel kui teisel pool. Tihti hägustub piir avaliku huvi ja uudishimu vahel.

Hiljuti muutus isikuandmete kaitse seadus. Mis tavainimese jaoks muutus?

Suurt ei olegi muutunud. Inimene peab ise teadma, kuidas ta oma isikuandmetega ümber käib. Kui inimene tahab elada omaette vaikset elu, siis peab tal see võimalus olema. Kui ta tahab oma eraelu riputada internetti, siis selleks on ka võimalused. Aru peab saama ainult sellest, et kui sa oled mingi info juba internetti riputanud, siis ei saa pärast öelda, et ma panin selle ainult enda tarbeks, ainult oma sõpradele. Kui oled pannud, siis elad pärast seda akvaariumis.

Kas blogid, Orkut, Rate ja muud sellised kohad on Andmekaitse inspeksiooniga kuidagi seotud?

Ei ole, inimene on oma andmed ise vabatahtlikult üles pannud.

Aga kui ma nägin Urmas Kuke PIN-koodi ja panen selle oma blogisse vaatamiseks välja, kas ma olen siis seadust rikkunud?

Kui sellest on põhjustatud mingi kuritarvitus, siis eelkõige jään ilmselt süüdlaseks mina, et sa mu PIN-koodi näha saidid. Sina kui vahendaja ... see on pigem eetikaküsimus.

Kui ma aga kirjutaksin sama asja Eesti Päevalehte? Siis kurjustaksite?

Menetlema hakkaksime seda siis, kui tuleb kaebus. Andmekaitse inspeksioon on üks vähe-seid, kui mitte ainuke organisatsioon, mis suhtub kõigisse oma kontrollialustesse kui seaduskuulekatesse. Me eeldame, et ükskõik milline andmete töötlemine, kaasa arvatud avalikustamine, toimub seadusega kooskõlas kuni selle hetkeni, kui keegi kaebab või me ise vastupidise välja selgitame.

Mis on need olulisemad õigused, millest inimesed teadlikud ei ole?

Igasugusel andmete töötlemisel peab olema alus ja eesmärk, tulenev see siis seadusest või lepingust. Alati, kui keegi küsib isikuandmeid, võib vastu küsida, mis eesmärgil. Kui eesmärki ei teata, siis ei ole kohustust andmeid edasi

[CV]

Nimi: Urmas Kukk

Vanus: 42

Haridus: magister, juura ja juhtimine

Karjäär: 2003 - Andmekaitse Inspeksiooni peadirektor, 2000-2002 Teede- ja Sideminiisteeriumi asekanseler, 1999-2000 Majandusministeeriumi õigusosakonna juhataja,

Hobid: vibu maastikulaskmine

öelda. Ei oma mingit tähtsust, kas tegemist on riigiasutuse või erafirmaga.

Kas tööandja tohib töötaja e-kirju lugeda?

Kui töötaja kasutab e-kirjade lugemiseks tööandja ressursse - serverit, aadressi jne -, siis on tööandjal lisaks vastutusele oma töötaja ees ka vastutus oma ettevõtte ees. Sinna alla käib ka näiteks ärisaladuse hoidmine. Kui tööandjal tekib kahtlus, siis on tal põhimõtteliselt õigus meile lugeda. Aga see tuleks töölevõtmisel inimesele selgeks teha ja see peaks sisekorraeeskirjas kirjas olema.

Kui rahuliku südamega võin oma e-posti aadressi jagada, ilma et reklaamiga üle külvatud saaksin?

Uus seadus sätestab 1. jaanuarist Eestis selle, et reklaami saatmiseks peab inimene eraldi nõusoleku andma. Vaikimisi ei tohi reklaami saata. Igal pool maailmas see ei kehti, nii et kui spämmi ei taha, siis peaks ikkagi need väikeses kirjas tekstid läbi lugema.

Keegi ei loe ju kunagi sadat lehekülge lahtiütlemise teksti läbi.

Mina loen! Võib-olla olen ma ainuke, aga loen.

Sul on siis palju aega ja mitte ühtegi spämmkirja?

Spämmivabaks ei saa kunagi, kuskilt ujub ikka midagi välja. Mulle hiljuti näiteks tuli üks. Ajakirja tellimuse kaudu saadeti panga reklaam koju.

Mida sa tegid siis, lasid poe kinni panna?

Ma kõigepealt vaatasin järele, mida ma ajakirja tellimisel lepingusse märkisin. Seal oli kirjas, et minu aadressi saab kasutada ainult tellimusega seotud küsimuste lahendamiseks. Helistasin neile ja kurtsin oma muret. Mulle hakati seepeale õigustama, et me teeme seda kõike teie enda

huvides.

Nii, läheb põnevaks...

No siis ma tutvustasin ennast ja ütlesin, et see, mida te teete, pole väga seadusega kooskõlas. Kui kodulehel on nii kirjas, siis ei tohi saata. Kui tahate saata, siis palun muutke oma kodulehte ja küsige inimeselt nõusolekut. Sest inimesi on erinevaid, mõni tahabki koju tulles eest leida reklaami täis meilboksi, et õhtul midagi teha. Mina kuulun pigem nende hulka, kes ei taha reklaami lugeda.

[d] JOHANNES TRALLA

Kui oled info juba internetti riputanud, ei saa pärast öelda, et panin ainult enda tarbeks, sõpradele. Kui oled pannud, siis elad pärast seda kui akvaariumis.

[MEIE HINDED]

- ★★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.
- ★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuse teiste seast kindlalt esile.
- ★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- ★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- ★ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündida.

Söör arvuti

Visconte tähendab vanas prantsuse keeles viskonti, Euroopa sinivereliste sekka kuuluvat kõrgeast isikut. Ühele sülearvutile on see küll kõrgelennuline nimi, aga Prestigio on ometi kõrgelennuline Euroopa firma, nagu me üle-eelmises numbris kirjutasime.

• Peakorter Küprosel, arvuti ise kokku pandud Euroopa Liidus, tehnoloogia muidugi USAst ja Aasiast, ambitsioon sama vägev kui Eestil, kelle piir peab käima vastu Hiina müüri. Ent meie jaoks pole tähtsaim mitte see, kuidas Prestigiol maailma vallutamise läheb, vaid see, kas sa peaksid oma 13 590 krooni selle arvuti peale kulutama.

Esimest korda Viscontele pilku heites jõuavad mõtted käia seinast seinast. Disainiosakonnale ei ole öeldud, et Visconte turule tuleb, või olid nad Visconte disainimise päeval kõik Slovakkias suusatamas, ei tea. Igatahes puudub sellel arvutil disain, aga huvitaval kombel on see hoopis meeldiv.

Mustapoolne must

Visconte on väike ja must (meil tekkis toimetuses diskussioon, kui must peab olema must, et see oleks must, aga lõpuks tuli kujundaja ja ütles, et see siiski on must). Kätte võttes tekib kohe meeldiv tunne, et Visconte on tugev ja korralikult ühes tükis seisev arvuti. Lääkiv ekraan – kahjuks! – on kenasti tugevalt korpuse küljes ega logise. Visconte ilmetu välimus on ühes mõttes küll väga õnnestunud: ta ei häiri karvavõrdki, ei tiku silma. Puuteplaat on mõnusalt tundlik, hiirenupud paraja suu-

rusega ja head kasutada.

Samas tähendab see muidugi, et Prestigio on erakordselt iseloomutu arvuti. Mõnele see meeldib, mõni peab peletavaks. Otsusta ise. Kui tahad sõpradele muljet avaldada, siis pole Visconte küll sinu jaoks ning vaatamata nimele ei leia sa temast mitte karvavõrdki suursugusust või midagi, mis viitaks ülemklassi kuulmisele.

Käsi puhkab peal

Klaviatuur on väike ja nooleklahvide ümber valitseb segapudru: väga-väga pisike Shift, Insert, Delete, kaldkriips ja muud püdi, nii et parema käe parempoolsed sõrmed peavad tükki aega harjuma. Samas on klaviatuur üllatavalt mugav. Imelik, aga trükkida on temal mõnusam kui samuti käesolevas numbris testitud Toshiba arvuti suurel klaviatuuril. Prestigio nupudele on hea pihta saada ja nad käivad väga õige tugevuse ning konkreetsusega. Samas kippus kohati olema probleemiks klaviatuuri kehv tundlikkus: kiirel trükkimisel jäid mõnikord osad klahvilöögid registreerimata ning tihti tuli trükkimine pooleli jätta, osa teksti kustutada, puuduv täht sisse lüüa ja jätkata. Kehvavõitu klaviatuurid on miskipärast väiksemate tootjate needuseks, sest pea iga Eestis toodetud sülearvuti puhul saab ka klaviatuur meilt pahandada. Samas Samsungi, HP ega Lenovoga selliseid probleeme naljalt ei esine.

Lisatarkvara Viscontel sisuliselt puudub. Arvutil on peal Windows XP Pro (tänapäeva Vista-maailmas on see muide mõnede inimeste jaoks lausa müügiargument), karbist leiab ka DVDde kirjutamise programmi ning AVG viirustõrje. Aga kui tavaliselt on sülearvutitel palju igasuguseid tööd kergendavaid

[TESTITULEMUSED]

PCMark 05:	2289
Protsessor:	2565
Mälu:	2473
Graafikakaart:	1068
Kõvaketas:	4106
3DMark 03:	1122
3DMark 06:	393
Akutest:	1:30

lisaprogramme, siis Viscontel mitte ja jällegi on see pigem hea. Klaviatuuril pole isegi lisanuppe, kui ventilaatori kiiruse sättimise nupp välja arvata. See keerab arvuti veidi aeglasemaks ja ta teeb siis vähem lärm, sest jahutus ei pea töötama nii intensiivselt.

Ilma tilu-iluluta

Lisanuppude ja -tarkvara puudumine samas ei häiri, midagi ei ole nagu puudu. Sülearvutile ei ole vaja lugematus koguses

Visconte suurim probleem on vasaku käe all asuvast kõvakettast erituv kuumus ja vibratsioon, mis kätele hakkab

● Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

● Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

● «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

brauseri, e-posti kliendi, meediakeskuse ja muu sellise käivitamise nuppe, kõiki neid programme saab täpselt sama hästi ja kiiresti ka Windowsis käivitada.

Läheme aga tagasi nende Euroopa sinivereliste juurde. Visconte kõige suurem häda on see, et ta väriseb ja võibse nagu Briti kuningakoja liige, kes pole veel oma hommikust klaasitäit džinni joonud. Vasaku randme alla on korpuses paigutatud kõvaketas ning trükkimise käigus on pidevalt selle värin tunda, päris tugevalt kohe. Samuti läheb korpus kõvaketta juures liiga kuumaks.

Vigane pruut

See on küll meie arvates Visconte vaata et ainuke viga, aga see on väga suur viga. Ning kummaline on aastal 2008 ühe mitte kõige odavama sülearvuti küljest sellist apsakat leida, toimetuses ei tulnud kellelgi ette meie testidest viimasel ajal läbi käinud arvutit, mida liigne kuumus ja väriseimine nii kõvasti vaevanud oleks. Oleme kindlad, et ei tee seda aspekti kritiseerides arvutile ülekohut, sest selline vibreerimine ei saa olla su kätele tervislik. Karm reaalsus on see, et maailm on täis sama hinnaga meeldivaid sülearvuteid, mis ei vibreeri

ega värise peaaegu üldse.

Ja miks mitte eelistada eestimaist. Nii ML Arvutid kui Ordi pakuvad samas hinnaklassis samaväärseid sülearvuteid, mis on natuke paremad. Prestigio korpus on mõnus, aga MSI ja teiste suuremate tootjate toorikud on muutunud piisavalt kvaliteetseteks, nii et ka kohapealsed tootjad suudavad üldiselt päris meeldiva sülearvuti valmis teha. Hinnavahe päris heade arvutitega annab tunda, kui vaadata mõnikord kehvakesi klaviatuure või muid anomaalsusi (kas värisev korpus või teravate plastserve taha uputatud sõrmejäljelugeja).

Kas me ise ostaksime selle arvuti endale? Paraku mitte, vähemalt kindlasti mitte meie igapäevase kirjutamisetöö jaoks. Ent Prestigio on näidanud, et neist võib väga palju oodata.

[d] HENRIK ROONEMAA

Prestigio Visconte 1230

13 590 KROONI

Müügil: Datagate

Protsessor: Intel Core 2 Duo 1,6 GHz

Mälu: 2 GB

Kõvaketas: 120 GB

Graafikakaart: Intel 3000

Ekraan: 12 tolli WXGA 1280 x 800 pikslit

Optiline seade: DVD RW

Ühendused: WiFi (a/g/n), Bluetooth, võrgukaart, modem, ExpressCardi pesa, 3 x USB, VGA-väljund, mälukaartilugeja, helisisend ja -väljund, FireWire

Mõõtmed: 29,6 x 2,6 x 22,7 cm

Kaal: 1,8 kg

[HINNANG]

Meeldiv väike arvuti uuelte tegijalt, aga probleemiks on korpuse vibreerimine ja kõvakettast eralduv liigne kuumus.

[d] hinne:

Pehme ja sõbralik

Sageli on ka arvutitel ja lisaseadmetel oma iseloom. Mõni on vinge ja vihane, mõni on sünye ja ähvardav, aga mõni on rahulik ja sümpaatne. ScenicView P20W-3 on nagu memme musi, tagasihoidlik, pehme ja sõbralik.

• Ma tean, te mõtlete, et me siin [digi] oleme peast täiesti segi läinud. Mis iseloom, mis mõttes sünye, mis mõttes sõbralik? Aga paratamatult see nii on. Mõni seade näeb välja nii, nagu oleks disainer tahtnud teha vähemalt kosmoseraketti, aga pidi juhtkonna survele tegema hoopis hiire. Teine seade näeb jällegi välja selline, et disainer oleks parema meelega teinud raamaturiuleid, aga oli sunnitud tegema arvuti.

Äärepealt oleks auhinna saanud

P20W-3 on iF-i auhinna saanud P22W-3 väiksem vend. P-täht seeria nimes tähistab Premium Line'i ning on näha, et disainer on algusest peale tahtnud teha just kuvarit, mitte laudaakent. Üle hulga aja saime kasutada kuvarit, mis liigub jalal sujuvalt üles-alla. Madalaimast asendist,

alumise servaga umbes 6 cm kõrguselt lauast, ülemise asendini, umbes 17,5 cm lauast, liigub ekraan kergelt, kõrgust saab reguleerida ühe käega ning kõige alumises või ülemises punktis ei ole lisafiksaatoreid, mis sunniksid jõudu kasutama. Ka poolele kõrgusele tõstetuna seisab ekraan jäigalt ega vaju ära. Sama kehtib ette-taha kallutamise kohta, isegi järsu nurga all pole lötku sees ning kuvar jääb alati täpselt sellisesse asendisse, nagu sa ta sead. Ekraan ei võidise ega tudise ja nupudki käivad kindlalt, kuid mitte raskelt. Tänapäeval on see pigem erand kui reegel.

Kuigi P20W-3 on mõeldud pigem kontorikuvariks kui mängu- või pilditöötluskuvariks (või õigemini tänu sellele?), on vaikeseadistus positiivselt rahulik ja tasakaalustatud, näiteks punase värvi heledamad toonid ja üleminekud, mis sageli kärtsuks keeratud kodukuvaritele probleeme valmistavad, on sellelt ekraanilt tegelikult ka eristatavad, mitte ei sula kokku üheks koledaks neonklombiks.

Selge pilt

Irooniliselt on aga fotode vaatamiseks siiski kõige parem režiim Office, mitte Photo ega Video, sest kaks viimast on kaugele vaadateks küll säravamate värvidega, kuid vahetoonide eristamisest võib neid kasutada ainult unistada. Värvivalikutest leidub ka sRGB ning värvustemperatuuri saab seadistada

RGB-kanalite kaupa.

Vaatenurk on kuvaril hea. Kui ei teaks, et tegu on 170kraadise vaatenurgaga, pakuks pimesi pigem 178kraadist vaatenurka. Pisikese plusspunkti teenib kuvarile eraldi nupp sisendite vahel lülitumiseks, kuid ilmatuma suure plusspunkti saab kuvar mattekraani eest. 20tolline mati laiekraaniga kuvar – see on just see,

Fujitsu Siemens ScenicView P20W-3

5990 KROONI

Müügil: Küsi arvutipoodidest

Tehnilised andmed:

Suurus: 20 tolli

Loomulik lahutusvõime: 1680 x 1050 pikslit

Ekraani küljepikkuste suhe: 16 : 10

Punkti suurus: 0,258 mm

Kontrastsus: 1000 : 1

Heledus: 300 cd/m²

Reaktsiooniaeg: 5 ms

Vaatenurk (H/V): 170°/170°

Liidesed: Analoog-VGA, DVI-D, HDMI, audio

Muu: muudetava kõrgusega, jalal pöörlev, sisseehitatud kõlarid, Windows Vista seritiftseeritud

Tarbitav võimsus: 42 W

Mõõtmed: 36 x 47,6 x 21,8 cm

Kaal: 7 kg

mida meie [digi] toimetuses oma laual näha tahaksime.

Sümpaatne on ka see, et kuvari esipaneelil on tagasihoidliku halliga ainult firma logo, puuduvad tottrad reklaamklepsud kuvari imeliste võimete kohta ning pole isegi mudelinumbrit. Kõik on puhas, selge ja maitsekas. Tegelikuses näeb P20W-3 välja parem kui pildil. Mine kindlasti poodi vaatama ja oma käega katsuma, see kuvar on seda väärt.

Tõepoolest ainus asi, mille üle nuriseda, on see, et vaikeses ruumis võib teravkõrvast kasutaja kuulda kuvarist lähtuvat õrna pirinat. Töö ajal ei pane seda tähele, kuid õhtuvaikusel võib see veidi häirima hakata.

[d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Üks igavesti hea ja mõnus kuvar. Keskmistest konkurentidest kallim, kuid on seda hinnavahet väärt.

[d] hinne:

Juhtmevaba nauding

Muusikatelefonide nööpkõrvaklapid on kõrvade suhtes valivad – paigalpüsimiseks tuleb need mõnikord lükata nii sügavale, et kõrvadel hakkab valus. Ja siis veel jama juhtmega, mis läheb sassi iga kord kui klappid peast võtta. Nokia BH-503 pakub lahenduse.

• Neid klappe ei leia ühegi poe riulilt, ent internetikaubanduse ajastul pole see probleem. Vähemalt nii arvasin, kuni viis päeva hiljem sain vastuse, et ükskhaaval neid tellida ei saa! Teisel katsel läks siiski õnneks. Kuna BH-503-e saab laadida sama laadijaga, millega telefonigi (tubli, Nokia!), pakutakse klappe nii koos laadijaga kui ka ilma.

Klapid on, karp pole

Kaubale järele minnes ootab siiski ees paar ebameeldivat üllatust. Esiteks osutuvad pildidel puna-mustad kõrvaklapid igavalt halliks. Teiseks on need pakitud kinniteibitud mullikillesse, karbist ega kasutusjuhendist pole jälgegi. Ometi oleks seda võinud tellimise ajal mainida – kui tahaksin klappe kinkida, oleks karbi puudumine ja vale värv üsna mage üllatus.

Edaspidi pakub BH-503 õnneks üksnes positiivseid üllatusi. Alustuseks üritan klappe pikemaks sättida, et need oma peaga sobitada. Selgub, et ei saa. Seejärel selgub ka, et selleks puudub vajadus – klappid istuvad täpselt pähe ja püsivad seal ka liigutades!

Kuigi algul pisut harjumatu, on BH-503 mugav ega pane kõrvu valutama ka pärast mitmetunnist kandmist.

Käivitamine ja telefoniga ühendamine

õnnestub ilma kasutusjuhendit lugemata (pakkudes ühendamisel kasutatavaks koodiks huupi 0000).

Kuna ühendus on digitaalne, on heli kristallpuhas ja jääb selliseks ka pead liigutades või ruumis ringi liikudes. Kodukasutuseks mõeldud juhtmeta klappidega võrreldes, mis pidevalt sahisavad ja krõpsuvad, on see lausa uskumatu õndsus. Väike hoiatus siiski – kui telefonist liiga kaugele minna ja ühendus katkeb, lülitub telefon ümber valjuhääldile, mis võib ebameeldivalt üllatada, kui kasutate klappe näiteks öösel korterikaaslaste rahuliku une huvides.

Töötab laitmatult

Heli tundub kumisev, aga valides telefoni eksvalaiserist kuulatava muusika žanrile sobivama seadistuse, muutub taas loomutruuks. Kõik funktsioonid – edasi-tagasi kerimine, paus ja mängimine, helitugevuse muutmine – toimivad laitmatult. Nupudel olev krobeline tähistus aitab neid eristada ka peegli ees harjutamata.

Kui muusika mängib, ei ole taustamüra peaaegu üldse kuulda, lugude vahel olevate pauside ajal kuuleb aga ka ümbristevat (kahjuks ka jopekrae sahinat, mis mööda klappide sanga kõrvuni kandub).

Nokia BH-503

UMBES 1500 KROONI

Müügil: ainult tellides

Kaal: 70 grammi

Kõneae: kuni 13 tundi

Ooteae: kuni 10 päeva

Laadimisaeg: 1 tund ja 15 minutit

Tegevusraadius: kuni 10 m

Turvalisus: krüpteeritud ühendus

Kasutajaliidesed: Bluetooth 2.0 + EDR, HSP, HFP, A2DP, AVRCP

Peale muusika kuulamise saab BH-503-ga loomulikult ka kõnesid vastu võtta ning häälväljund korral ka ise helistada. Nii võib telefoni tundideks taskusse ja klappid pähe unustada.

[d] KRISTJAN KALJUND

[HINNANG]

Kui vihkad juhtmeid, aga armastad muusikat ja 1500 kr ei tundu kallis, ei pea sa BH-503 ostmist kordagi kahetsema.

[d] hinne:

Eliitarvuti eliitkasutajale

Kui sa elad eliitrajoonis ja käid eliitkoolis, siis miks ei võiks su laua kõrval seista ka eliitarvuti? Mis see paar keskmist palka maksev arvuti siis ka ära ei ole! Kõik odavad lauarvutid kipuvad olema ühte nägu, kallimad on sageli isikupärasemad.

• Korpus on disainilt juba tuttav teiste HP Pavilioni lauarvutite seeria arvutitest, läikiv ja ilus. Erinevuseks vaid see, et pealiskülj pole mitte plastist või metallist, vaid seal on kummiga kaetud õnarus. Teame ju kõik, kui mugav on arvuti peale asju asetada ning kui kergelt need sealt maha libisema kipuvad. Seda muret selle korpusega pole. Korpuse tagaservas

asetseb klapp, mis hoiab kinni kaableid, mille kaudu on mõni korpuse peal olev seade arvutiga ühendatud. Milleks? Aga selleks, et USB-kaablid või kõlarijuhtmed ei vonkleks omatahtsi arvuti tagant paremalt või vasakult välja, vaid hargneksid kõik ühest kohast.

Tähtsad pisasjad

Lubasime, et räägime, mis on need pisasjad, mis meile HP arvutite puhul meeldivad. Näiteks see, et mälukaardilugeja on korpuse ülaservas, mitte keskel või all, ning kas või seegi, et mälukaardilugeja pesad, mis ju niikuinii kogu aeg lahtiselt näha, on seest tumedad, mitte kollased. Iseenesest väike asi, aga kui arvuti maksab üle kümne tuhande ja muus osas läigib kui pühademuna, siis on see oluline.

Arvutiga on kaasas HP Personal Media Drive ja HP Pocket Media Drive ning paneelil on pesad, kuhu need sokutada. Nutikas on need kohe ühes anda, sest tavalisest arvutipoest neid ei leia, kuid ometi on need väga kasulikud, sest mõlemat saab kasutada ka välise kõvakettana. Arvutil on kaks optilist seadet: DVD-kirjutaja ja DVD-ROM.

Ärasedise siseeluga

Emaplaat on teistpidi sees, mitte paremal korpuse küljel, vaid vasakus arvuti seinas, mis on selle korpuse puhul paratamatu, sest tagumine ventilaator paikneb allservas. Kaasasolev juhtmeta klaviatuur on keskmiselt kobe, kuid hiir on puine. Disain on funktsionaalsusest võitu saanud ning hiire selg läheb nappudeks üle sujuvalt ühtse koorikuna, mis teeb nupud jäigaks. Mängida sel-

HP Pavilion Elite PC

HIND: UMBES 20 000 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Protsessor: Intel Q6600 Viiv

Mälu: 3 GB

Graafikakaart: NVIDIA GeForce 8600 GT

Kõvaketas: 2 x 320 GB

Optiline seade: DVD-RW DL SuperMulti Lightscribe, DVD-ROM

Liidesed: DVI, analoog-VGA, HDMI, S-Video TV-väljund, 6 x USB, 2 x FireWire, gigabit LAN, WLAN 802.11 a/b/g/n, 7.1-heliväljund, mikrofoni- ja kõrvaklapi-pesad, mälukaardilugeja

Muu: kaugjuhtimispult, 320 GB 3,5" väline kõvaketas, 80 GB 2,5" väline kõvaketas

lega juba ei saa.

Mängimisest rääkides – kuigi arvuti on võimas, 4 tuuma ja 3 GB mälu, siis graafikakaardiks on vaid NVIDIA Geforce 8600 GT, mis on pigem kesk- kui kõrge- klassi kaart. Tavalisest masinast võiks sees olla näiteks 8800 GT. Kui soovida aga graafikakaarti ise välja vahetada, siis tuleb

Kaks välist kõvaketast kohe arvutiga kaasa? Väga, väga vinge.

hoiatada, et ruumi pole selleks kuigi palju. Topeltpaksuses ja täispikkuses kaardi punnitab sinna hea tahtmise korral sisse, aga kuna emaplaat on korpuses teistpidi kui tavaliselt, siis jääks kaardi ventilaator mitte allapoole, vaid ülespoole, kus on toiteploki alumine serv ning kus õhk nii vabalt ei liigu.

[d] SVEN VAHAR

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	12354
3DMark 06:	3962
PCMark 05:	6630
Protsessor:	7680
Mälu:	5026
Graafika:	5138
Kõvaketas:	5373

[HINNANG]

Pool punkti maha lahja graafikakaardi eest, kuid muus osas on arvutit enam kui küll. Kaks välist kõvaketast saab ju lisaks.

[d] hinne:

MÄNGU- NÄDALAD

8998.-

Mängukonsool Sony Playstation 3 40 GB Starter Pack

Playstaion 3 40 GB Starter Pack sisaldab kolme mängu, kahte Blu-ray filmi, HDMI kaablit ja juhtmega õhkjahutusega mängupulti.

7498.-

Mängukonsool Microsoft Xbox360 Elite

Komplektis Xbox360 Elite konsool, 120 GB kõvaketas, analoog ja digitaal HDMI ühendusjuhtmed, juhtmevaba mängupult, võrgujuhe ja peakomplekt.

ONOFF

www.onoff.ee

ONOFF'i kauplused Tallinnas Sikupilli Keskuses, Tartu mnt. 87 ja Mustika Kaubanduskeskuses, Tammsaare tee 116.

Kaugjuhtimis- pultide kuningas

Logitechi universaalne kaugjuhtimispult Harmony One on omasuguste seas parim, kuid sellest hoolimata kulub selle häälestamiseks paar piinarikast tundi. Unustage, et teleri pult on diivanil lösutava pereisa lemmiklelu! Seda peaks ju ka pereema suutma kasutada...

● Logitech lubab, et tarkvara paigaldamiseks ja puldi häälestamiseks kulub pool tundi. Tegelikuses võib arvestada neli korda pikema ajaga, kuigi häälestusprogramm on väga loogiline.

Pärast tarkvara arvutisse paigaldamist annan sellele teada, millised seadmed mul kodus on: Philipsi telekas (üsnä vana, 21 tollise kineskoobiga mudel), Elioni digi-TV Amino karbike, Philipsi salvestav DVD-mängija ning Philipsi muusikakeskus WAC3500.

Kõike siiski ära ei tunne

Tarkvara mõistab, et muusikakeskus on muusikaserver, sest selles on kõvaketas ja see oskab muusikat WiFi kaudu edastada. Tõsi küll, muusikakeskuse puldi pean sättima Harmony One'iga kohakuti ning vajutama muusikakeskuse puldil kolme nuppu, et seda Harmony'le õpetada – kuigi Harmony andmebaasis on tuhandete

koduseadmete kirjeldused, puudub mu muusikakeskus sealt. On olemas teised Philipsi muusikaserverid, kuid nende häälestus minu masinaga ei toimi.

Treenimiseks tuleb aega varuda

Kui seadmed sisestatud, õpetan puldi õigesti käituma. Kui tahan vaadata digi-TVd, siis ainsa nupuvajutusega lülituks ka teler sisse. Tarkvara pakub toimingutena DVD vaatamise, CD ja digimuusika kuulamise ja teleteksti sirvimise. Mu teleril ja digiboksil puudub teleteksti võimalus – selle kustutan valikutest. Raadio kuulamise ja plaatide kõvakettale salvestamise võimalust Harmony välja ei paku, samuti mitte telesaate salvestamist. Lisan need käsitsi.

Selgub, et muusikat saan kuulata ainult teleri valjuhääldist DVD-mängijasse paigaldatud plaatidelt. Unustagu ära – muusikat kuulan ikka muusikakeskusest nagu ka raadiot. Poolteist tundi hiljem tõden, et mu muusikakeskust Harmony'ga juhtida ei saa, ja otsustan kasutada kahte puldi: muusikakeskuse oma ja ülejäänud vidinate jaoks Harmony oma.

Pärast häälestuse lõppu tuleb pult ühendada USB-kaabli abil arvutiga ja seaded sinna kopeerida. Avastan paar programmeerimisviga – teler lülitub

Logitech Harmony One

HIND: UMBES 3200 KROONI

Müügil: küsi elektroonikapoodidest

Operatsioonisüsteem: Windows 2000 / XP / Vista

Ühendus: USB-port

Muu: internetiühendus

DVD-mängija käivitamisel valele sisendile. Juhendusviisardi abil parandan need, uuendan tarkvara ja Harmony toimibki.

Iseenesest tore, kui õnnestub pult käima saada ja asendada sellega teised kodused kaugjuhtimispuldid. Selle peale, mis perekonnas juhtub, kui järeltulija 3200kroonise puldi moosipurki uputab või ära peidab, ei taha ma isegi mõelda.

[d] KRISTJAN OTSMANN

[HINNANG]

Töötab, nagu reklaamitud, kuid veidi käsitööd tuleb ikka teha. Juhendusviisard aitab rasketest kohtadest üle.

[d] hinne:

Kui andmebaasis on seadmed juba kirjas, on kasutamine lausa käkitegu

Teine tilk vett

Kui must, valge või roosa sülearvuti ei sobi, siis miks mitte proovida sinist? Mitte koledat potisinist, vaid ilusat, tagasihoidlikku ja maitsekat sinist nagu ML Arvutite uus N520. Meie proovisime ning jääme nüüd ootama uusi kevadisi moevärve. Veidi õrna rohelist äkki?

• Võib-olla pole su jaoks värvidel vahet? Räägime siis sisust ja vormi kvaliteedist.

ML N520 on üsna sarnane ML Arvutite mudelile N510, mida hindasime eelmises numbris ning millega jäime keskmiselt rahule. Konfiguratsioonilt ja hinnalt on need masinad täiesti võrdsed, seega alustame võrdlemist füüsisest.

Kahtlane klaviatuur

Kui N510 oli ehitatud Compali tooriku peale, siis selle mudeli põhjaks on mudel MS-1221. Koostekvaliteedis suurt vahet Compaliga ei ole, omad plussid ja miinused on mõlemal. Kui näiteks N510-l oli sõrmejäljelugeja liiga sügavale korpusesse uputatud ning selle kasutamine oli keerukas ja isegi valus, siis selle arvuti puhul on kõik korrektne. Sõrmejäljelugeja on ilusti hiirenuppude vahel, parajal kõrgusel, ei jää ette ning on väga hästi kasutatav.

Samas oli eelmises numbris vaadeldud mudelil palju parem klaviatuur, mida ML Arvutid ka ise tunnistab. N520 klaviatuur on kahjuks seesama vana keskmine, mille kallal oleme korduvalt irisenud. Nätske, ebakindel ja painduv.

Üsna erinevad on ka kahe mudeli ekraanid. N510 ekraan oli kirkam ja särtsakam, aga pikemaajalisel töötamisel väsitab N520 rahulikum ekraan silmi hoopis vähem. Ka meie kujundajate konsilium valis üksmeelselt just N520 ekraani paremaks, sest see näitab

loomutruumalt värve ning täpsemalt detaile, eriti tumedal alal.

Nupud rohkem ilu pärast

Kiirnappe on korpusel kaks, mõlemad on programmeeritavad. Vaikimisi käivitab üks meediamängija, teine lülitab veebikaamerat. Kolmas nupp kuvab ekraanile laperguse plõnni, kust saab hiirega WiFi-t ja Bluetoothi sisse-välja lülitada. Samas, me ei tea kedagi, kes teaks kedagi, kes kasutaks sülearvutitel olevaid kiirnappe...

Tegelikult pole vahet, kumma ML Arvutite masina sa endale ostad, kui sul just sellist vaja on. Hinna-konfiguratsiooni suhe on hea, arvutid mõlemad keskmiselt korralikud, oma plusside ja miinustega. Kui mõlema plussid kokku panna ja miinused lahutada, saaks päris mõnusa arvuti. Praegu aga on ML N520 täpselt sama keskmine kui N510.

[d] HENRIK ROONEMAA

ML N520

12 990 KROONI

Müügil: Enter

Protsessor: Intel Core 2 Duo T5270, 1,4 GHz

Mälu: 2 GB

Kõvaketas: 100 GB

Ekraan: 12,1 tolli WXGA (1280 x 800 pikslit)

Graafikakaart: Intel X3100

Ühendused: WiFi, Bluetooth, võrgukaart, modem, VGA-väljund, HDMI, SD-kaardi lugeja, ExpressCardi pesa, 3 x USB, heliväljund ja -sisend, sõrmejäljelugeja, veebikaamera

Mõõtmed: 30,3 x 23,2 x 1,6–3 cm

Kaal: 2 kg

[TESTITULEMUSED]

PCMark05: 3355

Protsessor: 3359

Mälu: 3322

Graafikakaart: 1454

Kõvaketas: 4009

3DMark03: 1521

3DMark06: 539

Akustest: 2:12

[HINNANG]

Sarnaneb eelmises numbris testitud ML Arvutite masinaga nagu kaks tilka vett. Kehvem klaviatuur, aga parem ekraan.

[d] hinne:

Tükk plasti ja mäng

Varju diivani taha, vaenlane tuleb! Kus? Selja taga! Ja nüüd teisel pool! Võib-olla mängisid sinagi vanasti videomängude külge käinud püssiga toas sõda. Nüüd on sul võimalus seda jälle teha, Nintendo Zapperiga.

• Nagu Nintendo Wii konsoolgi, on selle uusim lisaseade Zapper nii geniaalselt lihtne, et võtab näo naerule. Karbist leiad ainult tükikese plasti ning ühe mängu – «Link's Crossbow Training». Plastiükk on tegelikult raam, mille külge käivad Wii puldid, ja oledki endale meisterdanud püssi Wii tulistamismängude jaoks.

Zapper pole midagi möödapääsmatut, kõiki tulistamismänge võiks vabalt ka ilma selleta mängida. Aga ta tekitab tunde, et sul on käes püss, ja nii on kindlasti parem sihtida.

Välimuselt meenutab Zapper Al Capone'i aegadest pärit Tommy Gun'i. Pane tähele, et Zapperit kasutades ei saa sa mängu ajal Wiimote'i nuppe (peale B) kasutada, seega pole temaga mõnedes tulistamismängudes midagi teha. Nunchuk seevastu käib püssi kaba külge ja FPSides on tegelase liikumist püssikabalt põldlaga päris mõnus juhtida.

Zapperi koostekvaliteet on hea, juhtmed peidetakse raamistiku sisse ja lõpptulemus on tõesti midagi püssilaadset. Karbis on lihtne sihi-tulista stiilis mäng, mis on siiski üsna haarav.

Häirivad kaks asja: esiteks on päästik (mis on tegelikult nupp, mis surub mehhaaniliselt Wiimote'i B-nupule) väga pehme ja liigub väga ebakonkreetset, nii et kiiretes olukordades jääb tulistamiskiirusest vajaka, ning teiseks on sihtimine pagana raske! Eriti

Nintendo Wii Zapper

499 KROONI

Müügil: Euronics

[d] hinne:

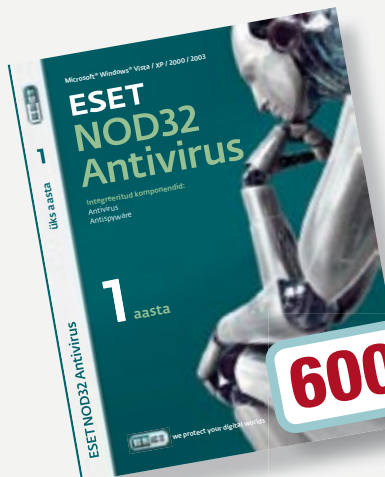
kaasasoleva mänguga, kus sihik ekraanil liigub üsna lõdvas korrelatsioonis sellega, mida sina püssiga teed. Peenematele viigurile on liiga raske pihta saada ja kiireid liigutusi enam-vähem võimatu teha. Aga see pole muidugi Zapperi, vaid üldisemalt Nintendo Wii juhtimise probleem.

499 krooni eest on Zapper Wii-omani-kele omamoodi «miks mitte» ost. Sul pole ühtki põhjust teda osta, aga pole ühtki põhjust ka mitte osta.

[d] HENRIK ROONEMAA

Parim antivirus aastal 2007!

600.-

Toode sisaldab:
Antivirus, Antispyware

900.-

Toode sisaldab:
Antivirus, Antispyware,
Antispam, Integrated Firewall

Kaks pead on ikka kaks pead

Kahte telefoninumbrit hallata on rist ja viletsus. On tore hoida sõprade jaoks üht ja võlausaldajate jaoks teist telefoninumbrit, aga praktikas tähendab see kahte SIM-kaarti, kahte telefoni, kahte erinevat kõnelogi, SMS-sõnumeid ja salvestatud numbreid.

• Samsungi SGH-D880 on telefon, milles saab käigus hoida korraga kahte SIM-kaarti. Sisselülitamisel tuleb sisestada mõlema kaardi koodid, anda kaartidele kirjeldav nimi ning ... kõik. Ei mingit alglaadimist või kaartide kordamööda auto-riseerimist. Nii lihtne ongi.

Viivituseeta ümberlülitumine

Iga toimingu korral on näha, kumma SIM-kaardiga seda teostatakse. Teisele kaardile ümberlülitumiseks peab vajutama telefoni küljel asuvat nuppu. Nupp on korpusega ühetasane, kogemata sinna vastu puutudes kaardivahetust ei toimu. Ümberlülitumine on momentaalne. Kahe kaardi vaba paralleelkasutus on oodatust mugavam, nii õnnestub teha toiminguid, mida eraldi telefonidega teha ei saaks. Näiteks võib valida ühelt kaardilt aadressiraamatust numbrit, lülituda ümber teisele kaardile ning

Pärast paaripäevast kasutamist tundub mõte kahest erinevast telefonist absurdne ja loomuvastane

helistada, kuigi seda numbrit polnud sellele kaardile salvestatud. Samamoodi saab ka sõnumi valmis kirjutada ning saata soovitud kaardi pealt. Selleks, et sissetulevad kõned segi ei läheks, võib kummagi telefoninumbri jaoks määrata erineva helina. Ekraanil kuvab telefon mõlema signaali tugevust. Pärast paaripäevast harjumist sujub kahe kaardi kasutamine automaatselt ning ainuüksi mõte kahe telefoni pidamisest ajab naerma. Olgu telefoni menüüde ja rakendustega, kuidas on, kuid kahe kaardi kasutusmugavuse osas on Samsung kümnesse tabanud.

Mis aga mind häiris, on see, et kõige sagedamini käe alla jääv nupp, keskmis-

Samsung SGH-D880

POLE VEEL TEADA

Müügil: Euronics

Võrgud: GSM 900/1800/1900 EDGE

Ekraan: 5,8 cm, TFT, 256 000 värvi, 240 x 320 pikslit

Ühendused: Bluetooth, USB, TV-väljund

Mälu: 40 MB sissehitatud, microSD-kaardi pesa

Kaamera: 3,15 megapikslit, AF

Kõneae: tootja ei avalikusta

Mõõtmed: 10,4 x 5,1 x 1,9 cm

Kaal: 113 g

ne OK-nupp on raisatud brauseri peale. Nuditud vaikebrauseriga WAP-saite mina eriti sageli küll vaadata ei taha. Oleksin rahul, kui saaksin OK-nupu alla viia näiteks Opera Mini, ent selle nupu toimimist tarkvaraliselt muuta ei saa. Nii on keset telefoni kõige mugavamal kohal nupp, mida kasutan vaid menüüdes liikudes.

Umbkeelsetele meestele

Andsin telefoni mõneks ajaks proovimiseks ühele naisterahvale, kes nurises kõige rohkem selle üle, et SGH-D880 on väikese naisekäe jaoks liiga lai. Tõsi ta on, seade pole just üleliia sale ning liubavate teksade taskus seda naljalt ei kannu.

Kuigi telefon on enamjaolt eestikeelne, ilutseb brauseri tõrketeadete korral ekraanil kiri «Retry» ning sisestuskeelte valikust puudub eesti keel sootuks. Kui t2dityre Ylle saab telefoniraamatusse sisestada saksa keele abil, siis 6mees T6nu nime originaalis sisse toksida ei saa.

[d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Kahe kaardi kooskasutus on tõeliselt hästi lahendatud. SGH-D880 on mitu korda etem kui kaks eraldi telefoni.

[d] hinne:

Need tüütud piasjad

Toshibal on rasked ajad. Alles olid nad sunnitud tõdema enda arendatud HD DVD kaotust Sony Blu-ray'le, nüüd peavad veel taluma kohe arvustuse alguses välja öeldud seisukohta, et meie selle Satellite'iga sõbraks ei saanudki. Aga ise nad tegid selle nii keeruliseks.

• [digi] on juba vaata et oma paar aastat soovitanud keskmise kasutaja sülearvuti-na heldelt HP triibulisi Pavilione. Viimasel ajal on lugejad hakanud kirjutama, et meie muudkui promome Pavilione, aga kas me ka ise teame, kui kergesti nad katki lähevad. Et muudkui jookse aga garantiiremondi vahet.

Pavilioni aseaine

Ausalt, ei tea, sest meie käes on arvutid mõne nädala, ning meie ei saa nende vastupidavust proovida. Küll aga saame proovida soovitada Pavilioni asemele midagi muud. Näiteks Toshiba Satellite A200-23K, mis on Pavilioniga sarnane.

Esitaks välimuselt: pealt must ja läikiv, seest hõbedane. Maitsekas ja ilus. Mõne-

võrra rikuivad üldpilti kaks ümmargust kõlarit, mis näevad välja nagu seenkasvajad. Klaviatuur meenutab viimase aja Samsungi sülearvutite klaviatuure ehk on seega parem, kui oleks osanud oodata. Paindub ja klõbiseb küll rohkem, kui me tahaks, aga kui veidi harjuda, läheb trükkimine ladusalt.

Hiirt asendavat puuteplaati on ilmes-tamas uuendused: vajuta plaadi üleval paremal nurgas asuvalle osale ja terve plaat lööb helendama, võimaldades sul kasutada puuteplaadile pandud kiirvalimismisuppe. Üks avab e-postiprogrammi, teine WiFi-leviala otsija, kolmas fotogalerii. Alumises reas on kolm programmeeritavat nuppu ning kerimisriba suurendab-vähendab helitugevust. Äge, aga ebapraktiline: klaviatuurilt saab kiiremini.

Tõmmet ei tekkinud

Miks meie sõbrusest Satellite'iga aga asja ei saanud, on piasjad. Kohe jäi kõrva kõvaketta vali kõrin. Väga harva, kui sülearvutite kõvakettad tänapäeval nii valju häält teevad. Vaikne pole ka ventilaator.

Ekraani resolutsioon on 1280 x 800 piks-lit, 15tollise ekraani jaoks vähe. Pilt pole terav, vaid on tuhm.

Arvutis on ohtralt lisatarkva-ra, nii võrguga ühendumiseks kui DVD-lugeja vaiksemalt töö-le panemiseks, aga see tekitab karuteene. Klaviatuuril funk-tsooninuppu vajutades liigub ekraani ülaservast välja vir-tuaalne F-nuppude klahvis-tik, mis aitab õigeid valikuid teha, aga miskipärast muu-tub see Vista all piinavalt aeglaselt ning kogemata FN-klahvi vajutades halvad viieks sekundiks arvuti töö.

Sama on WiFi-radari-ga, mis küll kenasti visualiseerib lähikonna

Toshiba Satellite A200-23K

14 990 KROONI

Müügil: Datagate

Protsessor: Core 2 Duo T5450 1,6 GHz

Mälu: 2 GB

Kõvaketas: 160 GB

Graafikakaart: ATI Mobility Radeon HD 2600

Ekraan: 15 tolli Trubrite WXGA 1280 x 800 piksliit

Optiline seade: DVD RW

Ühendused: WiFi, Bluetooth, helisissend ja -väljund, mälukaardilugeja, võrgu-kaart, modem, TV-väljund, veebikaamera, ExpressCardi pesa, 4 x USB, FireWire, VGA-väljund

Mõõtmed: 36,2 x 26,8 x 33,5-39,3 cm

Kaal: 2,7 kg

Meeldivus või mittemeeldivus on kinni piasjades. Sedapuhku sümpaatiat ei tekkinud

WiFi-võrke, aga mida arvuti tegelikult lii-gutada ei jõua.

Kui te mõtlete, miks artikli juures testi-tulemusi pole, siis siit jõuame viimase pii-sani karikas. Meie testid lihtsalt ei käivitu-nud. Kui tahtsime draivereid uuendada, jõudsime pärast seiklust Toshiba Euroopa saidile, kust näiteks graafikakaardi draive-rite 111 megabaidine fail tilkus alla 1-3 ki-lobaiti sekundis. Terve päeva kestnud oo-tamise järel katkes allalaadimine 50 pro-sendi pealt... HPga selliseid asju ei juhtu.

[d] HENRIK ROONEMAA

[HINNANG]

Lõputute pisivigadega arvuti, mis ei ole sellisel kujul oma hinda väärt. Kahju, sest esmapilgul tundub kõik paljulubav.

[d] hinne:

[TESTITULEMUSED]

3DMark03:	-
3DMark06:	-
PCMark05:	-
Protsessor:	-
Graafika:	-
Kõvaketas:	-

PHILIP

AUREA

PHILIPS

Lihtsus on valgus, mis võrgutab hinge.

Vidin, mille müük võiks keelatud olla

Digitaalne kompaktkamera on nagu köögikombain, mis peab hakkama saama mitme asjaga – koeraportreedest öövõtete ja lapse spordivõistluste jäädvustamisega. Kui aga köögikombaini tahetakse õpetada puid lõhkuma, on tulemus sama halb kui Samsung i85.

● Oma suuruse kohta ebaseeldivalt raskesse kesta on lisaks fotokale topitud veel MP3-mängija, videopleier ning maailma reisijuht. Samsung on pildistavat MP3-mängijat ka varem teha üritanud ning läbi kukkunud, kahjuks pole vigadest õpitud ja uus pill on jätkuvalt kasutajavaenulik.

Üina-muina

Kamera käivitub vaevaliselt, teravustamine on aeglane ja pildistamine samuti, seda eriti lähedal asuvate objektide puhul. Küllalt sageli tuleb ette, et nupule vajutades ei juhtu midagi, tuleb uuesti vajutada ja nuppu tükk aega all hoida. Ameerikasse lendav vanaonu on poole Atlandi kohal, kui sa lõpuks lennujaamas lahkumiskõpsu tehtud saad. Tihti teeb kamera pildi, suutmata kaadrit korralikult teravustada, ning tulemuseks on kasutus- kõlbatu udukogu.

Tehnilisi andmeid lugedes jääb mulje, et valikuvõimaluste poolest on i85 võrdne vaat et odava peegelkaameraga, sest muuta saab kõike: ISO-tundlikkust, valge tasakaalu, särikompensatsiooni, tonaalsust, teravustamisviisi jne, kõikvõimalikest kunstvõtetest rääkimata. Ilus on asi siiski vaid paberil, sest seadistusvõimalusi on küll palju, ent erinevatesse menüüdesse pääsemiseks on kasutusel suisa neli erinevat nuppu. Võid täiesti kindel olla, et sa ei leia vajalikku funktsiooni veel ka pärast pikaajalist kasutamist piisavalt kiiresti üles.

Viiekordne optiline suumobjektiiv paikneb kaamera sees. Sellist lahendust kasutab lisaks Samsungile palju ka Sony. Pildikvaliteet pole sugugi paha, aga eeldab väga kannatlikku modeli ja fotograafi.

Pärast mõneööpäevast seismist lakkas testkaamera töötamast, kuigi selleks ajaks oli tehtud vaid paar tosinat pilti ja aku ei

Samsung i85

UMBES 3500 KROONI

Müügil: Euronics

Sensor: 8 megapikslit

Objektiiv: 36-180 mm, 5kordne optiline suum

Stabilisaator: digitaalne

Tundlikkus: 80-1600, Auto

Sarivõte: 3 kaadrit sekundis

Ekraan: 3" LCD

Möötm: 95 x 62 x 20 mm

Kaal: 158 g (ilma akuta)

saanud veel kaugeltki tühi olla. Probleemi lahendamiseks tuli aku kaamerast korraks välja võtta ja tagasi panna.

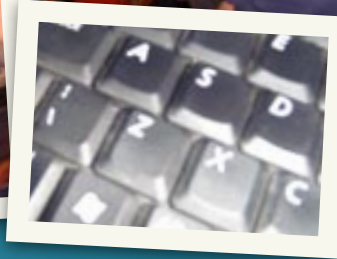
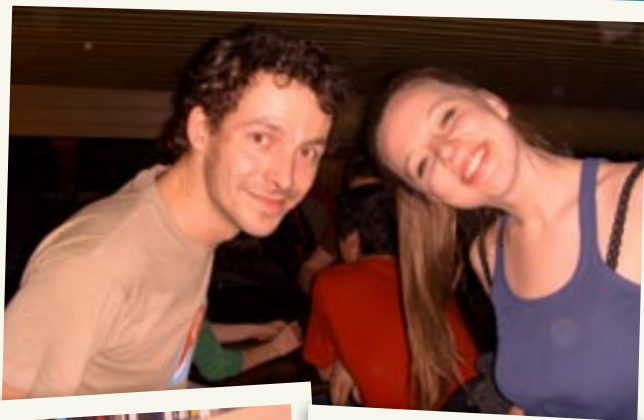
Mobiiltelefonist kaamerasse ümber tõstetud mälukaardil olevaid MP3-faile aparaat üles ei leia. Lähemal uurimisel selgub, et kõlbavad vaid ühte kindlasse kausta kopeeritud failid.

Kaabel olgu alati kaasas

Ühenduskaabli kaamerapoolses otsas kasutab Samsung jätkuvalt mingit monstrumkontakti ja kuigi teises otsas oleva USB-pistiku abil saab kaamera arvutiga ühendada ning isegi laadida, pead seda kaablit ikkagi kaasas kandma.

Kaablitest rääkides – loomulikult ei sobi Samsungi pildistavale MP3-mängijale tavaline kõrvaklapiotsik, vaid vaja on väiksemat. Muusikat kuulates tuleb piirduda komplektis olevate keskpäraste nõõpidega või osta eraldi üleminek.

[d] KRISTJAN KALJUND

[HINNANG]

Üks kõige jubedamaid aparate, mis iial [digi] fototoimetaja kätte sattunud. Me ei suutnud välja mõelda kedagi, kellele selle ostmist soovitada.

[d] hinne:

Vitavision

**UUS
PAKEND!
60 tbl**

KINDEL KAITSE SILMADELE!

Vitavision kaitseb Sinu silmi igapäevaste kahjulike mõjude (arvuti, teler, UV-kiirgus) eest ja teeb pilgu teravaks.

Müügil apteekides!

www.walmart.ee

XEROX.

XEROX LCD XM7-19W 19"
(16:10)

Värskendussagedus: 80 KHz
Punktsuurus: 0,285
Kontrast: 800:1
Heledus: 300 cd/m2
Reaktsiooniaeg: 5 ms
Vaatenurk: H=170 V=160
Muu: XShield klaaspind, sulamist alus, mustPremium

3020.-

SAMSUNG
ELECTRONICS

Samsung S760 Black Digital Camera

7,2 megapiksliit, 3x optiline suum, näotuvastus, digitaalne pildistabilisaator, ISO 1000, autoportreerežiim

1599.-

Asus VW193D-B 19" laiekraan-LCD

Värskendussagedus: 80 kHz
Punktsuurus: 0,285
Kontrast: 850:1
Heledus: 300 cd/m2
Reaktsiooniaeg: 5 ms
Vaatenurk: H=170 V=160
Muu: must

2725.-

ASUS
Rock Solid · Heart Touching

Canon DV MV-950

800 kilopiksliit, 25x optiline suum, 2,7-tolline laiekraan-LCD, laiekraan videosalvestus 16:9, USB, AV, DV-väljund, MiniDV, SD, Li-ion aku BP-2L5

2545.-

Canon

Canon

Canon EOS 400D 18-55 Lens Kit Black

10,1 megapiksliit, 3 fps, DIGIC II, 9-punkiline AF, USB2.0, videoväljund, PictBridge, ühilduvad EF/EF-S objektiividega ja EX Speedlite välklampidega

10 900.-

SONY

Sony DCR DVD410E

8GB sisseehitatud mälu, videosalvestus mÄrupulgale, 1 megapiksiline CCD sensor, Carl-Zeiss Vario-Tessar objektiiv, 25x optiline suum, Super SteadyShot pildistabilisaator, 2,7-tolline puutetundlik LCD-ekraan

8499.-

SONY

Sony DSLR A200 komplektobjektiiviga (DT 18-70mm F3.5-5.6)

10,2 megapiksliit, BIONZ protsessor, ISO 3200, Super SteadyShot pildistabilisaator, dÜnaamilise ulatuse optimeerija, 2,7-tolline LCD-ekraan, 3 fps, 9-punkiline AF, kahekordne tolmuvastane süsteem

10 999.-

ASUS F3Sr

Ekraan: 15,4" WXGA Glare Splendid
Protsessor: Core2Duo T5550 1,83 GHz, 2MB, 667 FSB
MÄlu: 2 x 1024 MB DDR2-667
Graafika: ATI-M HD2400HM 834 MB
Kõvaketas: SATA 160 GB 5400 rpm
Optiline seade: SM DL 8xDVD+-RW
Muu: gigabit võrgukaart, WLAN 802.11n, Bluetooth, Vista HP, sülearvutikott, hiir, 3 x USB v2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, DVI, mälukaartilugeja, 1,3 megapiksiline veebikaamera, 6 elemendiga aku, ExpressCard pesa, 2,9 kg, Eng klaviatuur

15 870.-

ASUS
Rock Solid · Heart Touching

BenQ MP620c

Valgusjõud: 2000 ANSI lumenit
Kontrast: 700:1
Resolutsioon: XGA 1024x768
Muu: 200W lamp, DLP

10 799.-

Qstarz BT-Q1200 Super 99 GPS

Travel Recorder

Bluetooth, 55 kanalit, MTK kiibistik, kuni 48-tunnine andmelogi

1550.-

QSTARZ

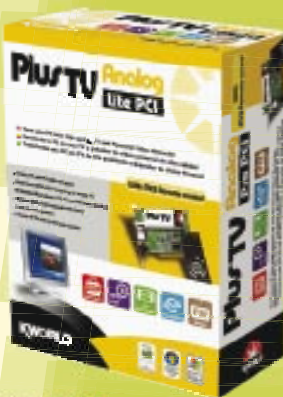
19 899.-

DELL

Dell Inspiron(tm) XPS M1530

Genuine Windows Vista(r) Home Premium - English
Protsessor: Intel(r) Core(tm) 2 Duo Processor T7250 (2,00 GHz, 2 MB L2 cache, 800 MHz FSB)
Ekraan: 15,4" UltraSharp(tm) Widescreen WSXGA+ (1680x1050) TFT-ekraan, TrueLife(tm)
Garantii: 3 aastat
Mälu: 2048 MB 667 MHz Dual Channel DDR2 SDRAM [2x1024]
Kõvaketas: 160 GB (5400 rpm) SATA
Optiline seade: 8x DVD+/-RW Slim Slot Load, sis. SW
WLAN: Dell(tm) Wireless 1390 802.11b/g Mini-Card - Europe
Bluetooth: Dell(tm) Wireless 355 Bluetooth 2.0 Module (kuni 3 Mbps), Enhanced Data Rate
Aku: 6 elemendiga liitium-ioonaku (56 Whr)
Sõrmelajelujeja: Biometric Fingerprint Reader, BLACK
Graafika: NVIDIA(r) GeForce(tm) Go 8600M GT, 256 MB graafikamälu
Veebikaamera: 2,0 megapiksliit
Muu: Dell(tm) Travel Remote Control kaugjuhtimispuhuti

KWORLD

KWorld PlusTV Analog PCI

FM-raadio, kaugjuhtimispuhuti, Philips 7131 kiibistik, S-Video liides, Time-shifting funktsioon, ajastatud salvestus, reaalaajas MPEG 4/2/1 kodeerimine, teletekst, suikvelleÄäriimiteimer, kaasas CyberLink PowerProducer 4 ja PowerDirector 5 tarkvara, Windows Vista ja MCE heakskiit

376.-

Creative ZEN 2/4/8 GB

LCD-ekraan: 2,5-tolli, 320 x 240, 16,7 miljonit värvi
Toetatud vormingud:
Audio: MP3, WMA, AAC (.m4A), WAV (ADPCM), Audible 2 3 4;
Video: MJPEG, WMV9, MPEG4-SP, DivX 4/5, XviD;
Pildid: JPEG, BMP, GIF, PNG, TIFF
Mälukaart: SD (SD/SDHC) kaardi pesa mälulaienduse jaoks
Aku tüüp: Taaslaetav liitiumioonaku, 25 tundi audio või 5 tundi video taasesitus
Mõõtmed: 55 x 83 x 12 mm
Muu: krediitkaardisuurune meediapleier, sisesehitatud FM-raadio, saadaval 2, 4, 8, 16 või 32 GB mahutavusega.

1400.-

1820.-

2390.-

CREATIVE

Toshiba Satellite A210-1A0

Ekraan: 15,4 WXGA TruBrite
Protsessor: AMD Athlon 64 X2 TL-60 2,0 GHz
Graafika: ATI-M HD 2600 512 MB, HM 1279 MB
Mälu: 2 x 1024 MB DDR2-667
Kõvaketas: 200 GB
Optiline seade: SM DL DVD+/-RW
Muu: WLAN 802.11g, Bluetooth, Vista HP, 4 x USB v2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, mälukaardilugeja, ExpressCard pesa, 1,3 megapiksline veebikaamera, 2,7 kg

14 999.-

TOSHIBA

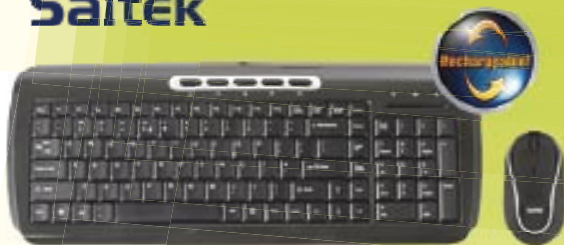
KWorld PlusTV Hybrid Stick

Analoog+digitaalne,kaugjuhtimispuhuti, Philips Silicon tuner, MPEG 4/2/1, H.264 AVC tugi, USB v2.0, Time-Shifting funktsioon, ajastatud salvestus, teletekst, Windows Vista ja MCE heakskiit

830.-

Saitek

Saitek C100X Wireless toolauk

UK-klaviatuuripaigutus, USB, kuni 3m tööulatusega, kompaktne, pehme sammuga klaviatuur, multi-meediaklahvid, 3-nupuga ergonoomiline hiir

485.-

EDASIMÜÜJAD:

ATF Arvutisalong - www.atf.ee
BSV Grupp - www.arvutikeskus.com
Rover Arvutisalong - www.rover.ee
Zebra Infosüsteemid - www.zebra.ee
Ox Eesti - www.ox.ee
Fauni Kaubanduse - www.faun.ee
Aate Group - www.aate.ee
Arvotek - www.arvotek.ee
WcamTec - www.wcam.ee
Septima - www.septima.ee
Arvutiproff - www.arvutiproff.ee
Brainella - www.brain.ee
SIGN - www.sign.ee

Teleritest

Täna testime häid telereid. Häid selles mõttes, et testimiseks on valitud vähemalt 40tollise diagonaaliga ja enamjaolt poolteist kuni kaks korda kallimad telerid kui need, mida inimesed tavaliselt poes piilumas käivad.

● Et miks siis ikkagi sellised kallid telerid? Aga sellepärast, et alates 40 tollist algab elamus. Tõsi, kindlasti sobib kusagile väiksem teler paremini, aga elutoas tuleb kino tupp, kui pilt on vähemalt 40tollise diagonaaliga. Punkt. Muide, ka uudised muutuvad elusuurusteks, sest alates sellest mõõdust on telediktori pea sama suur või suurem kui diivanil istuja oma.

Lahtipakkimine ja installatsioon

Selles osas üllatusi polnud. Uuemad telerid on kõik kaheosalistes kastides, nii et tarvis on ainult kasti alumise otsa lukud lahti teha ja kasti ülemine osa pealt ära tõsta. Vanamoeliselt oli vaja kastist välja tõsta ainult Sharpi telerit.

Enamik telereid tulid ka kenasti jala peal. Võtmete ja kruvikeerajaga pidime mässama Sharpi ja Panasonicu puhul.

Muide – kõik testitud telerid on sellised, et nende tassimine ja kastist väljavõtmine on kahe mehe töö.

Algeaded

Esimesed suuremad erinevused ilmneseid seoses alge seadistamisega. Samal ajal, kui Pioneer hakkas kanalite otsimisega antennisignaalist juba lõpule jõudma, surfasime endiselt Philipsi menüüs, et leida kohta, kust teda kanaleid otsima panna. Kusjuures, värvi- ja pildieelistuste seadmiseks on Philipsi insenerid teinud täiesti geniaalse viisardi, mis kahte erinevat heliklippi ning kuut erinevat fotot, igäüht kahes erinevas režiimis kuvades küsib sinu eelistusi iga pildi väljanägemise kohta ja paneb selle alusel paika kontrastsuse, heleduse, värvi ja kõik muu. Geniaalne.

Väiksema või suurema vaevaga suutsime siiski kõigile teleritele kanalid selgeks teha. Panasonic tundis kaabel-TV võrgust kõigi kanalite helivormingu valesti ära ja umbes kümme minutit kulus kõigi 70 ka-

nali heli üksikpaigaldamiseks.

Seadistasime kõigi telerite värvi, kontrastsuse, heleduse, teravuse ja muud seadistatavad asjad nii, nagu nad tehase arvates poest tulles olema peaksid. Philipsi teleri, mis pärast käivitamist proovis esimese asjana viisardi abil meie eelistusi välja uurida, panime ausalt paika nii, kuidas meile tundus õige viisardile vastata.

Mingist hetkest selgus et tehaseseaded pole vähemalt kolmel teleril õiglased. Samsungil, LG-l ja Sonyl on tehaseseade pildi heledus ja kontrastsus oluliselt suuremaks keeratud, kui normaalse valgustusega ruumis vajalik oleks, ning see-

Alates 40 tollist algab elamus. Kindlasti sobib kusagile väike teler paremini, aga elutoas tuleb kino tupp, kui pilt on vähemalt 40tollise diagonaaliga. Muide, alates sellest mõõdust on telediktori pea sama suur kui diivanil istuja oma.

läbi kaotas pilt oluliselt värvusügevast. Otsustasime, et kuna [digi] lugejaskond ilmselt ikkagi proovib ise pilti paika keera, siis võime seda teha ka meie.

Ainus teler, mis tehaseseadetega startis ja nende peale ka testi ajaks jäi, oli Panasonic. Midagi lihtsalt polnud meelepärasemaks teha!

Menüüde ja puldi ergonoomika

Telerite menüüd ja puldid olid enamjaolt kasutatavad, kuid Philipsi näol oli tegu karmi erandiga. Täiesti mõnusa ja ilusa puldiga pidi sobrama tõeliselt võimatus menüüs. Peale selle, et menüü oli koledat värvi, karvaste äärtega ja nägi odav välja,

oli see ka kasutuskõlbmatu. Väga lihtne on Philipsi teleri menüüs valida näiteks oma asukohamaad, kui seda peaks käigupealt tarvis vahetada olema. Samas tundus pildi kontrastsuse ja värvide muutmise võimalikkus mõnda aega küsitav, eriti pärast seda, kui Setup-menüü alt pakuti esimese asjana ekvalaiserit. Iga telerikasutaja südame teeb aga kindlasti soojaks see, et kohe peamenüüs on võimalik valida «Software Update». Huvitav, kas kusaigil «New Document» ka on? Sellest, et menüüd laiutavad üle ekraani ja katavad pildi täielikult, ma rääkida ei tahakski.

Üks testija kommenteeris Philipsi menüüd kokkuvõtlikult: «Philipsi pult peabki sellepärast metallist olema, et ta vastu lauda tagudes katki ei läheks.»

Pisut üllatav oli leida Sharpi telerilt rippmenüüd. Info loogiliseks liigendamiseks ning ülevaatlikkuse suurendamiseks on see igati teretulnud ning veebi- ja arvutiajastu kodanikele ei peaks selline lähenemine mingeid erilisi raskusi valmistama. Sharpi teleril oli ka ainsana eestikeelne menüü.

Ergonoomikalt oli teistest üle Sony pult, mis istus saledusest hoolimata väga hästi kätte.

Pultide kasutamisel oli alguses veidi segadust. Telerite menüüd olid jagatud erinevate nuppude alla. Nii võttis tükk aega, et leida Sony menüüst (puldil ilus suur nupp «Menu») üles koht, kust saab sisse lülitada teleri enda kõlarid. Tuli välja, et üks osa olulistest seadetest asub hoopis Tools-nupu all. Hiljem selgus küll, et see nupp oli otsetee põhimenüü kindlasse ossa. Miks ka mitte.

Analoog-TV

Kui telerid olid telekanalid kaabel-TV võrgust üles otsinud, valitses ruumis mõnda aega vaikus, mis lõppes ühe testija lause-

ga: «Nendest küll ühtegi ei ostaks!» Panasonic polnud selleks ajaks veel saabunud. Kuna aga tegemist oli üldse parimate teleritega, mida poes pakutakse, siis tundus hinnang ebaõiglane.

Analoogpildiga sai teistest selgelt paremini hakkama Pioneer, kuid seda paraku pildi liikumise tõsise ebaühtluse hinnaga (kõige vähem artefakte, kõige aeglasem pildi liigutamine). Panasonic tegi kõike hindele «väga hea», kuigi pildi värvussügavus jäi Pioneerile alla. Samas, Pioneeril värvid olid ja jäidki pisut liiga kontrastseteks, nii et lõpuks olid nad Panasonicuga ikkagi sama pulga peal.

Tõeliseks üllatajaks oli LG, millel õnnestus aktiveerida XD-režiim. Pärast seda muutus analoogpilt täiesti vaadatavaks ja ka kiirus oli piisav. Ainsa kõrvalmõjuna tekkisid siin-seal heledad kontruurid heledate ja tumedate alade üleminekul, mis aga pildikvaliteeti eriti ei mõjutanud. Kuigi kokkuleppe järgi pidime testimata ilma pildiparanduseta või parandama seda minimaalselt, oli üldine arvamus, et kui juba teleril nii palju pilti paremaks tegev asi olemas on, peab selle ka

KUIDAS TESTISIME

- Testisime üldiselt asju, mida igaüks saab oma silmaga vaadata ja hinnata, ning teadust tegema ei hakanud.
- Testimiseks määrasime kindlaks omadused, mida meie arvates teleri juures tähtsaks peaks pidama, ning hindasime (täiesti subjektiivselt, muide) kolmekesi, kas testi tulemus konkreetse teleri puhul on hea või mitte.
- Hindasime 5 palli süsteemis (5 = perfektne, 1 = talumatu).
- Selleks, et hinnatel üldtabelis mingi mõte oleks, lisasime igale hindele omakorda veel kaalu 1 kuni 10. See tähendab, et kui näiteks pildi artefaktid omasid kaalu 10 ja puldi ergonomilisus kaalu 2, siis lõpptulemuse seisukohast mõjutaski puldi ergonomilisus tulemust viis korda vähem kui artefaktid.
- Tagame, et hindad on antud professionaalide poolt ja vastavad tänapäevastele telerite kvaliteedi hindamise kriteeriumitele.

SUUR TEST

sisse lülitama ja see, et analoogsignaali üldse muud moodi näidatakse, on kellegi loll viga tehases.

Vaatasime üle ka teised telerid, kuid sarnast tööriista leida ei õnnestunud.

Pildivälja töötlemise ja arvutuskiirusega üllatas positiivselt Philips, mis näitas ainsana välja kaamera värisemise operaatori käes.

DVD üle komposiitvideo

Analoogsignaali allikaid tavalises kodus siiski veel leidub. Analoogvideopilt näitab meie fotoaparaat, kui ta piltide ja videote näitamise režiimi pannakse. Analoogrežiimis väljastavad pilti enamik praegu kodudes olevaid DVD-mängijaid ja videokaame-raid. Analoogsignaali saabub meile kahjuks ka enamikest praegu müüdavatest Digi-TV-tuuneritest. Seega, kui telerit ostma hakata ja mitte vahetada välja kõiki pilti tegevaid ja näitavaid seadmeid, siis on analoogsignaali testimine oluline. Kuigi tahaksime väga, et kõik asjad oleksid digitaalsed ja signaali ei muundataks kunagi enne vaata- mist teisele kujule...

Kõik testitud telerid said analoogsignaaliaga hakkama, skaleerisid pilti enam-vähem korralikult ja üldse käitusid nii, nagu üks teler käituma peab.

Agas jällegi – Philips oli see, kes näitas, milline peab üks HD-pilt välja nägema, antagu ette kas või kuuldemäng. See oli täiesti uskumatu, mismoodi õnnestub tavalisest 500realisest komposiitvideost teha HD-pilt sellisel, nagu olekski tegu HDga! Teistest kehvem on siinkohal Samsung, kelle võime kvaliteetsest analoogsignaalist korralikku HD-pilti teha oli kehvem kui teistel.

HDMI ja DVD-video

DVD mahamängimiseks ilma DVD enda *upscaler*'ita kasutasime Sony PlayStation 3, keelates tal 1080 *upscale*'i tegemise ära.

Tulemused selles kategoorias olid üllatavad ja vastuolulised.

Algatuseks suutis Philips teha komposiitvideost oluliselt parema pildi kui 570p HDMI *upscale*'ides. Ilmselt jättis üldse *upscaler*'i vahelt ära ja lihtsalt venitas pilti. Kusagilt seda igatahes muuta ei õnnestunud.

See, mida tegi aga LG 570p signaali peale, oli lihtsalt jube. Pilt hakkis koledalt, sujuva suurendamise asemel lisandus pildile müra ja üldse oli kõik väga-väga kole. Sama pilt PlayStationi muudetuna erines umbes sama palju kui VHS DVDst. Komposiitsisendist andis LG igatahes

oluliselt parema tulemuse. Sama hirmus oli asi ka Sharpi ja Sony puhul.

Mingil põhjusel ei suutnud ükski peale Pioneeri, Samsungi ja Panasonicu 570p signalist midagi tarka teha, samal ajal kui analoogsisendist skaleerimine pakkus küll pisut lagedat värvipilti, aga igal juhul oli tulemus parem kui HDMI 570p. Muidugi, algmaterjal oli ka tõsine katsumus, sest «300» oma lõputu *motion blur*'iga on keeruline matemaatika. Aga ikkagi. Vaatan praegu kirjutamise kõrvale sedasama filmi DVD pealt Panasonicust S-Video sisendi kaudu ja pilt on selline, nagu mu arvates pilt olema peab.

Teleri valikul on ikkagi veel oluline, kui hästi see suudab kuvada lisaks digitaalsignaali ka analoogsignaali. Kõik telerid said sellega hakkama, skaleerides pilti suhteliselt korralikult ja üldse käitusid nii, nagu üks teler käituma peabki.

Pooled testitud telerid (eriti Philips) annavad parema DVD-pildi analoogsisenditest kui 570p HDMIst. Mul käed natuke värisevad seda kirjutades, aga nii näitavad testitulemused.

1080 HD pilt ja PlayStation 3

Testisime PlayStation 3 demoplaadiga ning võrdlesime eraldi kaht parameetrit: filmide vaadatavus ja mängude mängitavus. Kuigi kõik telerid olid 1080 Ready või Full 1080 lahutu-

sega, suutsid pilti hakkimata filme maha mängida ainult Philips ja Samsung, kusjuures Philips tegi seda ka tõeliselt hästi. Testimaterjaliks olid «Resident Evil 3» ja «Invasioni» trailerid PS3 demoplaadilt, kus on palju kogu ekraani ulatuses liikuvat pilti.

See, kuidas Philips suutis Full HD pildi «Resident Evil» ja «300» massistseenides lahti harutada nii, et üks detail kaduma ei läinud ja pilt lausa müstiliselt sujuv oli, kutsus neid treilereid vaatama väga mitu korda. Muide, PS3 *bitrate monitor* näitas sel hetkel HDMI-kaablist läbi lendavat 11 kuni 17 Mbit, nii et pilti oli tõesti palju.

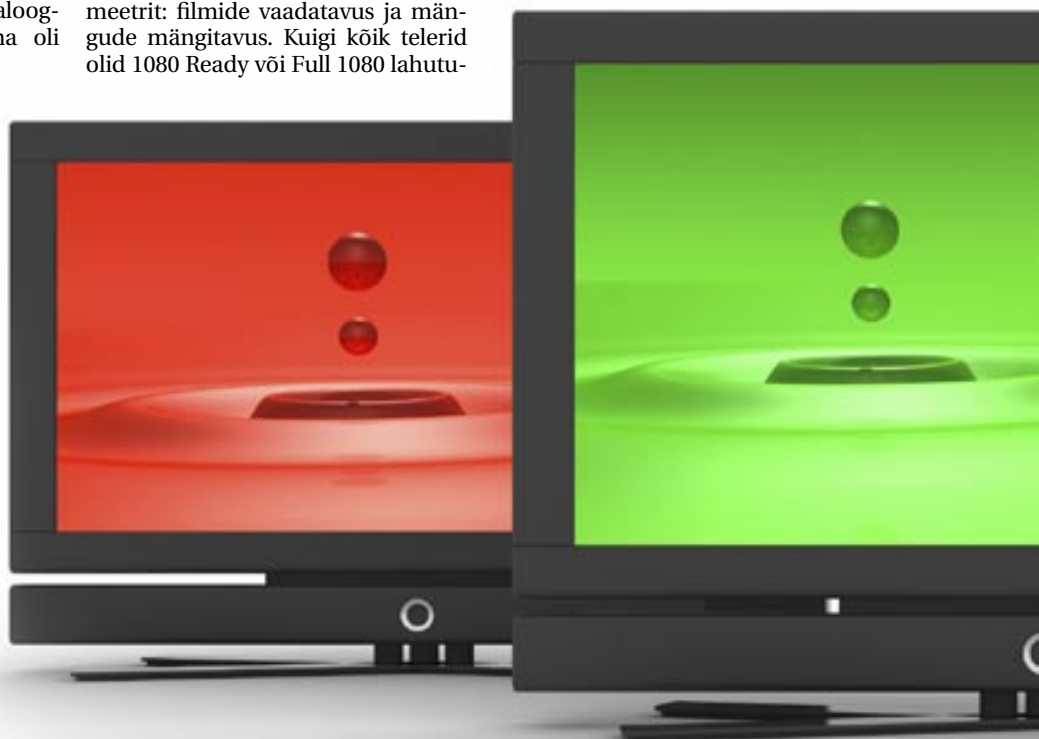
Samuti kõrged punktid HD-filmide mängimisel saanud Samsungil jäi siiski see miski puudu. Philips oli lihtsalt nii palju sujuvam.

Mängimisel ... no seal polegi nagu midagi rääkida. Sama firma, kes sulle PlayStationi tegi, müüb sulle ka vastava teleri sinna juurde. Sony. Jutul lõpp. Kuigi automängud («Gran Turismo HD» *preview*), kus maastik kogu aeg nina ees liigub, olid Philipsi peal selgelt sujuvamad ja tänu sellele väsitasid silmi vähem, on see miski mängimisel ikkagi

Sony sees peidus.

Mida LCD ja plasmateleri puhul vaadata?

Vanasti, kineskoopitelerite ajal, oli lihtne – teler valiti poest selle järgi, millist pilti ta näitas. Võeti kõigest kättesaadavatest signaallikatest parim ja värvilisim ning

valiti selle järgi, milline pilt kõige rohkem meeldis. Enamasti oli valik õige. Kui DVD pilt oli ilus, siis nägi ETV ka normaalne välja.

Pisut hakkas valik ähmastuma 100 Hz telerite tulekuga. Oli uus kõva sõna, et pilt «enam ei värise». Ei värisenudki, aga seda oluliselt kehvemate värvide hinnaga. 100 Hz telerite tulekuga astus maailm tegelikult digitaalpildi ajastusse (mis te arvate, kuidas 50 Hz pildist 100 Hz pilt sai?) ja kohe tekkisid ka tänapäevased probleemid – värvussügavus, pildikvaliteedi sõltumine isegi minimaalsest signaalimüra jne.

Plasma või LCD?

Praegu on LCD- ja plasmateleerite valimine veelgi keerulisem. Moodsad telerid teevad nii, et kõike on ... rohkem! Kui pilt on ilus, näiteks tootja poolt müügisalongile kaasa antud DVD pealt HDMI-kaabliga otse telerisse lastes, siis on pilt kohe väga ilus. Palju ilusam kui sama asi looduses vaadatuna. Kui pilt on aga kole, nagu kipub olema enamik meie analoog- ja digitaalkaabellevis olevat materjali, siis teeb teler pildi koledamaks, mõni neist ikka kohe päris koledaks.

Meie telesignaali lahtusvõime on korraldi väiksem kui 1080 standardile vastaval teleril. Kui näidata seda nagu see tegelikult on, ei ostaks keegi ühtegi telerit. Selleks, et midagi ikka vaadata ka kõlbaks, tuleb konstrueerida puuduv materjal (tehniline termin *upscaling*) ehk mõelda juurde ridu ja veerge. Kui signaali allikas on müravaba, saab teler sellega lihtsalt hakkama. Kui aga lisada pildile kas või vä-

MILLEGA TESTISIME

● Testisignaali valisime kolm kõige sagedamini kasutatavat signaali allikat. Kõige hirmsam on LCD- ja plasmateleerite jaoks loomulikult vana hea antennisignaali test. Halastasime natuke teleritele ja ei hakanud päris antenni külge panema, küll aga kasutasime STV kaabelvõrgu analoogpilti. Selle testi mõte oli panna telerid kõige kehvemasse olukorda, kuhu nad poest tooduna sattuda võivad. Kui teler näitab analoog-kaabel-TV võrgust Kanal 2 ja TV3 pilti talutavalt, siis näitab ta antennipistikust ka mida iganes muud.

Järgmisena kasutasime analoogsignaali testimiseks DVD-mängijat läbi komposiitvideo ühenduse. Tahtsime kontrollida, kui kiiresti ja veatult suudab teler üldse analoogsignaali tegeleda (näiteks lõputiitreid kerida), seepärast polnud pildi ideaalseks sättimine prioriteet ja S-Video või RGB-ühendust me ei kasutanud.

Seejärel vaatasime DVD pealt HDMI-kaabli kaudu 570p resolutsiooniga filme. Test oli oluline seetõttu, et see on kõige kvaliteetsem signaal, mis on enamikule kodus kättesaadav. Pildi suurendamise jätsime sealjuures teleri ülesandeks.

Lõpetuseks läbisid HD-telerid supertesti – Playstation 3, 1080 HD signaaliga, ühendatuna üle HDMI, sest see on hetkel kõige kättesaadavam 1080 HD allikas. Mingil põhjusel näitasid telerid ka PS3 enda väitel 1080p-signaali kohta 1080i, nii et päris 1080p-signaali meil testida ei õnnestunudki. Aga ka 1080i on terve vaatamisväärsus, kui see kvaliteetsest telerist tuppa lahti päästa.

hegi müra, peab teler suutma otsustada, milline osa on müra, mis pilt, mida suurendada, mida millega sujuvalt kokku liita jne. Iga signaalile lisanduv müra muudab selle protsessi mõtmatult keerulisemaks, kuna teler ei saa enam täpselt aru, mille järgi ta peaks puuduolevat materjali välja mõtlema. Nii hakkavad tekkima pildile laigud ja moodsustised, mis sinna tegelikult ei kuulu (tehniline nimetus *artifact*).

Muide, samamoodi mõjub ka väga detailirohke pilt. 90% LCD-telereid ei suuda tegelikult sujuvalt üle ekraani libisevat detailirohket maastikku korralikult näidata. Ühed hakkavad pilti hakkima ehk pilt liigub, nagu jäetakse kaadreid vahele (tegelikult jäetaksegi), teised näitavad linnuparve asemel mingit parve küll, aga kas just lindudest moodustatud... Muide, jalgpallivõistlust ei

saa osade LCD- ja plasmateleeritega vaadata, sest pilt hüppab liiga häirivalt.

Mustaga on kitsas käes

Peale kõige muu kummitab veel musta värvi probleem. Kineskoopteleerite ajastu lõpuks saadi must värv peaaegu mustaks. See tähendab, et kui asi on ekraanil must, siis oli ta ka tegelikult must. Plasmateleerite probleem on selles, et ekraanipinda ei saadud piisavalt mustaks. Ekraan oli kergelt hallikaspruun ja see oligi «kõige mustem must» mida too telekas teha suutis.

LCD-telerite ekraanil on ühtlane tagantvalgustus ning ekraanil olevad pildielemendid hoiavad lihtsalt valgust kinni, kui peaks must värv olema. Häda on aga selles, et need ei suuda sugugi kogu valgust kinni pidada. Seepärast on LCD-teleritel musta värvi asemel hallikassinene kuma.

Kõige tumedama ja kõige heledama värvi suhe on kontrastsus, aga tegelikult ei väljenda see ikkagi, kas must on must või mitte.

LCD-teleritel saab tavaliselt kasutada dünaamilist kontrastsust. Sel juhul vaadatakse, et kui pilt on tüme, siis võib tagantvalgustust vähendada. See on ainus võimalus, kuidas saavutada tänapäevaste LCD-teleeritega normaalne kontrastsus, kuid see võib kehva teostuse korral kutsuda esile pildi heleduse nähtava kõikumise, kui heledus järsult muutub.

[d] ANDRUS AASLAID

Testimisel osalesid Tõnis Tammissaar (mängitavus, seadistused) ja Priit Ojavool (ergonoomilisus, kasutatavus).

Panasonic TH42PY70

• Panasonic jõudis testi teistest kahe päeva võrra hiljem, kui suurem osa analoogtestist oli juba läbi. «Plasma, jah?» küsis ruumi sisenedes üks testijatest, kes ülespaneku juures ei viibinud.

Tänu Panasonicule olime sunnitud osad telerid uuesti üle vaatama, et teha kindlaks, kas Panasonic on tõesti nii palju parem. Oli küll.

Panasonicul oli peaaegu kõik hästi või väga hästi: suurte selgete tähistustega pult, üks parimaid sisseehitatud helisüsteeme, ilus disain, testi kõige mustem must (mustemat pole enam tarvis ka), täiesti artefaktivaba analoogtuuneri pilt ja nii edasi ja nii edasi.

Siiski häirisid kaks asja. Esiteks, pisut väike värvussügavus TV-tuuneri signaali puhul, umbes selline, nagu vanasti 100 Hz kinesiokopteleritel. Nii et kõik normaalsed telerivaatajad peaksid ikkagi rahul olema, välja arvatud vanade Sony Trinitron KV-29X1E-de omanikud (kes on harjunud, et inimeste nägudel esineb korraga rohkem kui kolm värvivarjundit).

Teine probleem on praeguse 1080 põlvkonna telerite tüüpiga – aeglane protsessor. Ka Panasonic hakkis 1080 treilerite mahamängimisel pilti kohati päris nähtavalt. Aga see-eest millised värvid!

Panasonicu mängusobivus käib peatüki

Sel teleril olid kõik asjad kas head või väga head, üksikute mööndustega

«Testi korralikult!» alla. Loogika ütleb, et kui 1080 treileris jäävad kaadrid vahele, siis ei toimi 1080 automäng ka sujuvalt. Vale! Ilmselt on mängude *bitrate* tänu müra vähesusele ja *motion blur*'i puudumisele ikkagi täpselt nii palju väiksem, et «Gran Turismo HD» pilt oli täiesti sujuv ega väsitanud sugugi.

Igal juhul on Panasonic teler, mis tuleb erinevate signaalide töötlemisega kõige paremini toime. Peale selle on Panasonicu

arvutusvõimsus nähtavalt suurem kui Pioneeril, mistõttu nii analoog- kui digitaalmaterjal liikus piisava kiirusega. Lisaks suutis see teler STV kaabellevi analoogsignaali baasil 400realisest pildist tekitada parema, värvilisema ja artefaktivabama kujutise kui mis tahes Eesti kaabel-TV võrgus jagatav digi-TV signaal, mida oleme seni näinud.

Natuke häirib, et sellel teleril polnud ühtegi lisavidinat. Samas tundub, et see on hinnast kinni ja rohkem makstes saab ka rohkem vidinaid.

Panasonicu praktiline uuendus, ekraanikaitse, peaks laskma sul rahulikult diivanil edasi istuda, kui su kaheaastane järeltulija, mänguauto pihus, teleri poole tormab. Alguses tekkis küsimus, kas topeltklaas ei riku oma peegeldustega pilti ära. Ei riku. Tõesti ei riku.

[HINNANG]

Head värvid ja hind, suurepärase pilditöötlus. Panasonicu plasmaga ei saa alt minna. Samas pole tal ühtegi lisavidinat.

[d] hinne:

Philips 42PFL9732D/10

● Alguses ei saanud me aru, miks me sellest telerist nii palju kuulnud oleme. Ambilight? No las olla, kes seda ikka kasutab. LCD-paneeli must värv ja värvühtlus oli hea, aga mitte super. Menüüd olid koledad ja ebaloogilised. HDMI-pistikud paiknesid ebamugavalt. Analoogpildi artefaktid olid näha.

Aga siis hakkas tulema. Sellest, et Philipsil on teistest palju-palju kiirem pilditöötlus, saime esmakordselt aimu siis, kui STV kaabel-TVst vana Vene filmi vaatamisel ilmsesid liikumised ja detailid, mida ükski teine testitud teleritest näidata ei suutnud.

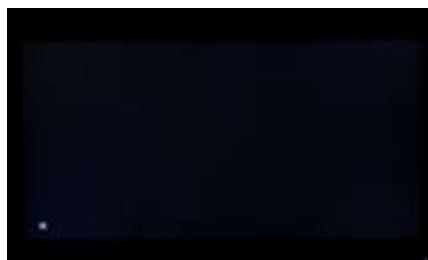
HD-pildini jõudes oli pildi kiiruse vahe lihtsalt drastiline. Philips on testitute ainus, mis suudab sissetuleva 1080 HD-signaali maha mängida nii, nagu see plaadile pandud on.

Philips jäi üldse teisele kohale sellepärast, et täiesti imelise pilditöötlusprotsessori külge on sattunud LCD-paneel, mis pildiomadustelt ikkagi plasmale järele ei jõua. See (ja koledad Menüüd ja kehv TV-tuuner) on tõesti ainus, mis seda telerit Panasonicust lahutab.

HD-filmide ja DVDde vaatamiseks parim

Arusaamatuks jäi, MIDA Philips täpselt ikkagi tegi. Asjad liikusid ekraanil nii hea lahutusvõimega ja nii sujuvalt, et kohati tekkis imelik tunne, nagu poleks vaatamiseks mitte DVD, vaid mingi uut tüüpi, tavalisest videost oluliselt kiirema kaadrisagedusega signaalilikas. Uskumatu, aga asjad liikusid selle teleri ekraani peal ilusamini, kui mis tahes CRT-kuvari või -teleri peal, mida ma seni näinud olen!

Philipsi ilmselt hambuni ära patenteeritud Ambilight-tehnoloogia tundus esmapilgul mõttetu vidinana, kuid osutus pildi servi jälgi-va värvi ja dünaamikaga üllatavalt meeldivaks lisandiks. Eraldi peaks ära märkima Philipsi helikvaliteedi, mis nagu ei olnudki enam teleri oma, vaid midagi suurusjärgu paremat. Testi parim HD-filmi ja DVDde vaatamise teler.

[HINNANG]

Meeletult kiire paneeliga, mis veab ära kõik pildid ja mängib ka Full HD filmi just nii sujuvalt, nagu peaks. Aga üsna kallis.

[d] hinne:

Pioneer PDP-4280XA

● Analoogsignaalidega hakkama saamises esialgu taevani kiidetud Pioneer sai endale keset testi Panasonicu näol konkurendi ja kukkus oma algselt positsioonilt. Testi üldhinnanguna tuli tõdeda, et Pioneer on kõige rohkem teler, aga keskpärane HD-kino. Ülejäänud testitud seadmed on rohkem või vähem kuvarid. Filmid ja analoogmaterjal nägid läbi Pioneer'i vaadatuna lihtsalt suurepärased välja!

Paraku oli telerisse sattunud selgelt liiga aeglane pilditöötlussüsteem, mis ei jõudnud piisava kiirusega arvutada, ja nii näidati neid imeilusaid kaardeid pisut harvemini, kui hea tava ette näeb. See läks maksma terve hul-

Üldostarbelise telerina täiesti hea, HD-kino jaoks keskpärane. Panasonicuga võrreldes kallis. 20 000 krooni on suur raha

ga testipunkte, sest hakkimist esines kõigi testitud signaali liikate puhul, kaasa arvatud HD-signaal üle HDMI, mis oli tegelikult päris ebameeldiv üllatus. Mängimisel hakkasid häirivalt nähtavad vertikaaltriibud mingil hetkel närvidele käima. Loomulikult saab alati kaugemale istuda, aga...

Panasonicuga võrreldes on Pioneer ka kallis, hinnavahe on ligi 20 000 krooni! Kuro on kõva bränd küll, aga meie eelistaksime kindlasti Panasonicut. Iroonilisel kombel teatas Pioneer vahetult enne testi trükkiminekuet plasma-Kurode tootmise lõpetamisest, nii et nüüd on Panasonic tõenäoliselt üks plasmaturu kõige kõvema tegijaid. Pioneer lubab hakata tootma seninägematult häid LCDsid. hakata. Ootame-näeme.

[HINNANG]

Kuulus ja kallis Kuro, mille värvid ja signaalitöötlus on head, aga kiiremat protsessorit oleks hädasti vaja.

[d] hinne:

Samsung LE40F86BD

• Nagu vanasti, nii võiks ka praegu Samsungi kohta öelda, et seda ostavad need, kes ei jaks Sony osta, aga tahavad head telerit. Samsung oligi testides «väike Sony», kusjuures antud juhul tegi ta tegelikult enamikke asju veidi paremini kui Sony.

Samsung oli ainus teler, mis suutis testis võistelda Philipsiga nii analoog- kui HD-signaalide *pan'*imise kiiruses ega hakkinud peaaegu üldse. Lisaks suutis Samsung analoogpilti peaaegu hästi töödelda ning must värv oli normaalne.

Ainus asi, mida Samsungile võiks ette heita, on see, et erinevalt Sonyst polnud tal välisvalgustuse tugevuse andurit. Seetõttu

Ainus teler, mis suutis võistelda Panasonicuga kiiruses ega hakkinud peaaegu üldse. Suurepärase teler, kõvasti üle keskmise

tuli pildirežiimi õhtul käsitsi seada, et pilt liialt kontrastne poleks. Hästi on välja kukkunud ka teleri heli, mis ei küündinud küll Philipsi tasemeni, kuid oli igati nauditav. Igal juhul on tegu suurepärase teleriga, mille menüü ja pult on ka kuidagi lihtsad. «Ei pea ponnistama, näpp teab,» kommenteeris Priit.

Samsung oli Philipsi kõrval ka ainus teler, mis suutis 1080 HD pilti ilma jupitamata maha mängida ja see on kõva sõna. Philips tegi seda paremini, aga kõik teised halvemini. Igatahes ei pea telerit ostes kartma, et Samsung on veel kuidagi teise ešeloni tegija, ei ole. Selle Samsungi teleri testitulemused räägivad enda eest: väga korralik teler, mis paljudele kuulsamatele firmadele pikalt silmad ette teeb.

[HINNANG]

Ainus teler, mis suutis kiiruses Philipsiga võistelda ega hakkinud peaaegu üldse. Suurepärase teler, hea valik.

[d] hinne:

Sony 46D3550

• Tõnise kommentaar, et «neid asju peaks Playstationiga koos müüma», võtab päris täpselt kokku, mida see teler on ja mida ei ole. Tegelikult ta polegi teler, vaid hiigelsuur kuvar.

HD-mängude jaoks peaaegu ideaalne platvorm. Peaaegu sellepärast, et pildi kerimise kiirust on ikkagi veidi vähe, et 1080 resolutsiooniga automänge mängida. Aga uskuge, mängimiseks on Sony ikkagi selle testi kõige parem teler!

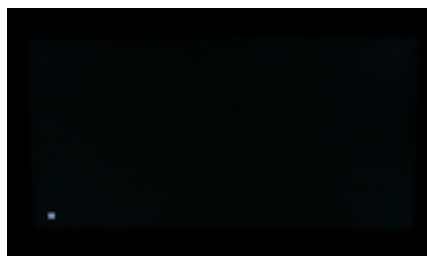
HD-filmide vaatamiseks on ta pisut liiga plasside värvidega ja HD-pilt hakkis veidi, kuigi mingil imelikul moel ei olnud see eba-meeldiv.

Veelkord – kui kodus on PlayStation 3, siis tuleb koju ka see teler osta. Filmi pole niikuinii kellelgi aega sealt vaadata, kuna kogu aeg

mängitakse.

Analoogsignaali jaoks on see teler täiesti sobimatu. Isegi digiboksi puhul oleks vaja HDMI-ühendust kasutada, sest analoogsignaali töötlemine on Sonyl ajast aega olnud hirmus ja paremaks pole see ka praegu läinud. Kui sa aga kasutad DVD-mängijat ning su tele- ja satelliidipilt siseneb üle digitaalkanalite, siis on Sonyst paremat seadet sinna komplekti leida väga raske. Muide, see teler ei olnud klassikalise 16 : 9 ekraaniga, vaid natuke kõrgem. Seetõttu paistsid tavalise telepildi puhul proportsioonid väga loomulikena! Ühtlasi oli Sony ainus 46tolline teler testis, sest importijal polnud parajasti 40tollist anda, aga hinna poolest ei olnudki ta väiksematest konkurentidest eriti kallim.

Seda peaks müüdama koos Playstationiga. Tegelikult polegi see teler, vaid hiigelsuur ja kallis kuvar

[HINNANG]

Teistest suurem, aga mitte kallim. Ideaalne platvorm HD-mängude jaoks, analoogsignaali jaoks täiesti sobimatu.

[d] hinne:

Sharp LC42X20E

● Sellise teleri võiks osta endale maale saanaruumi, oli ühe testija kommentaar. Sharp lihtsalt ei meeldinud kellelegi. Iga testimisvooru lõpus selgus, et Sharp polnud küll kõige viimane (väljanägemine ja pult välja arvatud), kuid ei teinud ka midagi silmapaistvalt head. Analoogpildi kvaliteet tundus esmapilgul meeldiv, kuid osutus lähemal vaatlusel erakordselt töödelduks ja kunstlikuks. Muuta seda pilditöötlust eriti ei saanud.

Palju kära tekitas Sharpi pult, millelt oli erakordselt raske leida telekanalite otsimise valikut. (Vajutanud nuppu «DTV», korjati suur osa valikutest lihtsalt midagi selgitamata ära...) Samas oli Sharp ainsana vaevunud valmistama eestikeelset menüüd ja arvestades, et telerit peab suutma kasutada iga pere-

liige, väärrib see samm palju kiitust. Tegelikult peaksid kõik telerid juba ammu eestikeelsete menüüdega olema.

Teiste telerite kõrval tundus Sharp olevat eelmise põlvkonna teler, madalamast hinnaklassist või midagi muud sellist. Aga teistest odavam pole ta sugugi.

Sharp on olnud LCD-tootjate hulgas alati väga kõrgelt hinnatud, aga ühe mudeli põhjal on raske öelda, kas sattus kehv valik või on teised oma tehnoloogiaga nii pikalt eest ära läinud.

Kindlasti proovime Sharpi oma järgmises teleritestis ka ning alles seejärel võib hakata üldistusi tegema. Seniks aga tuleb leppida teadmisesega, et teiste tootjate mudelid näitasid seekord pilti paremini kui Sharp.

Teiste kõrval tundus Sharp olevat pärit eelmisest põlvkonnast. Samas oli siin ainsana eestikeelne menüü

[HINNANG]

Sharp ei olnud küll ühegi näitaja poolest teiste hulgas viimane, aga ei teinud ka midagi silmapaistvalt head.

[d] hinne:

LG 42LT75

● Testi üllataja. LG kutsus kõigis esile väga vastakaid tundeid. Suurepäraselt läbi mõeldud kasutajaliides, sisseehitatud 160 GB kõvakettaga digisalvesti koos *time shift*-funktsiooniga (saad oma jalgpallimatši tagasi kerida, kui mingi koht vahele jäi), mis pealegi salvestab suurepärase kvaliteediga. XD pildiparandustehnoloogia tundub ka hästi toimivat.

Tõeliselt nauditavat pilti ei suutnud me siiski sellest telerist välja kruvida. Must jäi natuke halliks ja värvid olid natuke ebaloomulikud, kruti kuidas tahad. Lisaks hakkis HD-materjal tuntuvalt.

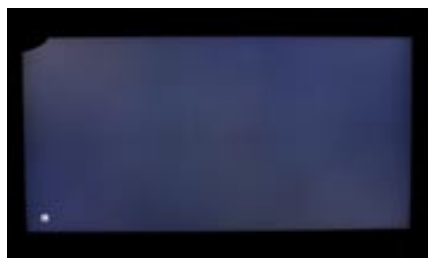
Samas liigitub LG kindlalt kategooriasse «parim ost». Seda nii digisalvesti kui analoogsignaali lahtiharutamise võime poolest. Olles

testi kõige odavam seade, suudab see teler kõigist testitustest kõige paremini rahuldada keskmise telerikasutaja vajadusi ja kvaliteedinõudeid. Heli, tõsi, on natuke lahja isegi teleri kohta.

LG on alt läinud LCD-paneeli valikuga, mis pimedas mitte ainult ei helenda, vaid lausa valgustab. Foto histogramm näitab ka, et LG helendab palju laiemas spektris kui teised. Kõigile vigadele vaatamata saab telerit ja igasugu vidinaid selle ostu puhul rohkem kui mis tahes teise testitud teleri ostmisel.

Ahjaa – LG ei võimalda Nicami *dualsound*'i puhul kanalite juurde salvestada, mis keeles heli peaks tulema, nii et kaabel-TV kanalite puhul tuleb iga kord pärast kanalile minekut heli käsitsi valida. Tüütu.

Rikkalik lisavarustus, aga pilt on nõrk. Tõeliselt nauditavat pilti ei suutnudki me telerist välja võluda

[HINNANG]

Testi odavam teler. Rikkalik lisavarustus, aga pilt on konkurentidest kehvem. Siiski, hea ost keskmisele kasutajale.

[d] hinne:

[digi] ütleb:

• Enne lahtipakkimist oleks võinud suvaline professionaalselt videoseadmetega tegelev inimene kirjutada, et Pioneer võidab. On ju Pioneer kaheksas põlvkond võitnud praktiliselt kõik testid, mis tehtud on. Lisaks olin toimetuselt spetsiaalselt nuianud, et see teler tuleks testi kui «referentsteler», mis on siis nii hea, kui üldse olla saab. Peale selle on Pioneer üks kahest testis osalenud plasmaekraanist, mis juba tehnoloogia poolest annab filmivaatamisel pisut eelseid.

Tuleb aga tunnistada, et High Definition digitaalmaalmas pole asjad sugugi nii selgepiirilised, et parim värvigamma tingimata võidab. Ilusate värvide ja artefaktivaba pildi kõrval mõjub ikkagi ka see, kas koduse mängukonsooli pilt on piisavalt kiire ja särav, kas teler suudab DVD- ja HD-filmi maha mängides kõiki kaadreid ilusasti näidata, kas pikslid sulanduvad lähedalt vaadates ilusti kokku jms.

Üllatav oli see, et Pioneer polnud pildi poolest üldse nii palju parem, kui ootasime. Päris mitut asja tegid teised telerid paremini, samuti olid Samsungi ja Sony LCD-paneelid ohtlikult lähedal plasmade põhilisele leivumbrile, hästi mustale värvile.

Pioneer jäi võidust ilma eelkõige liiga aeglase pilditrakti pärast, mis hakkas vähegi keerukamates olukordades hakkima. See aga, mida oli Panasonic suutnud Pioneeriga konkureerimiseks valmistada, üllatas kõiki.

Tore on, et Sony on tasapisi lõpuks ometi õppinud jälle telereid tegema. See oskus läks neil pärast viimast mitte 100 Hz telereite põlv-

[TULEMUSED]

Panasonic TH-42PY70PA

Panasonic tegi peaaegu kõike hästi või väga hästi. Üldkasutuseks parim valik siit testist.

Philips 42PFL9732D/10

Teistest veidi kallim, aga see tasub ära. Välgkiire panel, hea pildiparandus ning Ambilight-tehnoloogia.

Pioneer PDP-4280XA Kuro

Väga hea pildiga, aga liiga kallis ning pisut aeglase pildiga, jalgpalli vaadata näiteks ei kannata.

konda kusagile kaduma ja päädis lugematute rõvedate eksperimentidega LCD-telereite vallas. Nüüd on nad vähemalt korraliku kuvari teinud.

Päris-päris lõpetuseks võiks öelda, et praegu pole uue teleri ostmiseks ikka veel õige aeg. Paneelide tehnoloogia on jõudnud nii kaugele, et juba on olemas täitsa häid,

enamikest puudustest vabu LCDsid, samuti on Panasonicu ja Pioneer plasmad praktiliselt perfektse pildiga ja sisuliselt sama voolutarbega kui LCDd. Nüüd tuleb veel oodata põlvkonnavahetust, et nendele superpaneelidele pandaks sappa Philipsi mõõtu protsessor, ja olemegi saanud perfektse teleri. Umbes nii ... poole aasta pärast?

Tootja ja mudel	Panasonic TH-42PY70 Viera	Philips 42PFL9732D/10 Ambilight	Pioneer PDP-4280XA Kuro	Samsung LE40F86BD	Sony KDL46D3550 Bravia	Sharp LC42X20E Aquos	LG 42LT75
Paneel	plasma	LCD	plasma	LCD	LCD	LCD	LCD
Ekraani diagonaal	42"	42"	42"	40"	46"	42"	42"
Ekraani külgede suhe	16 : 9	16 : 9	16 : 9	16 : 9	16 : 9	16 : 9	16:9
Pikslid	1920x1080 Full HD 1080p	1920x1080 Full HD 1080p	1024x768 720p	1920x1080 Full HD 1080p	1920x1080 Full HD 1080p	1920x1080 Full HD 1080p	1366x768 720p
Heledus	1200 cd/m ²	550 cd/m ²	1100 cd/m ²	500 cd/m ²	500 cd/m ²	450 cd/m ²	500 cd/m ²
Kontrastsus	10 000 : 1	1200 : 1 / 8000 : 1	16 000 : 1	25 000 : 1	16 000 : 1	2000 : 1 / 10 000 : 1	8000:1
Ühendused	2xHDMI, 2xSCART, 1xkomposiit, 1xVGA, 1xkomponent, 1xS-video, 1xSD-card slot	HDMI, SCART, S-video, USB, mälukaardilugeja	3xHDMI, 1xkomponent, 1xS-video, 3xSCART, 1xVGA	3xHDMI, 1xkomponent, 1xS-video, 1xVGA, 2xSCART, USB	2xHDMI, 1xS-video, 1xVGA, 1xkomponent, 1xkomposiit, 2xSCART	3xHDMI, 1xkomponent, 1xS-video, 1xVGA, 2xSCART, 1xkomposiit	2xHDMI, 1xDVI, 1xS-video, 1xVGA, 1xkomponent, 1xkomposiit, 2xSCART
Kõlarite võimsus	20 W	16 W	34 W	20 W	20 W	30 W	20 W
Mootmed (cm)	64,1 x 113,4 x 11,6	67,5 x 106 x 12,5	67,9 x 104 x 11,5	60,75 x 109,4 x 10,3	73 x 111 x 11,5	64,6 x 100,4 x 9,5	74,4 x 103,8 x 29,6
Kaal (kg)	42	32	31,2	23,7	30,5	26	24,2
Voolutarve töörežiimis (W)	486	232	298	240	238	208	240
Hind (kr)	umbes 26 000	37 995	umbes 45 000	31 995	29 000	25 990	22 995
Müüb	Expert	Euronics	küsi poodidest	Euronics	Sony esindus	www.tehnikataht.ee	Euronics
Hinne	4,5	4	4	4	3,5	3	3
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

enter

Arvuti, mis kaunistab

Sülearvuti ML N510

- Intel® Core™ 2 Duo Processor T5250
- Microsoft® Windows® Vista Home Premium
- 12" WXGA ekraan (1280x768)
- 2GB muutmälu, 120GB kõvaketas
- 256MB Intel® GMA X3000 graafika
- DVD kirjutaja, heli- ja võrgukaart,
- WiFi, FireWire, Bluetooth
- sõrmejälje lugeja, veebikaamera
- kaal 2,13 kg, aku tööaeg kuni 3 tundi
- müügilgarantii 2 aastat, Ekspress garantii 1a

kaasa lisatarkvara: Kaspersky Anti-Virus, Keyboard-Pro, Skype

Sülearvuti ML N520

tavahind ~~13 997.-~~

eripakkumine **12 997.-**

järeilmaks alates **409.-** kuus

www.enter.ee

TALLINN - Ülemiste keskus, Lasnamäe Centrum, Mustika keskus, Rocca al Mare keskus, Kristiine keskus, Järve keskus
TARTU - NARVA - PÄRNU - JÕHVI - VILJANDI - RAKVERE - VÕRU

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

enter

Printida võib ka kodus

Avastad õhtul, et sul oleks hädasti vaja olulisi materjale välja printida, kuid ei saa, sest kodus on sul vaid nelja aasta vanune tindiprinter, millele sa pole enam ammu viitsinud tinti osta? Ega's midagi, hommikul esimese asjana tormad kas kooli või sõbra töö juurde, et seal paarkümmend tähtsat lehte välja lasta. See ei peaks nii olema.

• Üleüldise e-riigi öitsengu käigus on vajadus midagi realselt paberile printida järjest vähenenud. Dokumente saab kaasas tassida ja neid lugeda ka süle- või pihuarvutis ning veebis olevad materjalid on kättesaadavad pea igas asustatud punktis. Ometi pole printimisvajadus veel päris kadunud. Mõned dokumendid on sellised, mida on mõnusam lugeda paberilt, ning iga kord ei pruugi sülearvuti kaasatassimine ühe-kahe lehekülje info pärast olla mõttekas. Kas tasub selle pärast hakata printerit ostma? Veel aasta tagasi oleksime vastusega kõhelnud, praegu enam mitte. Vähem kui 1500 krooni eest saab täiesti korraliku printeri.

Tint või laser?

Kunagine dilemma, kas osta tindi- või laserprinter, pole tänapäeval enam teemaks. Ilusate piltide jaoks tint, dokumentide jaoks laser. Sedapuhku ei keskendu me mitte piltide, vaid teksti trükkimisele. Võtsime testi neli odavat must-valget laserprinterit. Küsisime spetsiaalselt kodukasutajale mõeldud mudelid. See tähendab, et ükski neist printereist pole just eriti väle, kui ehk Samsung välja arvata, ning eriliste lisavõimalustega, nagu lisaahelid või kiletrükk, ei hiilga need samuti. Seda

enam soovisime järele proovida, kas nii odavatel printeritel üldse kvaliteedivahet on. Kahel printeril, Samsungil ja Konica Minolta, on lisaks USB-liidesele ka LPT ning neil, kes mingil põhjusel seda vajavad, tuleb valida üks neist kahest. Sõltuvalt edasimüüjast kõiguvad printerite hinnad paarisaja kuni poole tuhande krooni võrra, kuid nii HP kui Canon on teistest veidi

Koduseks printimiseks, kus maht väike ja kiiret pole kuhugi, sobib pea iga odav laserprinter

kallimad. Nagu test näitas, on hinnavahe, kuigi väike, siiski õigustatud.

Printisime nii teksti kui pilte ja andsime printerile ette paberit nii äsja avatud sirgest paberipakist kui pikka aega laual vedelenud puhaste lehtede hunnikust, sest miskipärast on meil tunne, et koduse printimise korral on vaid vähestel selleks kohe ilus pakk võtta, ikka otsitakse puhataid pabereid kokku sahtleist ja mapi vahelt vahetult enne printimist. Korra võt-

sid lehe kahekordselt kõik printerid, päris mitu lehte korraga kahmas vaid Konica Minolta.

Pigem teksti kui graafika jaoks

Imepisikese teksti printimisega, mille korral mahutasime 16 lehekülge teksti ühele A4-lehele, said kõik printerid kenasti hakkama, aga graafika ja piltide puhul olid vahed suured. HP ja Canon printerid on väiksed, samas kui Samsung ja Konica Minolta ei näe printimisvälisel ajal vakkaolemiselega vaeva. Kui isegi kontoris tundub printer häälekas, mis siis veel kodustest oludest rääkida.

Printeri ostmisel tasub uurida ka tahmakassetide hindu. Kõige väiksema tahmakassetiga on kõige väiksem, HP, ning suurematega vastavalt kobakamad Samsung ja Konica Minolta. Enne ostmist tuleks vaagida oma printimisharjumusi ja otsustada vajadusel pigem suurema ja kokkuvõttes säästlikuma kui pisema kasuks.

Siiski eeldasime, et kodus leiaks printer eelkõige kasutust netipanga kviitungite, e-kirjade ning mõnikord ka referaatide ja tööde printimisel. Suuremate mahtude korral on mõttekas vaadata juba kallimate printerite poole. [d] SVEN VAHAR

HP ehk Hea Printer

HP LASERJET P1005, Zebra, 1395 krooni

● Testi kõige pisem printer. Nii voolu- kui USB-kaabli ühenduspesad on mõlemad ühes servas, mis võimaldab printerit kitsastes oludes nurkapidi teiste asjade vastu või vahele suruda, mida teiste printeritega teha ei õnnestu. Kodutingimustes, kus printer ei pea seisma pidevalt sisselülitatuna, on pealegi äärmiselt mugav, kui sisse-väljalülitamise nupp asub esipaneelil, mitte taga kaablite juures. Kujutage ette, et teil oleks teleri või raadio sisselülitusnupp mitte esi- vaid tagaküljel. Miks peaks printeriga teisiti olema?

40leheküljelise testidokumendi printimiseks läks aega 2 minutit ja 45 sekundit, millest esimese lehe väljastamiseks kulus 8 sekundit. Printer võttis testi käigus sis-

se ainult ühe topeltlehe, lehed jooksevad läbi kindlalt ja tihedalt. Puhkeolekus on HP hiir-vaikne, kuid printimishääl on pretensioonikas, jättes mulje, justkui tahaks printer kohe-kohe kohalt söösta nagu väike vormel. Siiski pole see heli valjem kui teistel. Kergemalt võivad hingata need, kes on harjunud HP kallimate printerite tarkvara suure kettamahuvajadusega, sest selle printeriga tuleb kaasa ainult draiver ning sellegi seadistused on lihtsad ja lakoonilised. Võib-olla liigagi, sest kuigi mitme lehe ühele mahutamise, sortitud koopiade ja käsitsi paki keeramisega dupleksprintimise funktsioonid on olemas, ei saa

reguleerida piltide printimise korral heledust ja kontrasti. Kuid seda pole ehk vajagi, sest testipilt oli HP-l vaat et kõige loomutruum. Vahetoonid olid eristatavad, kuid mitte nii kunstlikult ühtlustatud sammuga kui Canonil.

Printeri seadistusaknast saab välja printida info tahmakasseti oleku kohta, millel kirjas täituvus, printitud lehtede ja veel printitavate lehtede arv. Tahmakasseti trükipiir on kuni 1500 (A4 5% katvusega), uus maksab umbes 860 krooni. Kui iga nädal printida näiteks 50 lehekülge, siis saaks ühe kassetiga hakkama pea pool aastat.

[digi]
TESTI
VÕITJA

[HINNANG]

Väike printer, mille mahutamiseks pole vaja tervet lauda tühjaks teha. Kergemaks juhuprintimiseks ideaalne.

[d] hinne:

Nägus ja tegus

CANON LBP2900, Overall, 1750 krooni

• Mustad kuvarid ja mustad arvutid hakkavad tüütama, kuid must printer on lahe. 40leheküljelise dokumendi printimiseks kulub 3 minutit ja 18 sekundit, esimese lehe väljastamine võttis aega 10 sekundit. Võib-olla just tänu aeglasemale printimisajale liiguvad lehed printeris otse ja kindlalt.

Printer suutis ise dokumenti suurendada või vähendada, et seda paberile mahutada. Väljaprintitud lehtede hoidik kaardub otsaga ülespoole. Printerist tulevad lehed jäävad äraspidisesse paindesse ning vajuvad sirgemaaks. Puhkeolekus on printer täiesti vaikne.

Võimalik on printida sortitud koopiaid ja mahutada mitu lehetäit ühele lehele, leidub ka eripärane võimalus printida lehe sisu juppadena mitmele lehele. Peenemate seadistuste, näiteks graafika väljundprindi heleduse ja kontrastsuse leidmine eeldab veidi loovat lähenemist. Tõenäoliselt pole seda aga enamikul kasutajail kunagi tarvis seadistada, sest piltide printimisel suutis Canon esitada üleminekud selgelt eristatavana. Tumedamas otsas läksid halltoonid veidi vara heledaks, kuid see-eest olid kõik sammud olemas. Tu-

lemus pole nii loomutruu kui HP-l, kuid detailid on olemas. Must-valge lasertrüki puhul on loomutruust väljundist üldse raske rääkida. See-aga - maitse asi. Canoni taasesitus ei ole teps mitte vilets.

Pisut üle tuhande krooni maksev tahmakassett lubab printida 2000 lehekülge, Printides 50 lehte nädalas, peaks sellest jätkuma 8-9 kuuks.

[HINNANG]

Võimalusterohke printer veidi nõudlikumale kasutajale. Pole küll nii kompaktne kui HP, kuid on sellest ilusam.

[d] hinne:

Kiiresti ja kõvasti

SAMSUNG ML-2015, Euronics, 1199 krooni

• Väikestel veebipildidel kinnisena on printer tõesti nunnu, kuid tööasendis küll mitte. Samas teeb printer selle, mis jääb vajaka välimuses, tagasi kiiruses. Testdokumendi 40 lehte suutis ML-2015 printida 2 minuti ja 10 sekundiga, edestades 35 sekundi võrra HPd ja enam kui minuti jagu Canonit. Esimese lehe saab kätte 10 sekundiga.

Printeri ebameeldivaks küljeks on larmakus. Ükski laserprinter ei saa kiidelda vaiksusega, kuid sarnaselt Konica Minoltale undab printer mitte ainult töö käigus vaid ka vabal ajal, lausa kahe ventilaatoriga. Tobe on kaablite paigutus: üks ühendatakse paremalt, teine vasakult, ning mitte otse tagant, vaid külgedelt. Seega hargneb printeri kummastki küljest välja kaabel, mille võiks andeks anda, kui printerit võiks seljaga vastu seina lükata, kuid paraku on tagaküljel jahutusavad. Sildid on printeril venekeelsed ning vanematele inimestele, kes mõistavad pigem vene kui inglise keelt, see kindlasti meeldib.

Seadistusvõimalused on standardsed, olemas on mitme lehekülje mahutamise ühele lehele ja vesimärgi lisamine. Paraku ei leia

aga kohta, kust reguleerida piltide printimisel heledust ja kontrasti. Vastandina HP-le oleks sel printeril seda hädasti vaja, sest halltoonide üleminekuid tõlgendab Samsung üsna oma-moodi. Valge ja must ots on korras, kuid seal vahepeal teevad üleminekutoonid kahel korral järsu hüppe, mille tulemusena paistab kera asemel pildil hoopis mahe praemuna.

Tahmakassett, millega saab printida kuni 3000 lehekülge, maksab 1200 krooni.

[HINNANG]

Selle hinna eest sigakiire printer. Pilt pole mõtet printida ning iga kord pärast kasutamist tahaks kangesti välja lülitada.

[d] hinne:

Raske juhus

KONICA MINOLTA PAGEPRO 1350W, Arvutikeskus, 1285 krooni

• Konica Minolta odavamatest printeritest pole tükk aega midagi kuulda olnud. Kuna printeril on lisaks USB-pordile ka LPT küljes, olime lootusrikkad.

Üle USB-liidese töötades kaotab printeri tarkvara aeg-ajalt printeriga ühenduse. Testimise käigus lausa iga mõne minuti järel. Juba alustatud printimistöö viiakse ikkagi lõpuni, kuigi tarkvara nutab ja halab.

Selleks ajaks, kui Samsung juba lõpetanud oli, jõudis PagePro 1350W printida kõigest 20 lehte. 40 lehe printimiseks kulus aega 4 minutit ja 11 sekundit. Kui dokumendi ja paberi formaat omavahel täpselt ei klapi, peab printer iga kahe lehe järel 6–7sekundilise mõttepauzi. Iga kahe lehe järel! Paberite järgi peaks printer olema oluliselt kiirem, kuid tee või tina, teistega samadel tingimustel, sama dokumendi ning sama arvutiga proovides lubatud kiirust saavutada ei õnnestunud.

Olulisimaist lisavõimalustest pakub draiver nii vähendatud lehekülgede koondprinti kui sortitud koopiategemist ning vesimärgi lisamist. Testpildi valgest mustani üleminekud on väljundil küll olemas, kuid toonid muu-

tuvad liiga varakult ja järsult tumedamaks. Viimase koha pälvis PagePro 1350W lärmi pärast. Jahutusventilaator undab ka siis, kui printer juba pikemat aega millegagi ei tegele, ning seda ka erirežiimis Midnight Mode. Koju sääraast aparraati ei julge soovitada. Kisakõri Samsungoli vähemalt kiire.

3000leheküljeline tahmakassett maksab umbes 1100 krooni.

4X EGERT KAMENIK

[HINNANG]

Lärmakas pill pirtsutava tarkvaraga. Kahju, Konica Minolta oskas vanasti printereid teha. Siin on midagi valesi läinud.

[d] hinne:

[TULEMUSED]

1

HP LaserJet P1005

Kompaktne, vaikne, keskmiselt kiire. Just selline, millist koju tasub osta. Esikohta väärib siiski vaid vähesel printimise korral. Canon on raasukese ökonoomsem.

2

Canon LBP2900

Väga pädev pill. Sobib tumele mööbliga paremini kui HP.

3

Samsung ML-2015

Odava kiirprintimise kunn. Pilte parem mitte printida.

[digi] ütleb

• Meil polnud enne testi alustamist soovikuid. Nii HP, Canon kui Konica Minolta on kõik vanad tegijad ja Samsung on lihtsalt niivõrd võimekas firma, et ootasime tasavägist rebimist. Paraku tuleb tunnistada, et HP ja Canon tunnevad paremini mitte ainult printerivärki, vaid ka kasutajate vajadusi. Mille muuga seletada seda, et kumbki suudab teha printeri, mis on puhkeolekus vait, aga kaks teist firmat ei suuda? Kontorikasutuses pole vahet, aga kes ostaks koju lärmaka seadme? Ärge tulge ütlema, et teil pole undava printeri vastu midagi, me ei usu seda.

Teksti printimisega pole ühelgi tänapäevasel laserprinteril probleeme, erinevused ilmnevad piltide ja graafika printimisel. Canon ja HP suutsid mõlemad halltoon esitada enam-vähem korralikult, silmnähtavalt kõige viletsamini sai sellega hakkama Samsung. Ega me väikest kõrvalkallet pahaks ei panekski, sest tahmaga tavalisele paberile korralikku pilti ei saa, ent Samsungi järskude üleminekute

Head, vaikset, ökonoomset ja väikest printerit pole olemas. Otsus tuleb teha oma vajadusi silmas pidades

märkamiseks pole tarvis olla kunstihaaridusega spetsialist. Tarkvara on odavalt printereil lihtsake ja seadistusvõimalused sarnased. Veidi erilise võimalusena saab Canoniga printida dokumendi sisu laiali mitmele lehele.

Testivõit läks ülinapilt HP-le, otsustavateks argumentideks Canoni ees said kompaktsus, ühele küljele paigutatud kaabliliidesed ning voolulüliti esipaneelil. Canon on see-eest suurema printimisvajaduse korral veidi ökonoomsem ning draiver pakub rohkem võimalusi.

PARIM HIND EESTIS!

01.03.2008 - 01.04.2008 või kuni kaup jätkub!

ego | järelmaks

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

2GB MÄLU!

KAHETUUMALINE
PROTSESSOR

SUUR 17"
EKRAAN!

VISTA PREMIUM

SAADAVAL AINULT K-ARVUTISALONGIS!

SÄÄSTA 6000.-

Suure 17" ekraaniga
multimeedia sülearvuti
nüüd uskumatu hinnaga!

9990.-

Fujitsu Siemens Amilo Li 1818

Tavahind 15990.-

Kuumakse 505.- Sissemaks 0%, 24 kuud

Intel® Pentium® Duo kahetuumaline protsessor T2130, kiire 2GB DDRII 667MHz mälu, kiire 160GB kõvaketas Serial ATA, Silent Mode režiim, sisemine Double Layer DVD+-kirjutaja optiline seade, kuni 256MB Intel Graphics Media Accelerator 950 videokirendi, 17" TFT WXGA BrilliantView ekraan (1440x900), 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), 10/100Mbps võrgukaart, 56K modem, 7.1 võimalusega helikaart, 1xSPDIF, 3xUSB 2.0, 1xVGA, 1xExpressCard, F/SWE paigutusega klaviatuur, Kensington Lock pesa, kõlarid, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, 6 elemendiga Li-ion aku, aku kestvus kuni 3 tundi, kaal 3,5kg. Tarkvara: Microsoft Windows Vista Premium, Nero 7.0, Norman AntiVirus 3 aastase uuendusõigusega. Garanti 2 aastat.

Ostes selle loote EGO järelmaksuga saad kaasa kingituse väärtusega 990 krooni!

Telli sooduspakkumisi nüüd uuest K-Arvutisalongi e-poest!

<http://epood.k-arvutisalong.ee>

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori te 14, tel 6613085, E-R 10-18; Rocca al Mare Kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel 6655117, E-P 10-21; Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel 6650991, E-P 10-21; Sõprusegt 237/238, tel 6545385, E-R 10-18, L 10-15; Kaubanduskeskus Mustika (Tammeaaretee 116), tel 6979639, E-P 10-21; Torupilli Selver (Vesivärska 37), tel 6768822, E-P 10-21; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4), tel 6034704, E-P 10-21; Sõpruste Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21; Järve Kaubanduskeskus (Pihlaku mnt 234/236), tel 6140369, E-P 10-21; Mustamäe tee 44a, tel 65559188, E-R 10-20, L 10-18; Mustakivi Prisma (Mustakivitee 17), tel 6340016, E-P 10-21; Narva: Kaubanduskeskus Fama (Tallinna mnt 19C), tel 3556406, E-P 9-20; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Kesk-väik 4), tel 3370291, E-R 10-19, L 10-18; Rakvere: Ekspresspunkt (Koidula 5), tel 43277242, E-R 09-18, L 10-15; Maardu: Nurga 1, tel 6960998, E-R 10-20, L 10-19; Rapla: Tallinna mnt 50A, tel 4737054, E-P 9-20; Tartu: Kivilinna Kaubanduskeskus (Jämsa 173), tel 6655150, E-P 10-21; Lõunakeskus (Riigitee 75), tel 7315543, E-P 10-21; Lõunasaar (Riigitee 75), tel 7315541, E-P 10-21; Raatuse Kaubamaja (Rauka 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; Kaubanduskeskus Endem (Kaldja 1c), tel 7400521, E-P 10-21; tel 4335673, E-P 9-20; Märsimäe Selver (Põia mnt 33), tel 4344877, E-P 10-20; Valga: Valga Selver (Raja 5), tel 7559434, E-R 10-19, L-P 10-19; Võru: Kooli 2, tel 7826025, E-P 9-20; Pärnu: Kaubamajas (Pajuniidu 81/0), tel 4455034, E-P 10-21; Kuressaare: Saare Selver (Tallinna mnt 67), tel 4595480, E-P 10-21; www.k-arvutisalong.ee; Tell: fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee

Pakkumine kehtib kuni kaup jätkub. Kõik pildid on illustreerivad. K-Arvutisalong jätab endale õiguse kõiki hindu muuta.

KUIDAS...

HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

Kuidas kasutada välklampi?

LK 62

2. OSA

www.dn.se

ARVUTI

Kuidas osta kasutatud sülearvutit?

LK 58

Kuidas mängida seiklusmänge?

LK 60

HELI JA PILT

Kuidas osta videoprojektorit?

LK 66

KUIDAS...

SVEN VAHAR

osta kasutatud sülearvutit

Kui pole tarvis uhkeldada tingimata kõige uuema ja vingemaga, tasuks uue asemel osta hoopiski heas korras pruugitud sülearvuti. [digi] õpetab, mida kasutatud arvuti ostmisel oleks vaja teada, tähele panna ja järele vaadata.

1.

Enne ostmist

Enne, kui lähed kuulutuse peale vaatama kasutatud sülearvutit, tee pisut eeltööd. Tee endale selgeks, milleks sul arvutit vaja läheb. Sellest sõltub, millistele probleemidele sa võid läbi sõrmede vaadata ja mis peab olema tipp-topp korras, et sa arvutit kasutada saaksid. Mõni hea kasutatud arvuti võib maksta rohkem kui mõni teine uuena, sestap pane enda jaoks paika hinnapiiri, üle mille sa ei taha enam riskida kasutuga, vaid ostaksid juba pigem uue. Uuri välja oma igapäevaselt kasutatava tarkvara nõuded arvutile ja kaalutle, kas ja kui palju aeglasema

arvutiga sa oleksid nõus töötama. Võta kindlasti kaasa mälupekk, kõrvaklapid või mõni muu seade, millega saaksid testida sulle vajalike liideste töökorras olemist.

2.

Korpus

Tüüpilisim õnnetus, mis sülearvutiga juhtub, on mahapillamine. Selle tulemuseks võivad lisaks korpuse vigastustele (praod, väänded) olla ka sisemised kahjustused (põrutusega murdunud detailid). Kui korpusel on peale kulumise muid kahjustusi, on põhjust huvi tunda ka sisemuse vastu. Kulumisjäljed on kosmeetiline viga, kulumad kõik materjalid. Kulunud arvuti võib olla täiesti töökorras. Kõige rohkem kulumad nurgad ja randmetugi. Kuid kui kulumisjälgede juures on näha ka paindumist, näiteks randmetoe juures, siis tasub jällegi arvuti toimimist terasemalt kontrollida, sest viletsamatel arvutitel

ei pruugi väliskesta ja elektroonika vahel olla kaitsvat raami. Vajuta sõrmega pragudele või parandatud kohtadele ning veendu, et arvuti ei hakka selle peale tõrkuma. Tõsta töötavat arvutit, aseta igale küljele seisma ning veendu, et arvuti jääb tööle. Sülearvuti on mõeldud töötama igas asendis ning kui müüja selle vastu protesteerib, võib ta üritada mingit viga varjata.

Katsu üle põhja all olevad kummijalakesed, et need istuksid pesades kindlalt. Kui olemas on küll jalakeste kohad, aga kummitaldu endid pole, siis veendu, et arvutil poleks põhja all jahutusavasid. Põhjaaluste avadega arvuti peaks kindlasti seisma jalakestel, mitte lesima kõht vastu lauda.

Kui arvutil on luugid (nt lisakaardipesal) ja sahtlid (optiline seade), vaata need kindlasti üle. Vanematel arvutitel kipuvad väsimisliiskaartide pesast väljaaitamise jaoks mõeldud kangid, mida tuleb esmalt vajutamiseks välja kutsuda ja siis teise vajutamiseks sundida kaarti väljastama. Kasutatud arvutil võib vedrumehhanism olla lõtv ja kang ei pruugi üldse liikuda või vastupidi, see võib olla kinni kiilunud.

3.

Ekraan ja klaviatuur

Veendu, et ekraan seisaks sinu soovitud asendis lahti. Kui sülear-

vuti müüja avab selle täpselt täisnurga all, siis võib ta üritada varjata seda, et ekraan kipub ära vajuma. Hingi saab võib-olla tihendada ja kõvemini kinni keerata, kuid katkiste hingede parandamine vaheseibide või liimiga on paras meisterdamine ega pruugi hiljem kuigi kauris välja näha. Kontrolli, kas suletud olekus ekraan haakub kindlalt. Kui sulgurhaagid on murdunud või vedrud väsinud, võib ekraan arvutit kotis kandes lahti vajuda, nii et sinna vahele satub igasugu trüki.

Vanadel arvutitel võib ekraanil olla heledamaid, tavaliselt sõrmeotsasuursi või veidi suuremaid laike. See näitab, et ekraan on sealt aja jooksul füüsiliselt kahjustada saanud,

kuid taolise veaga ekraanid võivad hoolsal hoidmisel edasi töötada aastaid, ilma et midagi juhtuks.

Vilkuv, värelev või ebaühtlane taustavalgustus viitab lahtisele või katkisele ühendusele või streikivatele juppidele, mille parandamine või asendamine nõuab lisakulutusi. Surnud ja takerdunud ekraanipunktid kas ei valgustu üldse või on jäänud kinni ühe värvi peale (nt pidevalt punaselt hõõguv punkt). Taolised punktid on tootmisdefektid, mis võivad avalduda eri aegadel, kuid need ei levi edasi. Pole vaja karta, et ühest surnud punktist on aasta pärast saanud kaheksa.

Kontrolli, kas kõik sulle vajalikud klahvid töötavad. Kui oled harjunud kasutama teatud mittetraditsioonilisi klahvikombinatsioone (nt *Ctrl+V* asemel *Shift+Ins*), veendu, et saad neid kasutada. Testi, kas korralikult töötavad kõik lisafunktsioonide klahvikombinatsioonid (ekraani heleduse, helitugevuse muutmise jt).

Klaviatuur on sülearvuti üks vähestest suhteliselt lihtsalt vahetatavatest osadest, seega pole rikkis klaviatuur veel katastroof. Suisa uut või vähekasutatud klaviatuuri kasutatud, kuid mittetöötavate klahvide pärast soodsas hinnas saadavale arvutile on lootust leida siis, kui on tegemist tuntud firma levinud sülearvutimudeliga. Nii saab uusi klaviatuure tellida või leida asenduseks sarnaste mudelite küljest näiteks Delli, HP või IBMi sülearvutite korral. Väiksemate ja vähemtuntud firmade arvutitele leiab asendusjuppe harvem.

4.

Väljundid-sisendid, riistvara

Küsi müüjalt, kas ta on arvutil midagi vahetanud või asendanud ning kui jah, siis miks. Küsi, milliste prob-

leemidega arvuti on remondis käinud ja kas garantii kehtib. Garantiiaja kohta peaks arvutil olema kas kaasas paber või peab see olema välja toodud tootja või müüja veebilehel. Kui kahtled, võta ühendust tootjafirma kohaliku esindajaga ja uuri järele, kuidas täpselt sellise arvutimudeli garantiiga lood on.

Tihti streigib aastaid vatti saanud sülearvutil mõni sisend või väljund. Põhjuseks võivad olla emaplaadil lahtiloksunud klemmid või füüsiliselt kulunud või vigastatud liidesed. Proovi järele kõik sinu jaoks vajalikud liidesed. Testi kõiki USB-pesasid. Kontrolli, kas kõrvuti mahub ühendama nt mäluulka ja hiirekaablit. Arvesta, et vanematel arvutitel võib olla USB 1.0, mis annab aeglasema ühenduskiiruse. Sel juhul oleks sul tarvis suurema mäluulka või välise kõvaketta kasutamiseks muretseda ka USB-lisakaart, mis omakorda vajab töötavat laienduskaardipesa.

Veendu, et sisseehitatud võrgukaart töötab. Vanemate eksootiliste sülearvutite WiFi-kaardi töölesaamisega võib olla tükk tegemist, on hea, kui vähemalt kaabliga saaksid arvutisse interneti sisse.

Pidevalt kasutuses olnud sülearvutitel muutuvad ventilaatorid ajapikku üsna larmakaks. Neid on võimalik asendada, aga ise sa sellega ilmselt hakkama ei saa, seega tuleb larmaka arvuti vaigistamiseks planeerida veel lisatööd ja -raha.

Ka kõvakettad võivad ajaga larmakamaks muutuda. Uue kõvaketta paigaldamine on lihtne, kuid enne peaksid välja uurima, millist kõvaketast arvuti kasutab. Kuigi reeglina on sülearvutites kas 2,5tollised PATA (IDE) või SATA kõvakettad, siis mõned väiksemad sülearvutid kasutavad mittestandardseid kõvakettaid. Näiteks IBM ThinkPad X40 ja

X41 ning mõnede teiste firmade sülearvutite teatud mudelid kasutasid 1,8tolliseid kõvakettaid, mida aga pole võimalik poest osta, vaid mis tuleb eraldi tellida.

Uuri, mitu mälupeasa on arvutil kokku, mitu neist on vaba ning milline mälu sinna sobib. Kolme-nelja-aastaste ja vanemate sülearvutite puhul võib juhtuda, et neile sobivat tüüpi mälu enam ei müüda, ning kui soovid mälu lisada, pead seda hingehinna eest tellima. Vana tüüpi mäldud on sageli kallimad kui uut tüüpi mäldud, seega tuleks kasutatud sülear-

vuti korral kohe veenduda, et sinna on võimalik piisavalt mälu lisada.

Loksuta kergelt arvuti külge ühendatud volupistikut nii arvuti- kui adapteripoolsest otsast. Kui voolu- ja akutoite indikaator vilgub, siis on vigastada saanud kas kaabel või halvemal juhul toiteklemmide sisemised kontaktid. Kindlasti ei tohiks oma pesas liikuda arvuti küljes olev toitepesa nõel. Sel juhul lakkab see ühel päeval sootuks töötamast ning sa pead laskma kas klemmid kinni joota, vastava jupi välja vahetama või halvemal juhul vahetama emaplaadi.

Võta töötaval arvutil toitekaabel tagant. Aku peaks pidama vähemalt mõne minuti kas või selleks, et jõuaksid ühe pistikupesaga juurest teiseni jalutada. Keskmiselt pruugitud paari-kolme aasta vanusel sülearvutil peab aku umbes tunni ringis ja kahetunnise bussisõidu jagu filmi vaadata õnnestub vaid vähestes kasutatud sülearvutitega.

Veendu, et BIOS ei oleks parooli all, lase müüjal näidata, et sinna pääseb ligi. Kui müüja parooli ei tea, võib arvuti olla varastatud.

5.

Tarkvara

Kui kavatsed kasutada Windowsi, peab arvuti all olema õige kleeps, iidvana sülearvuti ja Windows 95 puhul peab olema kaasas originaalplaat või flopid. Kui põhja all on kleeps ja installiplaat sulle kaasa ei taheta anda, siis veendu, et arvutis on olemas taastepartitsioon või on installifailid kõvakettal mujal olemas. Asi selles, et suuremate tootjate (IBM, Dell, HP, Toshiba jt) sülearvutite kleepsul olev võti ei pruugi võimaldada sul Windowsi installida näiteks su lauaarvutiga kaasa tulnud plaadilt. Seega olgu arvutil olemas kas õige kleeps või olgu kaasas installiplaat. Kui müüja annab kleepsuta arvutiga kaasa isetehtud plaadi, siis on põhjust olla skeptiline.

Kui klepsu arvutil pole, aga arvutit müüakse koos Windowsiga, on tõenäoliselt tegemist kas piraatversiooniga või näiteks mõnes asutuses installitud legaalse versiooniga, mida aga sul pole õigust edasi kasutada.

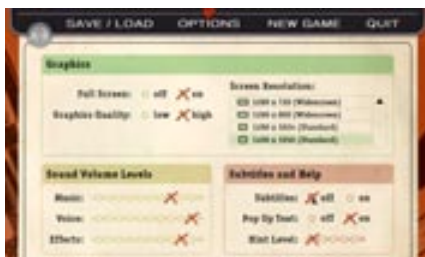
[d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

mängida seiklusmänge

Ära usu jutte sellest, et seiklusmängude žanr on välja surnud. «Sam And Max», «Ankh» või miks mitte hiljutised «Hercule Poirot» seeriad tõestavad, et seiklusmäng elab. Meie jagame seekord oma kogemusi, kuidas ummikusse sattudes jälle niidiots kätte leida.

1. Kõrvald tööle

Seiklusmäng on nagu lugu, mida sa ise mängijana aitad jutustada. Loos on sündmustik ja tegelased, kes räägivad. Mõnikord on dialoogid tehtud paremini, mõnikord halvemini, aga fakt on see, et kui sul on korraga sisse lülitatud nii subtiitrid kui kõne, jõuad sa enne subtiitritest dialoogi ära lugeda ja kipud kõnet kas edasi klõpsima või

lihtsalt ei kuula seda. Usu, sa tunned mängust mitu korda rohkem mõnu, kui lased sel edeneda omas tempos ja jälgid seda kui filmi. Kui keeleoskus on nadi, lülita subtiitrid muidugi sisse, sest muidu ei saa sa mängus sugugi edasi.

2. Jälgi mängu

See võib tunda sulle iseene-seestmõistetavana, aga seiklusmängu tuleb tõepoolest väga tähelepanelikult jälgida ja paljud ummikusse sattumised tulevad sellest, et sa pole viitsinud varem toimunut korralikult tähele panna. Nagu öeldud, hea seiklusmäng on lugu. Ela sellesse sisse. Mõttele nii, nagu sinu juhiv tegelane selles situatsioonis mõtlema peaks. Pane tähele, mida sulle räägitakse ning mis su ümber toimub. Ka väiksed asjad on olulised.

3. Räägi inimestega

Kõigi tegelastega tuleb alati rääkida kõigest. See on seiklusmängude rusikareegel. Käi läbi kõik tegelased, kõik võimalikud dialoogid kõigis võimalikes variantides. Mängu edenemise seisukohalt ebaolulised osad jutust kaovad tavaliselt kõnelemise

järel valikust ära, nii et allesjään osa on seega väga tähtis. Pane peale sõnade tähele ka tegelaste üldist meelsust või iseloomujooni, sellest võib hiljem kasu olla, kui pead tegelasele näiteks midagi vahetuskaubaks pakkuma vms. Siin on heaks näiteks «Larry 7» ja lõhkeaine valmistamine keeglivõistluse võitmiseks. Muidu peaaegu võimatu ära arvata, aga vihje peitub laeva puujalaga koristaja dialoogis, kelle käest tuleb küsida, kuidas ta puujala sai.

4. Mõttele loogiliselt

Ummikusse jõudes heida viha mängu üle kõrvale ja mõtle rahulikult. Hea seiklusmäng on leidlik ja originaalne, aga siiski loogiline. Mida oleks kõige õigem ja normaalsem selles olukorras teha? Kuidas seda teha saab? Kui ei saa kõige loogilisemat asja teha, siis miks? Äkki oled sa ühes idees nii kõvasti kinni, et ei märkagi teisi variante enda ümber? «Discworld II-s» näiteks oli vaja hobusekostüümi pugemiseks kaaslane leida, aga keda valida? Pärast kõigi variantide proovimist tuli järsku meelde söögisaalis põõnav ahv, kellega Rincewind mängu alguses ju tõesti väga sõbralikult ja väga napsuses olekus kaelakuti laaberdas. Selge see, et nii hea sõber aitab alati hädast välja, isegi kui ta ahv on.

5. Mõttele ebaloogiliselt

Mõned mõistatused on ikka väga eriskummalised. Selleks, et sinu mängurõõmu mitte ära rikkuda, ei taha ma selles artiklis väga laialt näiteid tuua, olgu siis jälle võetud üks «Discworld II-st». Kui on vaja maali sisse(!) pugunud imp kätte saada, tuleb seda teha bumerangiga(!), aga enne seda tuleb bumerang kasta värvi sisse, sest muidu ta pörkab lihtsalt vastu maali(!!!). Ära kasuta asju nende otstarbe kohaselt vaid kasuta neid täiesti suvaliselt ja juhuslikes kohtades. Ära imesta, kui nuga tuleb teritada purskkaevu peal, sest, nagu hiljem selgub, on just seal teritamiseks sobiv äärekivi.

6. Veel üks koht

Paljud probleemid tekivad sellest, et sa ei ole kõiki asukohti üles leidnud. Mõnikord on seiklusmängud nii tehtud, et sa ei saa päris täpselt aru, kuhu veel minna saab. Trepid, ukсед, tänavad tasub alati kõik läbi proovida ja igaks juhuks kaks korda. Mõnikord piisab ka lihtsalt ekraani serva jalutamisest, kui selgub, et pilt nihkub edasi ja nurga taga on veel üks koht!

7. Veel üks asi

Teine suur ummikusejooksmise põhjus on see, et sa pole märganud kõiki objekte, mida on võimalik kasutada või maast üles korjata. Käi kõik kohad tähelepanelikult läbi, tihti juhtub, et sul on midagi jäänud kahe silma vahele. Otsi läbi ka pimedad urkad ja nurgatagused, mõnikord armastavad disainerid sinna vajalikke asju peita. Magusaks leiupaigaks võivad osutuda ka kohad, kus on hästi palju asju segamini koos, sinna on ju nii tore just sinule vajalik taskukell sokutada.

8. Kahest asjast saab üks

Ära jäta tähelepanuta võimalust, et sinu valduses olevaid asju saab tihti peale ka omavahel kombineerida ja nii sünnib hoopis uus asi. Mõnes mängus saab seda teha, mõnes mitte. Kuidas sul pooleliolevas mängus on, ei saagi muidu teada kui ainult katsetades. Ning et asja huvitavamaks teha, tuleb tihti peale omavahel kombineerida lausa mitut asja ning teha seda ka õiges järjekorras! Aga samas, kes ütles, et mäng peab lihtne olema.

9. Proovi kõike kõigega

See on väga nürri, aga kui mitte midagi ei aita, kui kõik nipid on läbi proovitud, siis võta ette pikk teekond kõige kõigega ja kõigiga proovimiseks. Enamasti on sul taskud täis asju ning maailm su ümber täis tegelasi ning aktiivseid objekte (ehk neid, mille peale liikudes kursor muutub, näidates, et selle objektiga saab midagi teha). Edasi polegi muud, kui hakkad aga taskust üks haaval asju võtma ning proovid seda kas mõnele tegelasele anda või mõne objektiga kasutada. Mõnikord teeb su töö kergemaks see, et võimalikke asju või inimesi on väga vähe ja proovimine läheb kiiresti. Mõnikord

on mängu käigus selge, millise koha või tegelase kaudu sa peaksid edasi pääsema, aga sa ei tea, kuidas. Siis tasub just nende oluliste kohtade peal viimases hädas kõige proovimine ette võtta.

10. Kui on oht surra, siis salvesta

Viimasel ajal tuleb seda vähem ette, aga vanemates seiklusmängudes võis ka surma saada. Näiteks «Larry» seerias oli see väga tüüvä: teed ühe vale sammu või ütled ühe vale lause ja oledki surnud. Seega, kui sul on käsilolevas mängus ka suremise võimalus, salvesta tihti. Salvestamine on üldse hea mõte, sest kui mäng peaks pärast seitsmetunnist maratoni kokku jooksuma, on pahameelt palju.

11. Siin me juba olime?

Tark mõte on kõiki kohti mängu hilisemas faasis uuesti külastada. Sa võid küll arvata, et linna keskvaljakul enam midagi ei ole, sest sa lahendasid sealsed mõistatused ära, aga tegelikult võib sinna olla hoopis midagi tekkinud! Näiteks mõni uus tegelane või mõni uus asi. Seda nippi kasutavad disainerid päris tihti, nii et käi aga trullit kogu ring uuesti läbi ja vaata tähelepanelikult, ega midagi muutunud ei ole. Samuti on tark mõte kõigi tegelastega üritada uuesti vestlust alustada ning tähele panna, kas on lisandunud uusi jututeemasid. Võid üsna kindel olla, et on.

12. Viimases hädas küsi nõu

Kui ikka kuidagi edasi ei oska minna, võid internetist vihjeid või lausa mängu *walkthrough* ehk läbimisõpetuse otsida. Liiga kergekäeliselt ei maksa seda teed muidugi minna, sest sa mängid ju mängu ikka lõbu pärast, mitte tuimalt õpetuse järgi klikkimise pärast. Aga kui ikka närv on must ja sugugi edasi ei saa, trüki Google'isse mängu nimi ja selle järele *walkthrough* või ava veebisait www.the-spoiler.com. *Walkthrough*'st kavalam on puukujuline vihjesüsteem, kus sulle esialgu mitmel viisil üritatakse kalapüüdmiseks õnge ulatada ja alles viimases punktis öeldakse otse, mida kustkohast võtta ja kuidas kasutada. Sellise õpetussüsteemi leiab sadade mängude jaoks aadressilt www.uhs-hints.com. **[d] HENRIK ROONEMAA**

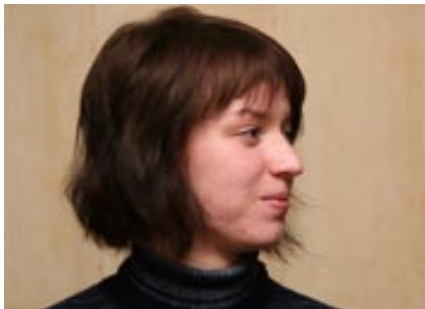
Autor tänab abi eest ajaveebi henrik.tehnokratt.net külastajaid, kes artikli kirjutamisel nõu andsid.

KUIDAS...

2. OSA

kasutada välklampi

Eelmisel korral tutvusime teooriaga, sel korral õpime selgeks mõned lihtsamad välguga töötamise võtted. Haarake aga kaamera pihku, kruvige välklamp külge ning proovige alltoodud nipid ja õpetused kohe järele.

1. Olukord, mida vältida

Kui suunata välklamp otse pildistatavale, sarnaneb tulemus tihti lahkamislaual lebava surnuga, kellele prožektor otse näkku paistab. Nägu on lame, heledad alad peegeldavad inetult, pildil puudub sügavus, taustal on tugevad ning koledad varjud. Kuna palja silmaga seda ei näe, mõjub säärane foto lisaks inetusele veel ka võltsilt. Mida lähemal on välklamp objektiviile, seda hullem on tulemus. On fotograafe, kes välklambi põhjustatud varje suisa jälestavad ja iga sellise pildi esimesel võimalusel prügikasti saadavad.

2. Vali tausta

Kui tõesti oled sunnitud välku otse suunates pildistama, too modell seinast eemale või pildista tumedal taustal – nii saad vähemalt koledaid varje vältida või pisut vähendada. Ent pea meeles, et mida suurem on vahe modelli ja tausta vahel, seda vähem valgust taustani jõuab ja seda tumedam see tundub (vaata eelmisest [digist], miks see nii on).

3. Välti jõhkraid peegeldusi

Kui taust on hele ja/või peegeldavast materjalist, säti end nii, et objektiivil telg ei oleks taustaga päris risti. Sedasi väldid koledaid valgeid peegeldusi kaadris.

4. Kasuta hajutit

Oluliselt parema tulemuse saab kui kinnitada välklambi ette mõnisada krooni maksev hajuti. Nagu nimigi vihjab, hajutab see valgust, tulemuseks on pehmema kontrastiga ning ühtlasemalt valgustatud kaader. Natuke eksperimenteerides saad ühekordse hajuti ka ise teha. Selleks kinnita välklambi ette kaares valge paberileht. Kui ühest jääb väheks, lisa leht või paar.

5. Miks välku keerama peab?

Nüüd oleme jõudnud sisetin-gimustes välguga pildistamise lihtsaima ning tähtsaima võtteni – kui su välklambil on pööratav pea, siis kasuta seda! Välklambi valgus lähtub üsna väiksest pinnalt,

samas kui meile harjumuspärane valgusallikas on enamasti palju suurem, näiteks laevalgusti või aken. Selle asemel, et välk otse pildistatavatele näkku lajutada, peegelda valgust mõnelt heledalt pinnalt (näiteks laest või seinalt). Siis levib valgus ruumis ühtlasemalt, jõuab ka pildistava selja taha, kaotades sealt koledad varjud, ning muudab pildi kordades loomulikumaks. Välku võib peegeldada ka mujalt kui laest või seinalt, näiteks linalt või isegi käes hoitud paberilehelt. Sellest võib abi olla kohtades, kus peegeldamiseks sobivad pinnad puuduvad või on liiga kaugel.

6. Kust varjud tulevad

Laest peegelduv valgus tundub loomulikum ka sellepärast, et enamasti oleme harjunud ülalt langeva valgu-

Slow-sync-välk aitab jäädvustada nii kauni päikeseloojangu kui esiplaani detailid. Sea kaamera säri tausta järgi paika ning lisa siis esiplaani väljavalgustamiseks välk.

KRISTIAN KALJUND

sega, pärinegu see siis päikeselt või elektripirnilt. See tähendab allapoole langevaid varje, samas kui otse sähvatav välklamp jätab pilti vaadates mulje, otsekui asunuku nähtamatu valgusallikas meie silmade ja pildil kujutatu vahel. Ka peegeldunud välk võib varje jätta, aga siis on need leebemad ning nende suunda saab fotograaf valida. Selleks, et varjud langeksid alati ühes suunas, kasutavad osad fotograafid ka spetsiaalseid välguklambreid, mis võimaldavad kaamerat püstiasendis keerata nii, et välgu asukoht ei muutu.

7. Seltskonnafotograafia – see on imelihtne

Osa lakke suunatud valgusest

võib siiski peegeldada ka otse pildistatavale. Seda saab teha välgu külge kinnitatava spetsiaalse peegeldi või kas või lihtsalt peopesa abil. Kindlasti on igaüks üritustel näinud fotograafe, kelle välklambi külge on juuksekuumiga kinnitatud paberileht – seegi täidab sama ülesannet. Mõnel välklambil (näiteks Metz 54 või 58) on ka tilluke lisalamp, mis täiendavat valgust annab. Nii võid olla kindel, et koos soovimatute varjudega ei lähe kaduma ka näo detailid ja modelli säravad silmad.

8. Tarkus tuleb kannatlikkusega

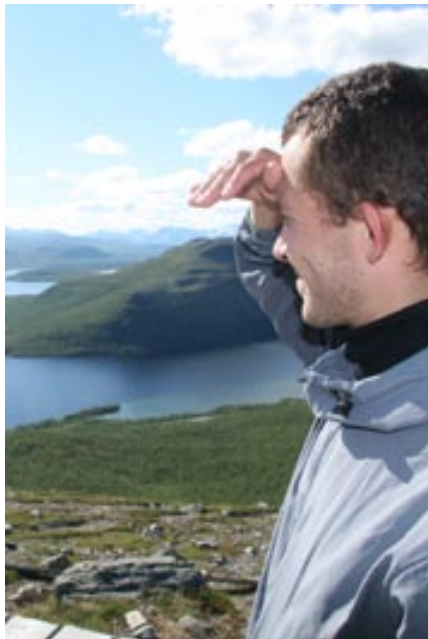
Otse ning peegeldatud välguga tehtud piltide vahe on tohutu, ent väga erinevad võivad olla ka üht- või teist-

moodi peegeldatud välguga tehtud fotod. Siin on ühest nõu raske anda, arusaamine valguse käitumisest tuleb üksnes kogemusega. Mängima hakkavad lae kõrgus, sinu kaugus modellist, väklambi kaldenurk jmt. Leia endale rahulik modell (alustuseks kas või elutu) ja katseta. Kui tahad matemaatiliseks minna, siis pea meeles, et valguse peegeldumisenurk on võrdne langemisenurgaga.

9.

Täitevälk täidab inetud varjud

Väklamp ei ole kasulik mitte ainult pimedas, sellest võib abi olla ka täiesti tavalises valguses pildistamisel. Näiteks kui päike on väga ere ning jätab pilti tehes kontrastseid ning tugevaid varje, saab neid täitevälgu (*fill-in flash*) abil vältida. Kuna valgust on iseenesest piisavalt, pead enamasti kasutama küllalt kiiret säriaega ning väikest ava. Ja väklambil tuleb enamasti natuke võimsust maha keerata. Täitevälku kasutavad palju näiteks pulmafotograafid, sest see aitab ka silmad särama panna.

10.

Ära üle täida

Ära täitevälgu kasutamisega liiale mine. Kui ikka pilti vaadates on aru saada, et kuskil peaks olema vari, aga seda seal pole, mõjub säärane foto võltsilt. Väklambi väljalvalgustatud detailidest pole mingit kasu, kui keegi neid vaadata ei taha. Just nagu parim filmimuusika on selline, mida ei märka, on ka parimad välguga tehtud pildid sellised, mida vaadates ei saa aru, et seal on vätku kasutatud.

11.

Kaks head korraga

Kui objekt on heledal taustal (matkakaaslane puude vahelt paistva heleda taeva taustal või lemmikor-

hidee aknalaua) on säriaega seadistades võimalik teha kaht sorti pilti. Selliseid, kus objekt on parajalt valgustatud ja taust nii ülevalgustatud, et muutub ühtlaselt valgeks, või selliseid, kus taustadetailid on kaunid, aga pildistatav vaid tume kogu. Appi tuleb jällegi täitevälk. Pilti tehes sätid säriaega tausta järgi paika ja esiplaanil oleva objekti valgustad väklambi abil välja. Pead siiski silmas pidama, et säriaeg ei saa olla lühem kui väklambi sünkroniseerimisaeg (miks, sellest järgmises numbris). Sünkroniseerimisaeg on enamasti kas 1/200 või 1/250 sekundit. Kui sellise säriga pildistades heledad alad ikka kõrbema kipuvad, pead ava väiksemaks keerama.

12.

Ilus portree südaöösel

Samal põhimõttel saad teha ka öiseid portreid tuledes linna või kauni päikeseloojangu taustal. Inglise keeles

nimetatakse seda vätku *slow-sync*iks. Mida tumedam taust, seda pikemat säriaega pead kasutama. See omakorda tähendab, et terava pildi saamiseks peab objekt püsima liikumatuks ning kaamera on kasulik asetada statiivile. Katseta erinevate välgutugevustega, kuni leiad just sobiva tasakaalu tausta ja esiplaanil olijate vahel. Samas ära jää liiga kauaks topama – päike on kiire silmapiiri taha vajuma ja päikeseloojangu vingemad hetked võivad

Sellises situatsioonis on täitevälk hädavajalik, ilma ei saaks tausta ja esiplaani säri kuidagi klappima.

KRISTJAN KALJUND

vahel kesta vaid mõne minuti. Vingeid-süngeid tulemusi saab ka näiteks pilvise taeva taustal.

13. Videvik päise päeva ajal

Veel üks võimalus välklambi ja talise valguse kombineerimiseks on tausta tumedamaks keeramine ehk kunstlikud öövõtted. Pildistades päise päeva ajal nii väikese avaga, et ümbrus muutub hämaraks, ja samal ajal modelli välklambiga valgustades jääb mulje, justkui oleks foto tehtud öhtul. Mängides ava ning säriajaga, võib sel viisil teha täpselt samas kohas ja samal ajal väga erineva meeleoluga pilte.

14. Särts võtab aega

Järjestikuste piltide tegemisel pead arvestama välklambi laadi-

Välklambi abil saab jäädvustada situatsioone, mis muidu mitte mingil moel pildile ei jääks. Ilma välklambita ei saaks lapse nägu ja vankrit kuidagi ühtaegu välja valgustada.

misajaga, mis võib ulatuda mitme sekundini, nii et väga kiirelt järjest tulistada ei saa. Paremad välglud suudavad küll valgust anda ka siis, kui nad pole täielikult laetud, ent selline poole vinnaga välg pole muidugi nii võimas. Vastupidiselt valgusfooridest tuttavale süsteemile tähistab välklambil põlev roheline tuli, et see pole veel täielikult laetud, ning punane, et maksimumvõimsus on saavutatud ja võid rahuliku südamega pildistada.

15. Kahvliga välgu kallale

Sarnaselt säri- või valge tasakaalu kahvliga kaameras saab ka osadel välkludel määrata kahvli. Et kahvlit kasu oleks, oota enne järgmise pildi tegemist alati punase tule süttimist välklambil.

[d] KRISTJAN KALJUND

KUIDAS...

osta videoprojektorit

Projektorite hinnad ulatuvad 30 000 kroonist kuni 150 000 kroonini. Videoprojektorist on saamas sama tavapärase kodune filmi- ja pildivaatamise vahend nagu plasma- või LCD-telerist. Kuidas valida õiget projektorit?

1. Kolm tüüpi

Erinevad tootjad pakuvad praegu kolmel eri tehnoloogial põhinevaid projekteid: TFT, DLP ja LCOS. Proovime esmalt selgeks saada, mille poolest need tehnoloogiad üksteisest erinevad.

2. TFT sobib filmide vaatamiseks

TFT on tavalise vedelkristallmaat-riksi ehk LCD edasiarendus, kus

pikslite juhtimiseks kasutatakse kiletransi-
tore. Kiletehnoloogia võimaldab väga kiiret
ümberlülitumist ning selline pilt on kiire ja
sujuv, sobides ideaalselt kiire liikuva pildi näi-
tamiseks ehk telepildi ja filmide vaatamiseks.

3. DLP sobib Exceli jaoks

DLP on Texas Instrumenti poolt
välja töötatud tehnoloogia, kus
kasutatakse mikropeegleid ja pöörlevat vär-
vikestat. Mikropeeglid muudavad asendit -10
kraadist +10 kraadini. Ühes asendis peegel-
dab peegel kogu valguse ekraanile – sinna il-

mub valge täpp, teises asendis peegeldatakse
kogu valgus tagasi – nii tekib must täpp. Üle-
jäänud asendid annavad halltoonid. Värvide
tekitatakse värvifiltri abil, mis on paigaldatud
mikropeeglite kiibi ette. DLP sobib hästi kaa-
saskantavate ja väiksematesse ruumidesse
paigaldatavate dataprojektorite jaoks.

4. LCOS pane suurde saali

LCOS põhineb kahe eelneva
tehnoloogia kombinatsioonil, kus
pikslivärvuse ja heleduse määrab vedelkris-
talli läbiv valgus koos ränikristallidel asuvate
mikropeegelditega. Selline lahendus pakub
väga suure valgustugevuse, sobides ideaalselt
suurtesse auditoriumitesse.

5. Mis on luumenid?

Nüüd räägime valgustugevusest
ehk eredusest, mida mõõdetakse
ANSI luumenites. Pimedas ruumis projitseeritakse
valge kujutis. See on jagatud üheksaks
võrdseks osaks. Eredust mõõdetakse iga osa
keskel. Saadud väärtuste alusel arvutatakse
projektorit keskmise ereduse, mis korrutatakse

kujutise suurusega. Millist valgustugevust nõuab erinevas kohas pildi vaatamine? Elutoas on piisav 600 kuni 1000 ANSI lm, valge klassiruum vajab vähemalt 1000 kuni 1600 ANSI lm ning suur saal alates 2000 ANSI lm.

6. Kontrastsus

Kontrastsus on suhtarv, näiteks 800 : 1, 1000 : 1, 3000 : 1. See arv näitab, mitu korda erineb ekraanile projitseeritud valge mustast. Mida suurem on erinevus, seda kontrastsem on pilt. Üldiselt on kontrastsus ja valgustugevus omavahel seotud – mida suurem valgustugevus, seda väiksem on kontrastsus ja vastupidi.

7. Lainurk näitab ka lähedalt

Objektiivipuhul peaaegu meele, et lainurk võimaldab ka väikeselt distantsilt näidata suurt pilti. Lainurkobjektiiv on W – näiteks WVGA.

HD ready

8. Ja nüüd pikslid

Resolutsioon on ridade ja veergude suhe, mida projektor projitseerimisel oskab näidata. Tavalised on SVGA ehk 800 x 600 pikslit ning XGA ehk 1024 x 768 pikslit – need on analoogsed arvuti videokaardi või monitori resolutsioonidega. Sellised projektorid sobivad analoog-TV signaali vaatamiseks ehk kõikide digiteleviisioonioperaatorite poolt pakutavate kanalite jälgimiseks, kuna hetkeseisuga edastatakse telepilti resolutsiooniga 720 x 576 pikslit.

Tulevikule mõeldes peaks aga vaatama juba laiekraaniga videokahureid resolutsiooniga 1280 x 720 pikslit või suunama pilgu

hoopis Full HD pilti edastava 1920 x 1080 resolutsiooni poole. Selliste projektorite hinnad algavad umbes 20 000 kroonist.

9. Võimalused pildiparanduseks

Oluline on vertikaalkorreksioon ehk keystone – trapetskujutise parandamine, kuna projektsioon on suunatud alt üles või ülevalt alla. Muutmise ulatus jääb 10–15° vahele. Kogu ulatus on väga oluline, kui projektor ei asetse ekraaniga risti ehk on kas lae all või põrandal ja näitab pilti kas allapoole või ülespoole.

10. Kui on vaja ümber pakkida

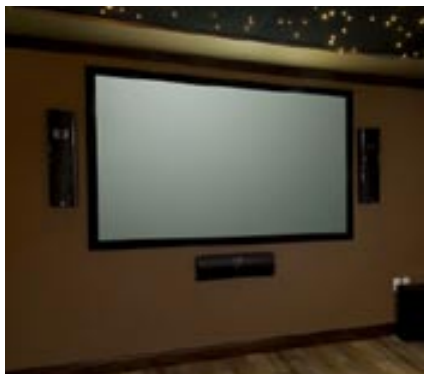
Nüüd räägime kompressioonist ehk kujutise pakkimisest. Seda läheb vaja siis, kui arvutist väljuv signaal on suurema resolutsiooniga, kui projektor näidata suudab, näiteks kui arvuti videokaart väljastab pildi resolutsiooniga 1280 x 1024, aga projektor võimaldab ainult resolutsiooni 800 x 600. Siin on kasutusel kaks erinevat tehnoloogiat.

Esiteks ridade kustutamine, mille tulemusel läheb kaotsi osa ridasid – pilt on hea, aga ilmneb infokadu, mis on tuntav näiteks Exceli tabeli puhul, ent silmale nähtamatu filmi vaatamisel.

Teiseks kujutise suuruse muutmine. Info jääb alles, pilt kannatab veidi moonutuste all – on osaliselt kokku pressitud. Wordi tekst ja Exceli tabel ei kannata, aga võib silma häirima hakata filmide vaatamisel.

11. Vaikus majja

Mida väiksem on projektori müratase, seda parem. Vaikseks saab nimetada projektorit, mille müratase on väiksem kui 30 dB. Uuematel kodumudelitel, millel on sosinarežiim ehk *whisper mode*, on ventilaatori müra peaaegu kuulmatu. Kui sa mürataseme puhul ette ei vaata, võid avastada, et filmi nautimisest ei tule midagi välja, sest projektor sahiseb kõigest üle.

12. Ära koonerda ekraaniga

Ära looda hakkama saada valgeks värvitud seinaga. Kuna projektori

valgustugevus on väga suur, tulevad valgeks värvitud seinale esile kõik pisemadki seinakõverused ja konarused. Kindlasti tuleb tellida koju spetsiaalne projektoriekraan, mis on valmistatud spetsiaalsest materjalist.

13. Ettevaatust!

Videoprojektor ei kannata lööke ega kukkumisi, sest seadme kõige õrnemaks osaks on lamp. Lambi eluiga jääb vahemikku 1500–3000 tundi. Uue lambi hind moodustab projektori hinnast umbes neljandiku. Seega maksab tagavaralamp suurusjärgus 3000 kuni 15 000 krooni.

Teiseks tuleb silmas pidada, et pärast seadme kasutamist ei tohi seadet kohe vooluvõrgust välja lülitada, vaid see tuleb jätta ooterežiimile – ventilaator töötab veidi aega, kuni lamp jahtub, alles seejärel lülitab seade end automaatselt välja. Häid filmielamusi uue videoprojektoriga!

[d] HEIGO ENSLING

KONTOR VS. KODUKINO

- Kõige üldisemalt on projekteid kahte tüüpi: kontoriprojektorid ja kodukinoprojektorid
- Kontoriprojektorid on eelkõige mõeldud mitte väga pimedates kontoriruumides esitluste tegemiseks
- Kodukinoprojektorid on mõeldud kodus kinoruumis filmi vaatamiseks
- Kontoriprojektoril on üldiselt resolutsioon külgede suhtega 4:3 (näiteks 1024x768 pikslit), laiekraanipilt jätab seega üles ja alla triibud
- Kodukinoprojektor näitab loomuliku laiekraanipilti (näiteks 1080p ehk 1920x1080 pikslit)
- Kontoriprojektorid on valgusjõulisemad, kodukinoprojektorite puhul on arvestatud pimedama ruumi ja väiksema valgusjõuga

London põleb

Alates esimese traileri ilmumisest ootasid tuhanded RPG fännid õhinaga postapokalüptilist märuliroolikat HGLi, sest tegijateks olid «Diablo» loojast Blizzardist lahku löönud ja Flagship Studiose loonud mängumeistrid.

• «Diablo» oli geniaalne oma lihtsuses. Pealtnäha mäng, kus mängija lihtsalt lip-pab ringi ja klikib kolle surnuks. Ent selle rahulduspakkuva lihtsuse taga peitusid keerukad valemid, mis sundisid aeg-ajalt põhjalikult oma tegevust läbi mõtlema ning valed valikud võisid hiljem valusalt kätte maksta. Preemiaks saadava kraami «kukkumise» (*drop*) süsteem põhines juhusel ning pärast esimest «Diablo» hakkas õnnemängusarnane tõenäosuste kasutamine rollimängude hulgas levima nagu lihasõõja bakter kintsus. Lisaks raiusid «Diablo» marmorisse põhimõtte «lihtne mängida, raske meistriks saada».

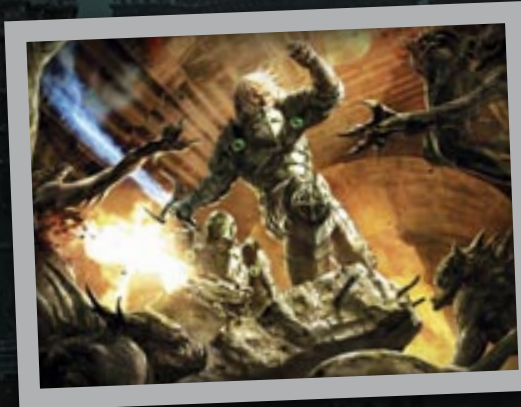
Püssiga põrgu vastu

HGL seisab samade printsiipide najal, ent tegevus on nihkunud aastasse 2038. Põrguväravad on avanenud ning maailm kubiseb kõikvõimalikest elukatest, kelle eesmärgiks pole kaugeltki mitte sõbralik integratsioon. Ainsaks lootuseks on iidised salaorganisatsioonid, kes maa-alustes tunnelites varjudes vasturünnakuid planeerivad ning poolearulisi seiklejaid kuningriigi pealinna rusedesse saadavad. Ja siin tuled mängu sina...

Valida on kuue tegelasklassi vahel, kes jagunevad kolme gruppi: templirüütlid, täpsuslaskurid ja kabalistid (teisistõnu maagid). Kõigil neil oma oskuspunktide süsteem ning erinev lähenemine lahingule. Iga klass on täiesti võimeline mängu üksi läbima ning teistega grupis olles

pole erilist taktikalist koostööd vaja teha. Seltsis on küll segasem, aga madina ajal vastistamiseks palju aega ei jää.

«Hellgate: Londonit» võib mängida nii üksi kui internetis, aga on halb, et tegelane ei saa olla sama nii üksik- kui mitmikmängus. Niipaljudest siis üksi edasijõudmisest, kui nett maas on. Mitmikmängus kasutatakse «Guild Wars'ist» tuttavat instantsisüsteemi, kus väljaspool enda gruppi olevate tegelastega

kohtutakse vaid asulates. HGLis täidavad linnade aset metroojaamad, kus saab nodi maha müüa, uusi missioone võtta ja muud sellist. Mängijatevaheline suhtlus ja kaubitsemine on olemas, kuid võrdlemisi ebamugav. Kõrgetel *level*'itel on võimalik ka teiste mängijate vastu lahingut pidada, kuid mäng on peamiselt orienteeritud ikka põrgusigistite nüpeldamisele.

Alguses tundub huvitav HGLi juhuslikult genereeritud *level*'ite süsteem, mida kasutatakse 3D-mängudes liiga harva. Sellega proovitakse saavutada lõputut mängitavust ja iga korra uut elamust. Sarnased asukohad muutuvad aga väga kiiresti tüütuks. Ohoo, samasugusel näotul tänaval on kahe telefoniputka ja kolme posti asemel seekord üks putka ja neli posti – mu mänguelamus on rikastatud! Vaevalt küll. Palju paremini on õnnestunud juhuslikkusele üles ehitatud varustuse leidmise süsteem – igasugu erinevate maagiliste omadustega relvi ja turviseid on mustmiljon ning nende valimisel-kombineerimisel on tähtis roll. Lõbumeetrit kisub aga alla kiviaegne inventarisüsteem, kuhu miski ei mahu ja mida tuleb pidevalt uue nodi jaoks ümber korraldada. Vähe-malt saab mittevajaliku kraami laiali lammutada, et juppe kasulikult rakendada.

Erinev, kuid ikka sama

Üllatuslikult pole ka stoori midagi erilist. Suhtlemine mängu poolt juhitud tegelastega toimub läbi igavate tekstiaknakeste, mis vahel üritavad ka vaikuvad olla. Ebaõnnestunult. Kogu lugu jääb mängija jaoks tuimaks ning kaugeks. Tuleb tõdeda, et isegi mingi lääge kliše sobiks olemasolevast paremini, sest HGList on puudu see miski, mis sunnib mängijat pidevalt edasi rühkima. Näitlejate helitöö on suuremas osas üsna niru, kuid muud heliefektid täidavad oma rolli

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allosevate mängude austaja

«Guild Warsi» seeria

«Diablo» seeria

Suur suu, ent kus on muu?

TEINE ARVAMUS

Hellgate on FPS, mitte RPG

● Mageda stoori ja äravahetamiseni sarnased mängualad võib andeks anda, kui mõelda, et tegemist pole mitte süvamõtetatud RPG vaid hoopis RPG-elementidega FPS-mänguga. Ei mingit luuramist, külalainike moosimist või loitsude õppimist, ei, HGL on katkematu tina andmine.

Erinevad klassid nõuavad sootuks erinevaid mängustiile ja olukorrad, mis on lihtsad kilbi ja mõõgaga rüütlike, on ületamatult rasked täpsuslaskuri jaoks ning vastupidi. Üksinda mängimiseks igavavõitu, kuid seltsis madistamiseks täiesti asjakohane ajaviide.

[d] SVEN VAHAR

Londoni linnatänavad on kõledamad kui kunagi varem.

enamuse ajast päris hästi. Muusika on samuti deemonlikule maailmalõpule igati sobiv.

Graafikal pole ka väga viga, kui korduvate linnatänavate trööstitus välja jätta.

Mängijategelaste väljanägemine on muljetavaldav, eriti tempelirüütlike varustus, mis on fantaasiarohke segu keskaja raudrüüdest ja tulevikutehnoloogiast. Turvisetükkidel on komme kokku sobida ning kui mängija saab enda valdusse mõne värvipoti, saab värvi kanda kogu varustusele, mitte ainult ühele jupile. Kõige selle tulemusena näeb tegelane tõesti välja nagu hästivarustatud spetsialist, mitte kui täikalt tulnud vaegnägija (kõh, «World of Warcraft», kõh-

kõh). Kahju ainult, et tegelaste liikumine on puisevõitu ning ei sobi ümbritsevaga alati veatult kokku. See-eest põrguimmigrandid on ägedad ning päris liigirohked.

Läikima viksimate raudrüü

HGLi vooliti aastaid ja seda kibedam on tõdeda, et tulemuse edukus on maitse asi. Üldiselt kaaluvad puudused aga õnnestumised paraku üles. Poolikute sombide rünnakute alla sattudes või lendavaid deemoneid alla tulistades ei saa kuidagi väita, et tegu oleks halva mänguga, kuid kui mäng üritab 21. sajandil lüüa mitmikmängurollikate turul läbi nii tahumatu kasutajaliidese ja mängumehhanismiga, on see viga, mis maksab valusasti kätte.

HGL pakub võimalust maksta tegijatele 10 eurot kuus, et saada rohkem kirsturuumi, võimalust luua gilde, pisut teistsugust varustust jms. Kui raha liigselt ei vedele, ei ole sellel suurt mõtet. Kindlasti leiab see mäng austajaid, kuid ta oleks võinud olla midagi palju-palju enamat.

[d] REIN ZOBEL II

Hellgate: London

HIND: 749 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: <http://tinyurl.com/ytgufc>

Protsessor: 1,8 GHz (2,4 GHz Vista puhul)

Mälu: 1 GB (2 GB Vista puhul)

Videokaart: NVIDIA GeForce 6200/ATI Radeon 9000

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 6.0 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

[HINNANG]

«Diablo» järeltulija on küll kena pildiga, aga üksluisuse tõttu ei paku ulmeline märulirohke havi eriti kauaks.

[d] hinne:

Roostes kui vanaraud

Arcade'lik tankimäng «Tank Combat» pakub ühe Teise maailmasõja Inglise, Saksa ja Vene tankiga kokku 18 missiooni ehk mõned tunnid rasket pettumust. Piinlik, et ühtegi asja pole õigesti tehtud, kuigi säästumängu kallal nokitseti aastaid.

• Kehv tase üllatab, sest valmistajaks on venelaste Crazy House, mitte just laidetud tankisimulaatori «T-72 Balkans in Fire» (ehk «Iron Warrior: T-72 Tank Command») autor. Ometi uputi sohu totaalselt. Suurimaks probleemiks on üliigavad ja tühjad kaardid, eriti TC esimeses kolmandikus Põhja-Aafrika kõrbes. Samas on arusaadav, miks puid ja maju vähe on – tehisintellekt on nii loll, et asulates orienteerutakse nagu karu portselanipoes. Silmadele valusa efektiga sõidetakse hooned puruks või jäädakse neisse kinni. Masinad, mis sõidavad kindla raja järgi, takerduvad iga takistuse taha. Kui asi romudes, saab neid õnneks oma tankiga eest ära lükata. Puid ja lippaedu saab maha sõita, mõlemad on aga võrdse tugevusega. Seevastu on mõni liivadüün vaid näiline ja nende sees saab vabalt liikuda. Üle võib sõita ka jalaväest, kus sõdurite kaks asendit – püsti või pikali – vahetuvad vaheliigutusteta. Surnutena võivad nad tankist kõrgemale õhku hõljuma jääda.

Kolonngi ei tohiks piiri ületada

Olukord lagedal platsil on sama hull kui asulas. Vastastele antakse tuld isegi siis, kui tulejoonel oma tank, ja nii hävitatakse sõbraliku tule kaudu pea sama palju tehnikat kui vaenutegevuse käigus. Muidugi

tikuvad mõlemal poolel omad ka ise ette. Kui arvuti ja mängija juhitud masinatel on võrdselt metsa poole sihik, pole tihtide eksimiste üle imestada, sest mürsu reaalne teekond sihiga ei kattu, isegi mitte suumides. Vahel, kui tundub, et nüüd saad vastasele pihta, ei juhtu midagi – mürsk nagu lendaks tankist läbi. Kiusu pärast on ka kahuri laadimine liiga aeglane. Sellest pole aga lugu, sest mängija istumise all olev soomusroomik on piisavalt kõva, et pidada vastu igasugusele rünnakule.

Igati aegunud

Level'id on avatud, mis iseenesest on tore, aga tekitab TCs kohe uue probleemi. Kui mitte sõita ettenäidatud rada ja kui hävitada vastane vales kohas, võivad alles tekkimata ülesanded täitmatuks muutuda. Milleks teha avatud tasemeid, kui mäng pole niimoodi mängitav? Alati saab vaadata kaarti, kus pingevabalt juba ette märgitud, kus vastane pesitseb ja ründab. Absurdsusena saab kaardi piiridest ka välja sõita, näiteks kolonni jälitades.

Ilusamat pilti sai arvutimängudes näha ka viie aasta eest. Võiks eeldada, et heli ometi nii hull pole. Aga on. Kui muidugi midagi üldse kuulda õnnestub. Et heli kostaks, peab välja nuputama, et ehk on seadetes vaja *hardware audio* välja ja

Tank Combat

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

Protsessor: 1,6 GHz

Mälu: 512 MB

Videokaart: 128 MB DirectX 9.0c ühilduv

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 2,5 GB

Optiline seade: CD-lugeja

Tarkvara: Windows 2000/XP/Vista

uuesti sisse lülitada ning Apply vajutada. Seejärel kuuleb kohutavat taustamuusikat ja jubedaid heliefekte. Hääletöö on parem, aga ainult seetõttu, et kõik muu on nii halb.

Teise maailmasõja tankilembelisel mänguril on niru valik, põhimõtteliselt on TC alles viies lihtne arcade'lik tankimäng. Varem on ilmunud väga hea «Panzer Elite Action: Fields of Glory», kesisem «Panzer Elite Action: Dunes of War», kütkestav «Tiger Hunt» (ehk «Panzer Killer») ja «WWII Tank Commander». Kõik need on TCst palju paremad. TC võib peale minna vaid mängurile, kes peab «Desert Thunderit» läbi aegade parimaks mänguks, ja isegi siis vaevalt. Praeguse seisuga on mängu parim osa algusvideo. [d] LEHO LAHTVEE

Pigem kaos kui sõda – pooli on kaks, kuid kõik kõmmutavad kõiki.

Sihikul, aga pihta ei saa. Aed segab!

[HINNANG]

Täielik ajaraiskamine! Jube, millist saasta keskpäraste ja heade mängude kõrval tehakse. Null osa meelelahutust.

[d] hinne:

Kolmas maailmasõda

Aasta 2007 tõi arvutimänguriteni palju häid strateegiamänge, kuid üks säras võimsalt üle teiste. See on «World in Conflict», mis viib meid teistsugustesse 1980ndatesse, kus külm sõda lõppes mitte susinaga, vaid korraliku pauguga.

● On aasta 1989. Mängija leiab ennast Ameerika leitnandi Parkeri rollist, kes läheb koos kahe teise leitnandiga ühe tõreda koloneli alluvuses Euroopasse, et päästa liitlasi Nõukogude Liidu invasioonist. Lahingumõllu käigus jõutakse emakese Venemaani välja, kuid siis kutsub üllatusrännak USA-le ameeriklasi tagasi koju, kus võit või kaotus otsustab sõja käigu. Kampaania viib metsadesse, põldudele, lumeväljadele, väikelinnadesse ning isegi New Yorki. Nõukogude Liidu kampaaniat ei ole, küll saab venelastena mängida mitmikmängus.

Taktikamäng

Lugu jõuab mängijani läbi vaheklippide – nii mängusiseste, varem valmistatute, kui joonistatud slaidisõudena –, mis toovad mängijani kolmanda maailmasõja meelevolu inimlikust küljest vaadatuna. Kogu lavastus ning näitlemine on päris kvaliteetne, jutustaja ametis on Alec Baldwin.

Mängija käsutuses ei ole hiiglaslikku armeed, vaid võrdlemisi piiratud sõjasalk, mida saab etteantud üksuste seast punktide eest osta. Kui mõni tank või kopter õhku lendab, tiksuvad masina punktid vaikselt tagasi, lubades sul tellida sellele asenduse, mis kiirelt kohale lennutatakse. Nii et igasugune ressurside korjamine jääb selles mängus ära. Samuti ei ehitata «World in Conflictis» baasi. Lahinguväljal on kontrollpunktid, millele tuleb oma üksused veeretada – siis hakkavad sinna kerkima väiksed kaitserajatised, mis teevad territooriumi hoidmise lihtsamaks. Lisaks saab tellida õhurünnakuid, mille kasutamiseks vajalikke punkte saab eduka käitumise eest. Õhurünnakute puhul lähtutakse põhimõttest, et kui vägivald ei lahenda probleemi, on seda liiga vähe – taevast langeb napalmi, vaippommitust ja isegi tuumapomme.

Tegelikult on «World in Conflict» rohkem taktika- kui strateegiamäng. Lahin-

gute tempo on suhteliselt kiire, enda juhitavaid üksusi vähe. Kampaanias ei ole mängijal endal strateegia üle erilist kontrolli – kolonel annab käsk, lisaks enda tankidele on sõjaväljal ka teised liitlaste kompaniid, mida mängija kamandada ei saa. Vahele satub ka valikulisi ülesandeid, näiteks mõne vaenlase suurtüki põrmustamine või järgmisesse lahingupaika kiiresti jõudmine, mis premeerivad mängijat lisatankide või muu sellisega. Madinas juba karastunud üksused on tugevamad, seega neid ei tasu hooletult surma saata.

Mäng näeb välja paganama kaunis. Lahingukaardid on suured ja detailsed ning mürsud jätavad endast maha kõvasti jälgi. Kogu häving pole mitte ainult kosmeetiline, vaid mängu käiguga seotud – metsad saab napalmiga maha põletada, et seal varitsevaid sõdureid kahjutuks teha, ning plahvatustest jäänud kraatreid saab kasutada varjumiseks. Kogu mõllu ilmetavad väga hästi disainitud plahvatused, vee-efektid, suits, tuli, pilved ja päikese kiired. Mängija võib avastada, et kasutab pikamaarakette vaid selle pärast, et neid on nii ilus vaadata.

Ja lattu ei lange

Helitaust pole samuti halvem. Oli juba juttu, et näitlejatööd on tasemel, kuid ka muusikaline külg pole paha. Taustamuusika ei paisuta üle, aga hoiab mängija ettevaatliku ning olukorra pingelisena. Vaheklippides kuuleb ka paari vana hitti Whitesnake'ilt ja teistelt, mis ei lase päris ära unustada, mis aastal tegevus toimub. Sõjahelid on sellised, nagu peab, mainimist väärib see, et lähedal või mäe taga toimunud plahvatused kõlavad võrdlemisi erinevalt, ning see, et kaameraga Vene sõdurite vahele sõites kuuleb ärevat venekeelset vadistamist. Hea kraam.

Kiidusõnu väärib ka «World in Conflicti» mitmikmäng. Tähtsaim õnnestumine on see, et pole vaja jamada mängijate leidmisega ning et matši jooksul ei pea tingimata algusest lõpuni kohal olema, saab ka poole pealt sisse hüpata. Mängija valib ühe neljast spetsialiteedist – õhk, soomus, toetus või jalavägi – ning täidab oma rolli vastaspoole vastu sõdimisel. Mitmikmängu süsteem on mitmekesine ning pakub klanne, sõbraliste, auastmeid

Kaks uut päikest valgustamas rahulikku linnakest.

Ilus kevadilm on välja meelitanud raskelt relvastatud linnakesed.

ja muud sellist, mis muudab võrgus sõdimise organiseeritumaks. Mängijad peavad tegema koostööd ning oma tugevate külgedega katma liitlaste nõrku kohti, sest oskuslike kaaslaste puudumisel on triumf raske tulema.

Rootslaste «World in Conflicti» lihtsa-koeline *action* ja kaunis graafika teevad sellest nauditava lahingumängu paljude jaoks. Kvaliteeti kinnitavad rohked

nominatsioonid ja auhinnad. Kuigi sel ei ole reaalastrateegia sügavust ning üksikmängija kampaania on pisut liiga lihtne, ei saa ju mängule ette heita, et ta lõbus on. Siiski tuleb loota, et see trend ei sureta keerulisemaid strateegiamänge välja. Värske uudis seoses «World in Conflictiga» on, et aasta lõpust saavad mängu nautida ka PS3 ja Xbox 360 omanikud, ja veel lisamaterjaliga. [d] REIN ZOBEL II

World in Conflict

HIND: 649 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: http://demo.worldinconflict.com

Protsessor: 2,0 GHz (2,2 GHz Vista puhul)

Mälu: 512 MB (1 GB Vista puhul)

Videokaart: 128 MB DirectX 9.0c ühilduv (256 MB soovitatav)

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 8 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Ground Controli» seeria

«Command & Conquer: Generals»

TEINE ARVAMUS

Konfliktiderikas maailm

● WIC on mäng, mis taastas vähemalt minu usu reaalastrateegiamängudesse. Kaua ei suutnud ükski vastava žanri mäng minus huvi tekitada, aga see muutus uuendusliku WICi ilmumisega. Missioonid on huvitavad ja vahel parajad pätklid. Suurepärase mängumootoriga, mis küll parimaks mänguelamuseks soovib DirectX 10 graafikakaarti, aga saab edukalt hakkama ka ilma. Isiklikult pole veel kampaaniat täielikult läbida jõudnud, aga juba julgen mängu soojalt kõigile žanri huvilistele soovitada. [d] MARTIN ULST

[HINNANG]

Möödunud aasta üks paremaid mänge, «World in Conflict», pakub tempokat maailmasõda imeilusa graafikaga.

[d] hinne:

Seitse kuues

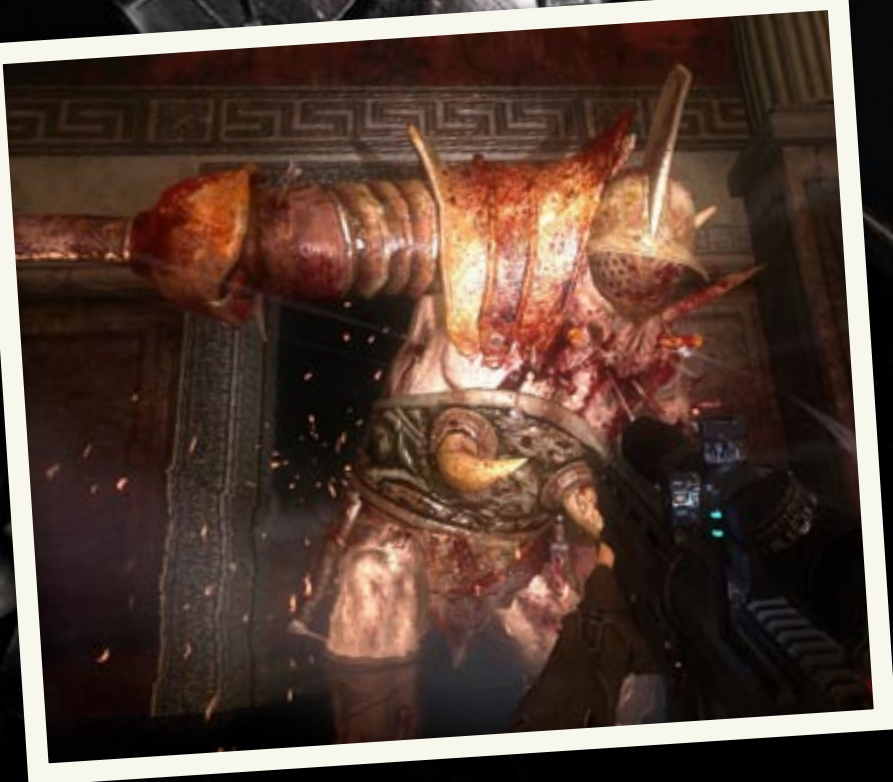
Clive Barkeri kolmas mänguprojekt kolmanda kirjastajaga on ikka natuke nässus, alates eksitavast algusvideost kuni lahenduseta lõpuni. Pealegi ei paku see hirmufännidele piisavalt karvutõstvat õudusfaktorit.

● Clive Barker on tuntud õuduslugude kirjutaja Inglismaalt. Õnneks ei hoi ta loomingut ainult paberile panemiseks, vaid on sirutanud oma õudu küljava käe ka visuaalsete meediumide poole. Tema sulest on alguse saanud hulga filme ja ka mõned mängud. Kaks senist projekti on komistanud kividel ja kändudel, sest kiidetud «Undying» müüs kehvalt (plaanitud mitmikosa ja järg jäid seetõttu ilmutamata) ja «Demoniku» arendamine jäi rahapuuduse tõttu pooleli..

Mis juhtus potentsiaalse hitiga?

Kolmas katsetus, «Jericho», viis Barkeri USAst tagasi sünnimaale, sest koostööst huvitus Codemasters. «Colin McRae Rally» seeriaga end toestanud firma tegi aga kuskil arendusetapis vea. Kas polnud Hispaania mänguvalmistaja MercurySteam parim valik või seadis piirid ette «DIRTi» graafikamootor NEON, kuid mängu üksikosa kulgeb igavalt. Tasemed on jubedad, kuid mitte sihipäraselt, nagu õuduskirjanik soovinuks, vaid sellepärast, et need on ühetaolised, üllatustevabad, monotoonsed ja lineaarsed nagu rallirajad. Toad on hullemad kui «Halo 2-s» ja see peaaegu et hukutab mängu.

Üllatavalt pole ka mängu lugu nii tugev, kui kirjutaja maine töötab. Serveeritakse lugu inimesele eelnenud Jumala loomingust, kes pettununa tema kõrvaleheitisest soovib maailmale ja inimkonnale kõike muud kui head. Et oma vanglast pääseda, tuleb tal loota halvale teele sat-

Kui suitsiidipommitajast koll nii lähedale sattudes end õhib, langevad kõik.

Oma kaaslaste elustamine on lihtsam kui elus hoidmine.

tunud inimeste vereohverdusele. Alati on siiski leidunud kamp kangelasi, kes on suutnud Esmasündinu taas lukustada, kuni järgmise korrani.

Taas salajane sõjaväerühm

Mängija astub okultismiga võitleva USA eliitühik Jericho juhi saabastesse, kellel on kuus alluvat-kambajõmmi. Neist saab järgmine rühm, kes Esmasündinu kinni mätsib. Üks asi viib teiseni ja nii avastab tiim end võitlemast erinevates ajastutes, kus Esmasündinu valla pääsenud. Tänapäevast suundutakse Teise maailmasõtta, sealt Ristisõtta, edasi Rooma impeeriumi kolkanurka, siis sumerite linna ja üha kaugemasse minevikku tungimisel jõutakse lõpuks aegade algusesse, et kogu loole punkt panna. Seda aga ei juhtugi, sest lõpp jätab õhku suure küsimärgi.

Mainitud seitsmiku liikmete võitlusstiil erineb suuresti. Peale erinevate relvade erinevad ka sangarite maagilised oskused. Üks oskab aega aeglustada, teine

langenud kaaslasi ravida, kolmas on tulega söber, neljas telepaatias kõva käsi jne. Kuna algusosas leiab peategelase maine keha otsa, kolib ta ringi oma kaaslastesse. Võime tegelaste vahel vabalt hüpata ja nad enda ehk mänguri kontrolli alla võtta annab ohuolukordade lahendamiseks tohutult erinevaid lähenemisviise. Mitmed käsud ja võitlusvõimalused on mängu pärlid, sest kombineerida saab väga erinevaid taktikaid. Kahju ainult, et kitsad kaardid ei jäta piisavalt võimalusi neid realiseerida.

NEONi (nüüdne EGO) mootori esimene FPS-mäng on koledate kollide ja bossidega, kiiduväärt pildiga ning muusika ja hääletööd lausa suurepärased. Aga üldine õhustik pole sugugi nii närve pingutav, kui reklaamitud, jäädes oluliselt alla ka «Doom 3» omale. Kuiigi kvaliteetmäng, puudub «Jericho» mängurit paeluv mürik, milleks oleks võinud osutuda puuduv mitmikosa. Väga kahju.

[d] LEHO LAHTVEE

Clive Barker's Jericho

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: www.gamershell.com/download_21174.shtml

Nõudmised arvutile:

Protsessor: 2,4 GHz (soovitav Intel Core 2 Duo, AMD X2)

Mälu: 1 GB

Videokaart: NVIDIA GF 6600 GT / ATI Radeon X1300 (soovitav GF 8800GTS / Radeon X1950XTX)

Helikaart: DirectX ühilduv (soovitav Creative Sound Blaster X-Fi)

Vaba kettamaht: 6 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP / Vista+DirectX 9.0c

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Clive Barker's Undying»

«Painkiller» seeria

TEINE ARVAMUS

Ei tekita kestmajäävaid emotsioone

● Huvitav on tegelaste vahetus, sisu ja muu seevastu mõttetus. Piina valmistavad plahvatavad kollid kitsastes koridorides, kes suudavad ühe pauguga terve tiimi rivist välja lüüa. Tore, et suudab joosta ka vanematel arvutitel, kuigi laadimisajad venivad väga pikkadeks. [d] RENIS PEIL

[HINNANG]

Lubati hirmuvärinaid, kuid nüüd suudame vaevalt haigutusest hoiduda. Vaja oleks paremaid kaarte ja loogilist stoorit.

[d] hinne:

Uue Mustangiga Sydney ooperimaja ees driftimas.

Kibekuiv mahl

«Hot Import Nights» on Atlandi taga toimuvate glamuursete autosõude seeria. Palju tuunitud sõidukeid, kauneid modelle, tasemel muusikategijaid ning sära ja võlu.

● Sõusid üle kandev HIN TV meeldis ka levitaja-arendaja paarile THQ ja Juice Games. Löödi käed, et «Juiced 2» saab meelitava «Hot Import Nights» fassaadi ja ala-pealkirja. J2 käitubki HIN TV telesaatenä, olemas on isegi kommentaatorid. Poosetavate neidude kõrval on aga tähtsamas rollis suur muusikavalik.

Roolida ei saagi?

Esimene «Juiced» oli keskpärane. Autode juhtimine ja rahaga majandamine oli raskem kui «Need for Speedides» ja mitte pühenduda viitsivad mängurid löid kiiresti käega. Järjes on palju muutunud, kuid kiikse jagub. Näiteks pole roolide tuge! See-eest saab kasutada Xbox 360 pulti, millest rääkides ei üllata, et mäng on Games for Windows LIVE'i sertifikaadiga. LIVE tähendab Microsofti kasutajapõhist online-poolt.

Igas kampaania liigas (neid on 10) on oma sõidud ja ülesanded. Kui enamus tehud, avaneb tee kõrgema liiga ja paremate

autode juurde. Sõidukeid saab võita ja osta ning seejärel neist oma kunstnik-lukksepa kätega üle käia. Välimuse muutmine käib spoilerite ja klepsude abil. Tehnilise osa tuunimiseks tuleb osta erinevaid pakke, kusjuures igas liigas on mitu eri võimsusega komplekti. Paremate osade ostuõiguse jaoks tuleb võita erisõidud.

Tavaliste võidusõitude kõrval on ka eripärasemaid. Näiteks Eliminationis langeb sõidust välja viimane ringi lõpetaja ja Last Man Standingus ei tohi seina põrutada. Osad kimamised on kindlale autoklassile. Esindatud on tiimisõidud, kus palgatud kaaslastega tuleb võita kõrgeim keskmine koht. Tänavakihutamiste kõrval on drift'i ehk autoga kül ees libisemise võistlused.

Lausa 93 automodelit

Autod kuuluvad klassidesse ja igal neljarattalisel on 100 punkti skaalal oma vahemik, näidates masina konkurentsivõimet tehaseseades, täiendustega ja võimete läge. Istmealuste soetamise ning tuunimise raha teenitakse võitudega ning kihlvedudest võistlejate ja publikuga. Nagu õnnemängudes ikka, võib kaotada raha või autod.

Neljarattaliste käsitsemine pole nii sujuv ja hõlbus kui tänavaNfSides,

kuid rajad arvestavad sellega. Et J2 viib korraldatud, mitte illegaalsetele sõitule, rajad eriti ei muutu ja olemasolevad kurvid saavad varsti selgeks. Tavakihutamised kulgevad suletud tänavatel Pariisis, Roomas, Sydneys, Londonis, Tokyos, San Franciscos ja lumiste Alpide nõlval Saksamaal. Drift'irajad on trackmanialikud – uutoopilised kõverteed on nt Eiffeli torni ja Colosseumi ümber.

J2-s saab vastaste sabas sõites neid ehmata ja vigu tegema sundida. Nitrot kogutakse powerslide'ides. Autod küll lagunevad, kuid vaid kosmeetiliselt ning paranevad järgmiseks sõiduks ise. J2 kõige omanäolisemaks osaks on statistika mõõtmise viis.

Juhi taset erinevates oskustes näitab DNA, mis aitab enda ja vastaste võimeid võrrelda ning selle alusel kihlvedusid sõlmida. Teha saab muudki, nt kellegi teise DNAd alla laadides saab ta virtuaalselt oma meeskonda värvata.

Korralikule pildile ja uuendustele vaatamata jääb J2 tänapäeval keskpäraste sõidumängude sekka. Süü langeb põhiliselt puisele autovalitsemise mehhaanikale, kuid oma osa on ka tüütuks ja monotoonseks muutumisel. Kuigi arengusuund oli õige, on järje lootus haihtunud – THQ katkestas kesise vastuvõtu tõttu lõplikult nii «Juicedi» kui «Stuntmani» seeria.

[d] LEHO LAHTVEE

Juiced 2: Hot Import Nights

HIND: 299 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: http://tinyurl.com/37llwj

[d] hinne:

Ainult kõigesõitjale

Ungarlaste Invictus on igasuguseid kihutamismänge teinud juba kaua, kuid enamasti kipuvad need olema kehvapoolded. Üle kuue aasta vanune «Insane» ehk välja arvatud «Overspeed», suure lombi taga tuntud kui «LASR – L.A. Street Racing», aga pole erand.

• Üksikosas, nagu ikka kihutamistes, on vaja end sõita parimaks. Selleks tuleb järjepanu valitavate vastastega mõõtu võtta. Paremusredelil tõustes kogud prestiiži, mida on neli astet ja millest igaüks annab võimaluse võistelda «kõrgemas liigas» ehk uutel radadel tugevamate vastastega.

Edu tagamiseks tuleb oma neljarattalisi ka tuunida. Auto täiustamiseks vajalikud jupid ja uued autod tuleb vastastelt kätte võita, selleks peab enne iga sõidu algust tegema panuse, mis jupi võitja konkurendilt saab. Kui kaotad, jääd panusest ilma, kui võidad, saad juurde nii masina tehniliste omaduste parandajaid kui ka välimust kaunistavaid värve ja kleepse. Viimased on aga suhteliselt jubedad, nii mõnigi näeb autol välja nagu linnukaka.

Auto katki, mäng katki, kõik katki

Natuke tumedama noodi lisab autode purunemisevõime ning see, et kahjustused annavad tunda ka sõidus. Mure on aga tühine, sest nupuvajutusega saab auto sõidu ajal paari sekundi hinnaga

korda. Paranduse võiks tõesti teha, sest mõnikord on katkine auto deformeerunud ebarealistlikult ja korras masin liigutab end kiiremini. Remondi arvelt kokku hoida ei tule ja «arme» ilu mõttes säilitada ei saa – uut sõitu alustades pole vanadest kriimudest-mõlkidest jälgegi alles.

Mäng on täis kummalisi vigu. Muidu viisakas roolitagune vaade muutub väga

Saladus paljastatud – suits tekib nii!

kõhedaks, kui juba kiirusel 50 km/h hakkavad rooli piirjooned hägustuma. Tegelikult peaks *motion blur* tekkima kordades suuremal kiirusel, ja ka siis mitte auto seest. Rooliga on seotud ka teine probleem. Seda juhtivad käed lappavad ratast

ebanimilikult kiirelt ja palju – tundub, et täisnurkse kurvi läbimiseks on vaja rooliga teha kolm ringi. Kõhe. Võiks ju sõita teiste vaadetega, aga need ei anna kuigi head tunnetust. Nagunii pole juhtimine kõige lihtsam. Reaalselt ei saaks sellise rehvide pidamise ja pidurite efektiivsusega autod tehnilisest ülevaltusest läbi.

Ei saa soovitada

Muusika on igav, hääletööd kohutavad. Pilt on parem, kuid väljapaistev oleks see olnud mitu head aastat tagasi. Pärast «NFS Undergrounde» lasuks jälgendajatel nagu kohustus lasta mänguritel sõita ainult öös, aga see muutub tüütuks.

Ameerikas Groove Gamesi ja Euroopas City Interactive'i poolt levitatav säästukihutamine ei küüni kaugeltki «Need for Speedi» kui tänavakihutamise kuninga lähedale. Kui aga austad kõrgelt kõiki «Undergroundide» kloone, nt nagu «Street Racing Syndicate'i», siis natuke värsket löbu peaks pakkuma ka «Overspeed».

[d] LEHO LAHTVEE

Nii väga proovitakse suurlinna sära matkida, aga nii vähe tuleb see välja.

Polegi väga hull? Aga pilt on alaliselt laiguline ja käsi ei hoiagi rooli kinni.

Overspeed

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

Demo: -

[d] hinne:

Krimiseiklused jäävad

Poolakate seiklus jälgib klassikalist kaanonit kõikides aspektides: naispeategelane, meeldejäädavad karakterid, maaliliselt realistlikud ja mitmekesised tegevuspaigad, märulielementide puudumine ja loogilised mõistatused. Aga midagi on puudu.

● Mängija asetatakse noore FBI agendi Nicole Bonneti laitmatuslikult viksitud kingadesse. Neiu on äsja olnud oma endise partneri mõrva tunnistajaks. Talle antakse uus ülesanne – tabada New Yorki hirmu all hoidev sarimõrvar – ja uus partner, veidralt ja seletamatult käituv Nick. Näiliselt seoseta mõrvade ohvriteks on edukad kõrgklassi newyorklased, kellelt kõigilt on eraldatud süda.

Saatuslikuks mõrvarelvaks paistab olevat inkade ohverdusnuga. Mängu toon on paar nooti tumedam kui tavalisel hiireklikiseiklusel ning kõheduse huvides on kokku hoitud ka huumoriga. Mõrvarelv otsingud ja juurdlus viivad Nicole'i, kelle käsutuses FBI peakorteris on CSI tegelaskujusid kadedaks tegev tehnikat, Kolumbuse-eelse ajastu muuseumisse ning läbi New Yorgi linnadzunglirägastiku Lõuna-Ameerika vihmametsade sügavusse.

Ajupoolkerad tööle

Süžee on seiklusmängule omaselt eeskujulik, tegelased on küll meeldejäädavad, kuid neid saab sõrmede ja varvaste peal üles lugeda. Mõistatused on head ning varieeruvad meeldivalt.

Graafika on ilus, loojutustamist ühendavad videojupid tasemel. Häälletöö on keskpärane, peategelase hääl on emotsioonitult eemalviibiv, kuid hoopis rohkem paneb nõrdima, et mitmes kohas on unustatud tekstile hääl lisada ning hoolimata ekraanil jooksvatest subtiitritest jääb pea-

tegelane visalt tummaks. Ja veel — vestlades peab teinekord rääkiva tegelase peal uuesti klikkama, et vestlus edasi läheks, samas ei saa kuskile mujale liikuda või ka ruumist lahkuda.

Need kaks pirakat kivi viskaks kurja kaarega tegijate kapsaaeda. Sarnaselt «Secret Files: Tunguskale» on ekraani servas suuredusklaas, millele klõpsates märgitakse huvipakkuvad kohad, kui ei viitsi mööda ekraani neid hiirega taga otsida.

Üks pluss üks ei võrdu kahega

Tõeliselt hea kolmanda isiku vaates hiireklikiseikluse tegemine on kunst. Iseenesest on City Interactive'i esimesel seiklusmängul kõik olemas, aga natuke juurde tahaks just kunstiteose hinge. Ärge saage valesti aru, «Art of Murder» pole kindlasti mitte halb, kuid hoides eeskujudest küüntege liialt kinni ning keeldudes kangkaelselt olemast uuendusmeelne, jääb ta keskpäraste mängude sahtlisse tolmu koguma ning tema olemasolu unustatakse peagi sootuks.

[d] MARTIN METS

Art of Murder: FBI Confidential

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte
Demo: www.worthdownloading.com/game.php?gid=2887 (saksakeelne)
Protsessor: 500 MHz
Mälu: 128 MB
Videokaart: 32 MB DirectX 8.1 ühilduv
Helikaart: DirectX 8.1 ühilduv
Vaba kettamaht: 1 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 98/2000/XP/Vista

[HINNANG]

Poolakate uue seiklusega on paberil nagu kõik korras, aga lõpptulemusega pole me rahul. Mängul puudub omapära.

[d] hinne:

Sõda on tõesti jube

● Nagu «Soldier of Fortune: Payback» ülevaates juttu tuleb, tegeles mängufirma Cauldron samal ajal kahe mängu loomisega. Väikese stuudio suure koorma raskust oli SoF-is näha, kuid BftP-le osutus see hukutavaks. Süütu ostja omandab vaid mõne tunni kestva tulistamise, mis igati katkine. Siin on isegi selliseid skriptivigu, kus ettemääratud tegevused ei juhu

tu või toimuvad valesti, sundides mõnda *level*'it korduvalt proovima. Kas mängu üldse testiti?

Lühikesele kestusele ei mõju sugugi hästi ka fakt, et mitmikosa mängijaid peaaegu et pole. Üksikosa, kus mängija elab ameeriklasena läbi Teise maailmasõja karme lahinguid jaapanlastega Vaikse ookeani väikeste saarte üle, on samuti

nüri. Vaheldust on vähe: madistada saab peamiselt rannakaevikutes, dessanti läbi viies ning džunglis. Kaardid on väga monotoonsed ja ideevaselt ehitatud. Peale kõige selle vähendatakse lühikesse mängu kestust ka kunstlikult.

Nimelt sunnitakse mängurit alati oma ülemuse, kes sama puruloll kui kõik arvuti juhitud tegelased, lähedal viibima. Kui mõtled mängu mõne minuti pikendada ja nurgatagustes kolada, lõpetad läbi-kukkumisega. Ometi pole kõik väga halb – CloakNT graafikamootor näitab vähemalt kena pilti ja heli tundub kõige muu taustal kohati päris hea.

[d] LEHO LAHTVEE

The History Channel:
Battle for the Pacific

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

Demo: -

[d] hinne:

Elust raisatud tunnid

● Eelmise suve Xbox360 versioon HoV-ist oli kohutav. Kuus kuud oli Nfusionil aega, et oma järjekordset Teise maailmasõja FPSi parandada ja arvutile portida, aga ei, varemgi järjest allamäge kihutava kvaliteediga tulistamisi teinud stuudio jätab ka seekord mängurid vihma kätte.

Lühike kampaania jooksutab mängurid läbi Põhja-Aafrika, lumise mägikindluse ja varemtes Berliini. Juhtida saab kolme

erioskusega sõdurit. Üks neist lükkab eest raskusi ja on lahingus vastupidavam. Teine on täpsuslaskur, kes suudab üksikutes kohtades kõiega kõrgemale ronida. Kolmas on hiilija, kes oskab end okastraat-takistustest läbi närida, lukustatud uksi avada ja nuga loopida. Kui mõned edasipääsemise viisid välja arvata, on mäng iga tegelasega siiski sama – igav ja jama.

Põhjuseid on palju (loe: *bug*'e on tohu-

tult): purulollid vaenlased, kes siiski oskavad läbi objektide lasta ning tekkida-kaduda hetkega, tasakaalustamata relvad, apsudega skript, kole ja vigane graafika (rikutud Unreal 3 mootoril) ning liikumisprobleemid nii jala kui tankidega.

Jah, põgusalt saab ka terasmasinatega mürgeldada, aga pidevalt jäädakse kuhugi kinni ning takerdumine paneb tanki võbelema. Üldse on arusaamatu, miks on tankikaardid kitsad koridorid, mitte avatud alad. Lõpuks peab laitma ka mitmikosa. Viis nigelat kaarti kolme mänguviisiga (tiimide surmamataš, lipuvarastamine, pommipanemine) on kõik, mis siit leida.

[d] LEHO LAHTVEE

Hour of Victory

HIND: POLE TEADA

MÜÜGIL: veel mitte

Demo: -

[d] hinne:

TOY STORY 3

Miki-hiire kõrvadega mängud

• Disney grupp teatas mullu, et hakkab rohkem tegelema videomängude tootmisega – neil ei jäänud kindlasti märkamata Pixari arvutianimatsioonidel põhinevad lastemängud, mida THQ lasi odavalt kokku klopsida, kuid müüs miljonites. Pixar kuulub juba paar aastat Miki-hiire majale, nii et neil hakkas kasumite jagamisest kahju.

Firma kavatseb oma mänguharu Disney Interactive Studios kaudu investeerida alasse 350 miljonit dollarit aastas, arendades peamiselt olemasolevaid kaubamärke. Meeleolu tõstab kindlasti seegi, et töötajate hulka kuulub legendaarne Warren Spector, kes aidanud luua kultussarjad «System Shock», «Deus Ex», «Ultima» ja «Thief».

Tulevasel arvutianimatsioonil «Toy Story 3» (2010) põhinevat mängu Disney enam võõrale kirjastajale ei anna.

Jensen eelistab casual'i

• Teenekas kriminullivorpia James Patterson kuulutas, et Gabriel Knighti ema Jane Jensen hakkab tema romaanide põhjal mängu tegema.

Esimene kannab tööpealkirja «Women's Murder Club» ja ilmub mais. Kui asi kujuneb edukaks, tuleb lisagi. See on puslekas, mille keskne tegevus on kursoriga ekraanil peidetud objekte leida ja nendega manipuleerida nagu Mysti tüüpi hiireklikiseiklustes tavaline. WMB seostub sama nimega raamatute ja telesarjaga, aga lugu on uus.

Jenseni casual-orientatsiooniga mängufirma Oberon Media väljastas hiljuti kaks hiireklikifestivali Agatha Christie põhjal. Uus on samuti massidele orienteeritud, pannes vanad seiklushundid vast pettunult õlgu kehitama.

Eelmises mängumängus oli palju osalejaid, seetõttu esitame ka nüüd samas stiilis küsimuse:

Kuidas tähistab Logitech oma mänguriividinate seeriat?

Vastust koos vastaja nimega ootame aadressile play@digiee. Õigesti vastanute vahel loosime Microsofti abiga välja tulistamismängu «Halo 2» USA arvutiversiooni. Lohutusauhinnadeks kümme mänguplakatit.

«Red Alert 3» tuleb!

• Sarjale omaselt on ajarännakud taas natuke muutnud meie ajalugu. Venelased käisid külma sõja kaotuse ärahoidmiseks minevikus, aga tekitasid sellega uue ajaliini, kus Teine maailmasõda jäi ära ning jaapanlased rajasid võimsa impeeriumi.

RA2-s figureerinud, aga lisapakist «Yuri's Revenge» kadunud merelahingud on tagasi. Neil on isegi suur tähtsus, sest tegevus koondub Vaikse ookeani kanti, kus Ameerika-Euroopa ühendus, Nõukogude Liit ning

jaapanlased on alustanud suuremat madinat. Lugu järgib eelmiste osade humoorikat stiili, kampaania on läbitav koostöös; kodus PC/PS3/X360.

Väljahõigatud hoonete-üksuste-lahenduste hulgas on vana hea *tesla coil*, telepordid, soomustatud mõmmid, intelligentes delfiinid, kuju muutvad tankid, hõljuvad kindlused, amfiibpaadid, *tesla*-paadid (vesi ja elekter sobivad omavahel ju nagu koer ja viiner).

[ÜHE LAUSE UUDISED]

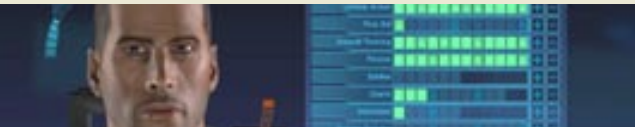

- Veebruaris sündis mittetulundusühing The PC Gaming Alliance, esimene ühendus läbi aegade, mis edendab just arvutimänguäri; liikmeteks kõik eelduspärased nimed nagu Intel, AMD, NVIDIA, Microsoft jt.
- Blizzard katsetab e-sportiga «World of Warcraftis», korraldades ülemaailmse turnee (loe lisa kokkalt).
- LEGO mängude vorpia Traveller's Tales on nüüd Batmani käsile võtnud ja aasta lõpus peaks poodides olema arvuti, Xbox360, PS3, PS2, Wii ja DS-i «Lego Batman».

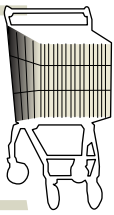
- EA on vist Activisioni ja Vivendi Gamesi ühinemisest päris häiritud, sest tegi ootamatult ostupakkumise Take-Two'le, mille juht pidas 2 miljardit dollarit liiga väheks, eriti GTA4 ilmumise eel, kuid analüütikud arvavad risti vastupidi.
- Kui Take-Two punnib EA-le igati vastu, siis füüsikaprotsessorite arendaja Ageia läks rahaka NVIDIA hõlma alla probleemideta.
- Märtsi lõpus ilmuv «Assassin's Creedi» arvutivariant on «Director's Cut», mis lisab seninähtule neli missiooni ja ilmselt muudki.

Arvutimängude ajakava

Kas tõesti pole sel aasta oodata ühtegi korraliku rallimängu?

MÄRTS 2008	2. KV 2008	3. KV 2008	4. KV 2008 JA EDASI	
<p>Field Ops ● 3. märts 2008 Turok ● 18. märts 2008 Tom Clancy's Rainbow Six Vegas 2 ● 25. märts 2008 S.T.A.L.K.E.R.: Clear Sky ● esimene kv 2008 DUSK-12 ● esimene kv 2008 The Hunt ● esimene kv 2008 The Precursors ● esimene kv 2008 The Wall ● esimene kv 2008</p> 	<p>FarCry 2 ● teine kv 2008 Brothers in Arms Hell's Highway ● teine kv 2008 Postal III ● teine kv 2008 White Gold: War in Paradise ● teine kv 2008 Legendary: The Box ● teine kv 2008 Scorpion ● teine kv 2008 Huxley ● teine kv 2008</p>	<p>Left 4 Dead ● sept 2008 Battlefield Heroes ● kolmas kv 2008 Tiberium ● kolmas kv 2008 Darkest of Days ● kolmas kv 2008 NecroVision ● kolmas kv 2008</p> 	<p>Aliens: Colonial Marines ● neljas kv 2008 Borderlands ● neljas kv 2008 Sabotage (1943) ● neljas kv 2008 Cryostasis: Sleep of Reason ● 2008 Mirror's Edge ● 2008 Dead Island ● 2008 The Agency ● 2008 ARMA 2 ● 2008 The Scourge Project ● 2008 Warhound ● 2008 Operation Flashpoint 2: Dragon Rising ● 2008 They ● 2008 Fallen Empire: Legions ● 2008 Zeno Clash ● 2008 Rogue Warrior ● 2008 PRISM: Threat Level Red ● 2008 Strike Force Red Cell ● 2008 Section 8 ● 2009</p>	FPS
<p>The Swarm ● esimene kv 2008 Collapse: Devastated World ● esimene kv 2008</p> 	<p>Devil May Cry 4 ● 2. juuni 2008 Alone in the Dark: Near Death ● 3. juuni 2008 CID The Dummy ● teine kv 2008 Iron Man ● teine kv 2008 HeiSt ● teine kv 2008 Tom Clancy's Splinter Cell: Conviction ● teine kv 2008 Mercenaries 2: World in Flames ● teine kv 2008 WALL-E ● teine kv 2008 2025: Battle for Fatherland ● teine kv 2008</p>	<p>Jack, the Pirate Cat ● aug 2008 Lego Indiana Jones: The Videogame ● kolmas kv 2008 Prototype ● kolmas kv 2008</p> 	<p>Tomb Raider Underworld ● neljas kv 2008 This Is Vegas ● neljas kv 2008 Lego Batman ● neljas kv 2008 Ghostbusters The Video Game ● neljas kv 2008 East India Jones ● neljas kv 2008 X-Blades ● neljas kv 2008 Bionic Commando ● 2008 Alan Wake ● 2008 Highlander: The Game ● 2008 Just Cause 2 ● 2008 Witches ● 2008 Totems ● 2008 Evil Days: Pound of Ground ● 2008 Grimm ● 2008 Planet 51 ● esimene kv. 2009</p>	MÄRUL
<p>Stranger ● 3. märts 2008 Warhammer 40,000: Dawn of War - Soulstorm ● 4. märts 2008 Seven Kingdoms: Conquest ● 11. märts 2008 Lost Empire: Immortals ● 18. märts 2008 Command & Conquer 3: Kane's Wrath (lisapakett) ● 24. märts 2008 Fate of Hellas ● 28. märts 2008 Codename Panzers Cold War ● 28. märts 2008 The Golden Horde ● 28. märts 2008 Urban Empires ● esimene kv 2008 Building & Co: You are the architect! ● esimene kv 2008 Windchaser ● esimene kv 2008 Officers ● esimene kv 2008 Aggression - Reign over Europe ● esimene kv 2008</p>	<p>Sims 2: Kitchen & Bath ● 15. apr 2008 Europa Universalis: Rome ● 21. apr 2008 Stronghold Crusader Extreme ● 28. apr 2008 Kings Bounty: The Legend ● 20. mai 2008 Shattered Suns ● 30. mai 2008 Supreme Ruler 2020 ● mai 2008 SimCity Societies: Destinations (lisapakett) ● mai 2008 Napoleon's Campaigns ● mai 2008 Tom Clancy's EndWar ● teine kv 2008 Viking: Battle of Asgard ● teine kv 2008 Imagine Animal Doctor ● teine kv 2008 7.62 ● teine kv 2008</p>	<p>Spore ● 7. sept 2008 Men of War ● kolmas kv 2008 Disciples III: Renaissance ● kolmas kv 2008 Jagged Alliance 3 ● kolmas kv 2008 War in the Pacific: Admiral's Edition (lisapakett) ● kolmas kv 2008 Heavy Duty ● kolmas kv 2008</p> 	<p>The Sims 3 ● neljas kv 2008 Commanders: Attack of the Genos ● 2008 Warhammer: Battle March (lisapakett) ● 2008 Empire: Total War ● 2008 Kingdom Under Fire II ● 2009 Command & Conquer: Red Alert 3 ● teatamata StarCraft II ● teatamata Battlestations: Pacific ● teatamata Hegemony: Philip of Macedon ● teatamata WorldShift ● teatamata Day Watch ● teatamata Ascension To The Throne ● teatamata Advanced Tactics: World War II ● teatamata Strategic Command 2: Patton Drives East ● teatamata Heaven vs. Hell ● teatamata</p>	STRATEGIA
<p>Arctic Stud Poker Run ● 3. märts 2008 Motorm4x ● esimene kv 2008</p>	<p>Ford Racing Off Road ● 1. aprill 2008 FlatOut Ultimate Carnage ● juuni 2008 Death Track: Resurrection ● teine kv 2008</p>	<p>Race Driver GRID ● kolmas kv 2008 Things on Wheels ● kolmas kv 2008</p>	<p>Pure ● neljas kv 2008 Voltage ● neljas kv 2008 The Wheelman ● 2008 French Street Racing ● 2008 Rig'n'Roll ● 2008 Kart Attack ● teatamata</p>	KIHUTA
<p>Sam & Max: Season 2: Episode 4: Chariots of the Dogs ● 14. märts 2008 Belief & Betrayal ● 28. märts 2008 So Blonde ● märts 2008 Dracula 3 ● esimene kv 2008 A Stroke of Fate ● esimene kv 2008 Simon the Sorcerer 4: Chaos Happens ● esimene kv 2008</p>	<p>Nancy Drew: Double Dare 5 ● 7. aprill 2008 Goin' Downtown ● aprill 2008 Overclocked: A History of Violence ● 2. mai 2008 Narnia Prince Caspian ● mai 2008 Mata Hari ● teine kv 2008 A Vampire Story ● teine kv 2008 Secret Files 2 ● teine kv 2008</p>	<p>Corrosion: Cold Winter Waiting ● aug 2008 Rhiannon - Beyond to Mabinogion ● kolmas kv 2008</p>	<p>Still Life 2 ● nov 2008 Leisure Suit Larry Box Office Bust ● neljas kv 2008 The Whispered World ● neljas kv 2008 Heavy Rain ● neljas kv 2008 Alternativa ● 2008 Aquarica ● 2008 Prominence ● 2008</p>	SEIKLUS
<p>Saga ● 14. märts 2008 Requiem: Bloodymare ● esimene kv 2008 Drakensang: The Dark Eye ● esimene kv 2008 City of Abandoned Ships ● esimene kv 2008</p> 	<p>Mass Effect ● 6. mai 2008 Age of Conan: Hyborian Adventures ● 20. mai 2008 Warhammer Online: Age of Reckoning ● teine kv 2008 Two Worlds: The Temptation (lisapakett) ● teine kv 2008</p>	<p>Sacred 2: Fallen Angel ● sept 2008 Space Siege ● kolmas kv 2008 Numen ● kolmas kv 2008</p> 	<p>Dragons Rage ● neljas kv 2008 Demigod ● neljas kv 2008 Stargate Worlds ● neljas kv 2008 Black Prophecy ● neljas kv 2008 Fallout 3 ● neljas kv 2008 Rise of the Argonauts ● 2008 Aion: Tower of Eternity ● 2008 Jumpgate Evolution ● 2008 Guild Wars 2 ● 2008 Dragon Age ● 2008 All Points Bulletin ● 2008 Dungeon Hero ● esimene kv 2009</p>	ROLLIMÄNGUD
<p>Galactic Command - Echo Squad ● 3. märts 2008 Dance! Online ● 17. märts 2008 Ship Simulator 2008: New Horizons ● 20. märts 2008 Bratz: Super Babyz ● 25. märts 2008 Warriors Orochi ● 25. märts 2008 Football Manager Live ● märts 2008</p>	<p>WWII Battle Tanks: T-34 vs. Tiger ● 11. aprill 2008 Deadliest Catch Alaskan Storm ● aprill 2008 Roogoo ● aprill 2008 PT Boats: Knights of the Sea ● teine kv 2008 Happy Tree Friends False Alarm ● teine kv 2008 The Tomorrow War ● teine kv 2008</p>	<p>Beijing 2008 ● kolmas kv 2008 Summer Athletics ● kolmas kv 2008 X3: Terran Conflict ● kolmas kv 2008</p>	<p>Blood Bowl ● neljas kv 2008 Guitar Rising ● 2008 Heroes Over Europe ● 2009 Sensible World of Soccer ● teatamata</p>	MUU

ostujuht

Sülearvutid

1

Samsung Q45

[digi] nr 32

Järjekordne meistritöö Samsungilt, kelle sülearvutid lähevad järjest paremaks ja kuuluvad kindlalt meie lemmikute sekka. Soovitame.

[digi] HEA OST

2

HP Pavilion DV2699EO

[digi] nr 34

Gigaherts- ja gigabaidrallit selle arvutiga ei võida, kuid seltskonnas kadedaid pilke õnnestub püüda küll. Eks ilu maksab ka midagi.

3

Fujitsu Siemens Lifebook S6410

[digi] nr 34

LED-ekraani ja sisu eest plusspunktid, aga kirjatööde tegijale on see üks rist ja viletsus. Selle raha eest ootaks paremat.

UUS!

Kompaktkaamerad

1

Nikon Coolpix P50

[digi] nr 33

Kellade ja viledate kaamera teeb lihtsalt pilti, kõike muutmist vajada võivat saab siiski ka käsitsi seadistada.

[digi] HEA OST

2

Panasonic Lumix DMC FX-33

[digi] nr 33

Suurt kunsti selle Panasonicu kaameraga ei tee, aga turistikaamerana on ta igati arvestatav riistapuu.

3

Samsung i70

[digi] nr 30

Väga edeva välimusega kaamera, kust saab pildi kätte küll, aga tulemused pole ühtlased. Üllatab võimsa supermakroga.

Kuvarid

1

Fujitsu Siemens ScenicView P20W-3

[digi] nr 35

Üks igavesti hea ja mõnus kuvar. Keskmiistest konkurentidest kallim, kuid on seda hinnavahet väärt.

[digi] HEA OST

UUS!

2

HP w2207

[digi] nr 30

Reguleeritavuselt teistest peajagu üle. Arvestades siia juurde veel konkurentsivõimelise hinna ja korras pildi, on testivõit teenitud.

[digi] TESTI VOITJA

3

Acer AL2216W

[digi] nr 30

22tollise kuvari kohta väga soodne hind ja korralik pilt ei anna kõhklusteks põhjust. Poolmuidu saadud hea kuvar.

Peegelkaamerad

1

Nikon D300

[digi] nr 30

Innovaatiline ning võimalusterohke kaamera, millele esmapilgul ei oska peale hinna midagi ette heita.

[digi] HEA OST

2

Canon EOS 1 D

[digi] nr 29

Hetkel maailma parim selle klassi digikaamera. Norida muidugi saab, aga see on mõnevõrra väiklane.

3

Sony α700

[digi] nr 34

Ohtralt positiivseid üllatusi pakkuv kaamera, mis astub konkurentidele juba päris valusalt kannale. Harrastuspiltnik võib julgelt poodi minna, professionaalid ootavad kevadel välja tulevat profiriista.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

Nokia 6500 Classic

[digi] nr 31

Üllatavalt meeldiva disainiga Nokia telefon, mille puhul on hea meel tõdeda S40 operatsioonisüsteemi jõudsat arengut.

2

Sony Ericsson T650i

[digi] nr 30

Mõistliku hinnaga disainitelefon, mis oma erilisusega lööb ka kaks korda kallimaid konkurente. Aga kus on eestikeelne T9?!

3

Samsung SGH-D880

[digi] nr 35

Kahe kaardi kooskasutus on tõeliselt hästi lahendatud. Eeldusel, et telefoni ergonoomika on meeltemööda, on SGH-D880 mitu korda etem kui kaks eraldi telefoni.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Nokia BH-503

[digi] nr 35

Kui vihkad juhtmeid, aga armastad muusikat ja 1500kroonise väljamineku üle elad, ei pea sa BH-503 ostmist kordagi kahetsema.

2

Creative Aurvana X-Fi

[digi] nr 32

Üllatavalt kvaliteetsed kõrvaklapid Creative'ilt. Hind on kõrge, aga heli on väga hea.

3

Philips SHP8900

[digi] nr 29

Avatud disainiga klapid, mis igaühele ei sobi, kuid heli on väga hea. Lausa nii hea, et lööb vabalt ka meie testis olnud paar korda kallimaid kõrvaklappe.

Lauaarvutid

1

HP Pavilion Elite PC

[digi] nr 35

Pool punkti võtame maha lahja graafikaardi eest, kuid muus osas on selle raha eest arvutit enam kui küll. Arvestage, et kaks välist kõvaketast saab kauba peale.

2

HP Pavilion Media Center m8056.sc PC

[digi] nr 29

[digi] 2007. aasta sügise arvutitesti võitja. Hea hinna ja konfiguratsiooni suhe, kena ja läbimõeldud korpus. Graafika kaart on nõrk, aga kui mängida ei plaani, siis koduarvutiks väga sobiv.

3

Apple iMac 20"

[digi] nr 30

Ideaalne koduarvuti: ilus, vaikne, kiire, stabiilne ja nii edasi. Ent samaväärse PC saaksid sa vaata et 10 000 krooni odavamalt. Kahju, hirmus kahju.

MP3-mängijad

1

Apple iPod Touch

[digi] nr 34

Revolutsiooniline, enneolematu, seksikas, täis uut tehnoloogiat. Mängib muusikat, näitab pilti, surfab veebis. Touchi kohta pole ükski kiidusõna liiast.

2

Creative Zen

[digi] nr 34

Väike, odav, mugav, SD-kaardi pesaga. Mõistliku inimese valik, kuigi ekraan võiks veidi parem olla.

3

Samsung YP-P2

[digi] nr 34

Puuetundliku ekraaniga, šikk ja särav, uuenduslik ja rabav, aga kasutusmugavuselt jääb natuke Touchile alla, võimaluste poolest lausa märkimisväärselt.

digitidoktor

PRESSHOUSE.EE

2 X ISTOCKPHOTO

Otsitakse mantlipärijat

[?] Mu arvutil sai läbi 60päevane Nortoni Antivirus ja nüüd tahaks osta tasulist versiooni. Veebruari [digi] te kirjutasi- te, et te ei soovita osta Nortoni Antivirust, kuna see olevat pealetükkiv ja ülbe. Kas tasub osta siis Nortoni Antivirust või on NOD32 ja Kaspersky paremad? Tervitades, sõber

[d] Parem on suhteline mõiste, iga viirustõr- jeprogramm on millegi poolest teistest veidi parem ja millegi poolest teistest viletsam. Tavaolukorras teevad töö viisakalt ära ja hoiavad arvuti viirustest puhtana kõik. Nii NOD32 kui Kaspersky on mõlemad head viirustõrjepro- grammid ja neid julgeme soovitada osta küll. Arvuti- võhikul võib olla lihtsam kasutada Kaspersky't, aga pädevkasutajale meeldib tihti peale NOD32. Soo- vitame sul tirida neist kummastki prooviversiooni ja pärast kuuajast kasutamist otsustada, kumb osta. Kindlasti ära installe arvutisse korraga kahte viirustõrjet, aktiivne olgu ikka ainult üks korraga.

Kummale juustu panna?

[?] Te võiksite kirjutada oma ajakirjas na- tukene sellest, mis vahe on tavalistel ja optilistel hiirtel. Sain äsja oma esimese optilise hiire ja tahaksin teada, miks see on pa- rem kui juhtmega hiir. Artur

[d] Peamine vahe on muidugi selles, et tava- line hiir sööb külmpapist välja unustatud juustu ära, optiline seda ei tee. Optiline hiir on hiir, millel on liikumise tuvastamiseks laser- või infrapunasensor, mitte kuulike. Juhtmeta hiired ongi juhtmevabad hiired, mis edastavad arvutile signaali läbi õhu, tavaliselt raadiolainete kaudu. Ainuke juhtmevaba hiire eelis ongi see, et hiirt pole segamas kaabel. Muus osas on juhtmega hiir üle, seda nii kiiruses kui täpsuses. Pealegi ei taha juht- mega hiired akutoidet ega hakka vigurdama, kui mõni seade raadiosignaali segab.

Veel XP Vistalikumaks muutmisest

[?] Lugesin vanu [digi] väljaandeid ja torkas silma lugu, kuidas XP-d Vistaks teha. Pakun ka omalt poolt ühe variandi, mida huvilised võiksid proovida. Nimelt on olemas programm nimega Vista Transformation Pack, viimati, kui proovisin, kandis numbrit 8.0. See programm muudab su XP ikka peris Vistalikuks! Kaasas on seal Vista Start-menüü koos otsingu- süsteemiga, taustad, ikoonid, helid, käivitus- ja sisselogimiskuva ja külgriba vahetatavate lisa- programmidega. Kui tahta ka neid «klaasist» akende raame, siis ma arvan, et fännil ei ole pal- juki plekkida -20 kulli programmi WindowBlinds

Uue mantlipärijaga harju- mine võib veidi aega võtta.

eest, mis ka selle asja korda ajab. Programm on kergesti Google'i otsingust leitav. NB! Lugege korralikult juhiseid ja tehke kindlasti taastus- punkt või varundage oma tähtsad failid kuhugi, kust need pärast hõlpsasti kätte saab, juhuks kui midagi aia taha läheb!

[d] Digidoktor lisab, et WindowBlinds'i soo- vitus on asjalik, kuid programm maksab siiski 20 dollarit ehk pisut üle 200 krooni. Hea programmi eest pole see üldse suur raha.

Hoida kui pilpa peal?

[?] Omal ajal, kui mu sülearvuti juustuks muutus ja kohe kuidagi kiirust ei tahtnud arendada, sai kõvasti mööda foorumeid käidud ja näpunäiteid uuritud, et kuidas ilma reinstalledita masin uuesti normaalseks saada, ja sellest ajast jäi meelede üks mitmest kohast läbi käinud arvamus, et ega need registri puhastajad väga head asjad ole, et teevad kahju rohkem kui kasu ja et kui registri puhastamine vajalik oleks, siis oleks MS selle funktsiooni juba Windowsile külge kompunninud. Mis siis oleks Teie arvamus registripuhastajatest?

[d] Rangelt võttes pole registri puhastamine vajalik, kuid kasulik on seda aeg-ajalt kindlasti teha. [digi] meeskond ise kasu- tab registripuhastajaid, sest ükskõik, kui hoolas sa ei ole, register läheb pikapeale ikka korrast ära. Probleem selles, et paljud rakendused salvestavad registrisse oma tööks vajalikku teavet, kuid ei korista enda järelt, kui need programmid arvutist eemaldata. Nii jäävad registrisse sissekanded, mida Windows endiselt töö käigus sisse loeb ning

Kontoriarvuti HP D530
Pentium-4 &
XP Professional,
garantii 2 aastat - al. 2980.-
Xeon-protssoriga serverid
al. 6990.-
IBM
Äriklassi sülearvutid 5990.-
www.arvutiait.ee

millele vastavaid rakendusi ta asjatult arvutist ot-sib. See kulutab aga aega ning halvimal juhul võib registrläbu läbisõelumine võtta minuteid, seda eri-ti arvuti käivitamisel. Nagu kõik automatiseeritud vahendid, suudavad registripuhastajad parandada vaid vigu, mille suhtes saab tuvastada puuduvaid või üleliigseid faile või sissekandeid. Seega tasub registripuhastajatel ikka silm peal hoida ja enne OK-nupule vajutamist üle vaadata, mida ta tegema asub. Võib-olla teeme Windowsi registri hinge-elust kunagi lähemalt juttu.

Isekäivituvad programmid

[?] Kuidas saab teha nii, et Nokia PC Suite'i tarkvara ei läheks kohe, kui arvuti tööle paned, käima (et ei ilmuks väiksele ribale kella kõrval arvutis), kuigi seda mu Startup'i kaustas ei ole? Kuidas saab sama asja teha Microsoft Encarta Dictionaries 2008-ga, nii et see ei läheks kohe tööle?

[d] Need käivitatakse registrist. Tavaliselt saab programmis endas keelata laadimist käivitamisel, nt Nokia PC Suite'i korral on selleks menüüs *File* valik *Invoke at startup*, mille ette saad hiirega linnukese klõpsata või selle sealt ära võtta. Sama saaksid teha ka otse registrist. Käivita *Start* -> *Run*, kirjuta lahtrisse *regedit* ja klõpsa nuppu *OK*. Avanenud aknas navigeeri mööda registripuud harule `HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run` ning nüüd näed parempoolsel paanil neid programme, mis sinu kasutaja jaoks käivitatakse. Otsi veerust *Name* üles Nokia.PCSync ning kustuta

[KUU KIRI]

Kuidas vanaema paberile saada?

[?] Äkki oskate öelda, kas on võimalik vanadest filminegatiividest pilte kätte saada. Meile toodi umbes 50 aastat vanad filmid vanaema pulmadest, mis iseenesest võiks ju paberikandjale saada. Taavi

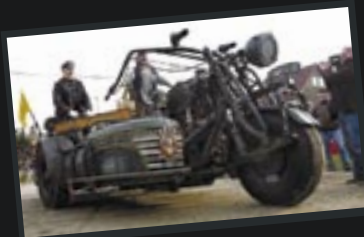
[d] Ega seal midagi keerulist ole, negatiivid tuleb lihtsalt sisse skannida. Kuid tavalise skanneriga seda teha ei saa, sest filmilindi skannimiseks on vaja, et valgus sellest läbi paistaks, seega tuleks valgustada mitte alt, vaid ülevalt. Kui sul pole kohe võtta ülavalgustusega skannerit, siis on osade skannerite jaoks saadaval ka spetsiaalsed peegeltoosid, mis alt tuleva valguse tagasi läbi filmi peegeldavad. Kõige lihtsam on sul siiski minna mõnda fotolaborisse ja lasta neil see töö ära teha. Tulemus on kvaliteetsem kui ise koduste vahenditega mässates.

see. Teine koht, kust programme registris käivitatakse, on `HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run`, ning kui sa ei leidnud soovitud programmi eelmisest kohast, on see kindlasti siin. Ära kustuta ridu, mille kohta sa kindel pole, millistele programmidele need viitavad. Nii võid eemaldada midagi olulist, mille tõttu järgmisel käivitamisel jääb midagi tähtsat tegemata.

SELLE AASTA TÄHTSAIM MOTOSÜNDMUS EESTIS!
**MOOTORRATASTE
 JA HOBISÕIDUKITE
 MESS**
 7. - 9. MÄRTS 2008 SAKU SUURHALLIS
www.elumoto.ee

ELUMOTO
 BIKEFEST 2008

PROGRAMM
 aasta mootorratas 2008
 uued mudelid, showlava
 kuumad tüdrukud
 uudistamist kogu perele

EKSKLUSIIV

Esitlusele tuleb maailma
 raskeim - 4,7-tonnine
 tankimootoriga tsikkel
 "Led Zeppelin" (v.a. pühapäeval, 9. märtsil)

MOTOKAUBAMAJA

Eraldi hallis on suur valik
 motovarustust nii Eesti
 kui välismaistelt kauplejatelt.
 Avatud ka kasutatud
 tsiklite turg!

AVATUD

R, 7. märts 15 - 19:00
 L, 8. märts 10 - 19:00
 P, 9. märts 10 - 17:00

PILETID

üksikpilet | perepilet
 eelmüük: 100 | 200
 kohapeal: 125 | 250

- Piletite eelmüük kuni 7. märtsini Piletilevi müügipunktides
- Perepilet sisaldab 2 täiskasvanut ja maksimum kolm kuni 14a last.
- Kuni 7 aastased lapsed tasuta.

Headel
 üritustel
 oleme
 kohal!

[RAAMAT]

Harry Potter ja tarkade kivi

J.K. Rowling

• Mulle kingiti see raamat mõnda aega tagasi, kuid kuna ma pole Potteri-vaimustust kunagi tundnud, siis lükkasin lugemist järjest edasi. Kui viimaks ette võtsin,

ka siis ei tahtnud see kuidagi edeneda. Hambad ristas lugemise teose siiski läbi, lootes, et ehk hakkab meeldima. Ei hakanud. Võimalik, et mul puudub spetsiifiline potteri-geen, aga ma ei suutnudki loost enda jaoks midagi avastada. Väeti ja vaevatud võlurpoisike, kes ise ei tea, et ta vingend on ja seda alles aegamööda avastama hakkab; kasuahned kasuvanemad; igikuri ja salapärane põlisvaenlane; riikalikud kaasõpilased ja muud klišeed – no mis selles nii erilist on? Ka kirjanduslikult pole raamat ju teab mis šedööver. Proua Kaer oskab tegelikult väga hästi tõlkida, ju on tegu ikka algupäraselt kesise looga. Hüva, noorsandi jaoks, kelle lugemislauale pole jõudnud kunagi midagi enam kui lastelood «Muna» ja «Tibu» või äärmisel juhul ka «Sipsik», võib tõesti olla tegemist suurepärase sõnakunsti ja kaasahaarava pajatusega, aga... Ah, nüüd saan vähemalt öelda, et olen Potterit lugenud. Asi seegi.

[d] SVEN VAHAR

[PLAAT]

The Story of Chanson

• Küllap seostuvad paljude jaoks šansoonid peamiselt Edit Piafi, Juliette Greco ja heal juhul ka Maurice Chevalier'ga. Ega minagi eriline muusika-ajaloo äss pole, sestap, kui juhtusin poes silmama plaati «The Story of Chanson», otsustasin puhtalt eneseharimise mõttes selle ära osta. Plaat kuulub Hemisphere Records'i suhteliselt odavate plaatide sarja «The Story of ...», mis annab lühikese ülevaate mingist muusikastiilist.

Sellele plaadile on koondatud populaarsemad šansoonid läbi aegade, igaüks erinevalt esitajalt: kakskümmend lugu, kakskümmend esitajat. Kuna plaadile pandud salvestused pärinevad eri perioodidest, siis leiab sealt tänapäevasel puhta helipildiga lugusid, kuid on ka eksimatult 1930. ja 1940. aastate kõlaga salvestusi, mis annavad lugudele just selle retrohõngu, mis ühel õigel šansoonil juures olema peabki. Sedasorti muusikat ei saa kuulata tänaval või bussis, klapid peas, vaid seda peaks kuulama õhtusel ajal hämaras elutoas suurtest kõlaritest. Hea läbilõige šansooni kuldaegadest.

[d] SVEN VAHAR

[FILM]

Sweeney Todd: Fleet Streeti deemonlik habemeajaja

• Tim Burton on äge. Johnny Depp on äge. Kui nad koos filme teevad, siis need on ka ägedad («Corpse Bride», «Charlie and the Chocolate Factory», «Edward Scissorhands»). Nüüd siis järjekordne müstiline ja poolmuinasjutuline lugu, seekord saatusel kiusatud geniaalsest habemeajajast, kes saabub sunnitoõlt tagasi Londonisse oma elu ära rikkunud kohtunikule (Alan Rickman) kätte maksma, ja see kõik ... muusikalina.

Veri lendab, inimesed surevad, õudu jätkub filmi lõpuni. Burton on maalitud Londonist tõeliselt õudse pildi: värvivaene, kahvatu, udune, ropp ja roojane ning moraalitu koht. Väga jube, aga samas pika-peale igav, sest pildis praktiliselt mingit muutust ei toimu. Depp ning Helena Bonham Carter laulavad, mõrvavad, söödavad pirukapoe klientidele inimlikust tehtud pirukaid sisse ja nii see film keribki end kerge puändiga lõpuni.

Oli see tingitud kobarkino helisüsteemist või millestki muust, aga laulud tundusid väga kahvatu ja nõrgad. Orkester mängis kõvasti üle ning laulusõnade kuulmine oli kohati päris raske.

Tore meelelahutus, aga kindlasti mitte Burtoni paremaid teoseid.

[d] HENRIK ROONEMAA

[FILM]

Katõn

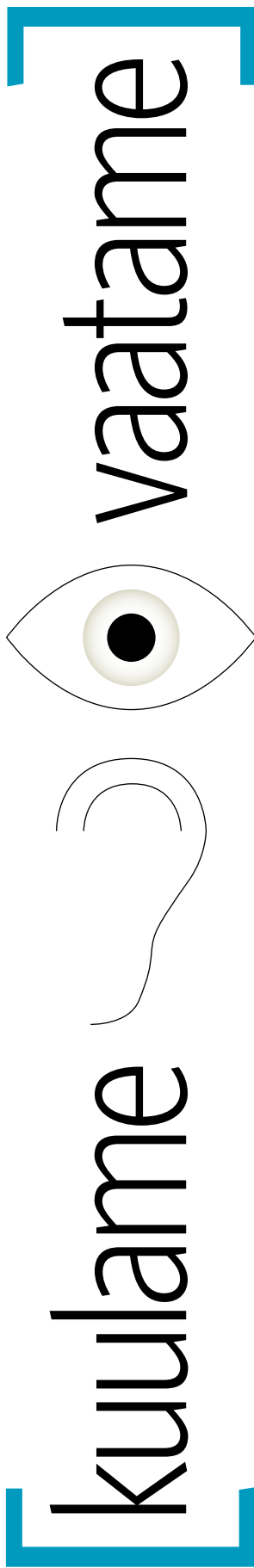
• Poola filmikoolkonna rajaja, Andrzej Wajda film «Katõn» jäi napilt Oscarist ilma. Aga see pole näitaja. Film on raputanud tervet Euroopa filmiavalikkust ja mitte ainult. Nagu paljud asjatundjad on märkinud, jutustab

«Katõn» traagilistest sündmustest kedagi heroiseerimata ning ületab sellega mitmeski mõttes piire. Ja kuigi Poolas on filmi käinud vaatamas üle 3 miljoni inimese, ei ole Wajda käsitles filmi põhisüžee, poola ohvitseride massimõrv, üksnes regionaalne traagika. Kommunistliku terrori olemus peegeldub eelkõige läbi tütarde ja emade kannatuse, üldinimlikes ja kergesti mõistetavates kategooriates. Aastakümneid eitatud tabuteema tehakse ekraanil arusaadavaks kõigile. Nii jutustab poola kino *grand old man* tervet maailma kurnanud ajastust, otseselt süüdistamata. Ja teda kuulatakse.

Jääb vaid oodata, millal «Katõn» ametlikult ka Eesti filmilevisse jõuab. Räägitud on kevadest. Ootame.

[d] JOHANNES TRALLA

Õhuke, vaid 6,5 mm profiiliga iPod nano määgib
ühe laadimiskorraga kuni 24 tundi muusikat 5 tundi videot.
Valida on erinevate pilkupüüdvate värvitoonide vahel.

iPod nano on müügil kõigis Euronicsi ja
PlussMiinuse kauplustes üle Eesti.
Euronicsi ja PlussMiinuse kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad
www.euronics.ee ja www.plussmiinus.ee

MP3-mängijad pimedas kapis

● Põlise Saaremaa mehena meeldib mulle õhtuti [digi] lugeda...:-) Eriti hea oli ta muidugi kilest võetuna, selleks ikka sätiti ennast mugavalt istuma ja võeti kuum jook kõrvale.

Viimasel ajal on kujundusest palju juttu olnud ja selle ümber ülestrambitud tolmust sattus osa ka minu silma. Kuulun lugejate hulka, kes tavaliselt ei näe kõige toimuva tagapõhja, värve ja nende kasutusi. Ajakirja näol ei ole tegemist ju disainitootega mis jääb häirima või kaunistab sisustuselemendina aastaid. Ma isegi arvan, et kui uut kujundust poleks eraldi mainitud, siis mina ei oleks seda täheleegi pannud.

Agaga kuna juba jutuks läks, siis seekord ma paneksin kujundaja korra nurka seisma, et ta saaks seal punastada ja laseksin tal lahti võtta viimase [digi], videot näitavate MP3-mängijate testi. Kujuta nüüd ette, et sa ei ole kunagi neid mängijaid näinud ega käes hoidnud nagu enamik lugejaid. Uut telefoni või MP3-mängijat on kindlasti vahelduseks pimedas kapis päris huvitav näppida, aga mina eelistaksin ikkagi kombata ka eseme piirjooni ja näha, kus asuvad miskid nupud. Tuku-tuku, ärge nii enam tehke! Parimatega! Heigo

Miks «Ostujuhis» hindu ei ole?

● Te võiksite ühe veakese ajakirjas parandada. Kui seda veaks lugeda saab. Ajakirja lõpus on alati «Ostujuht», kus on parimad asjad, mida osta. Kuid seal ei ole hindu, mille järgi orienteeruda. Te võiksite sinna need lisada, oleks palju parem minu meelest. Muidu peab hakkama internetis tuulama ja otsima, et kui palju miski maksab jne. Palju mugavam oleks vaadata otse ajakirjast seda. Mart

[digi] vastus:

● Me teame ise ka, et hinnad oleksid «Ostujuhis» toredad, aga sellega on natuke jama. Hinnad kõiguvad väga tihti, mudelid tekivad ja kaovad. Samal tootel võib erinevates kauplustes olla vägagi erinev hind ja me ka ei tea, kus mõni asi parajasti soodsa on. Ning viimaseks, me ei tea kunagi, millises kaupluses mingi toode üldse realselt kohapeal olemas on. Nii et vigade ja jamade vältimiseks kirjutame me hinna ainult toote testimise hetkel, siis teame kindlalt, kus ja millise hinnaga see saadaval on. Edasi tuleb tohuvabohu.

Torman Zeni ostma

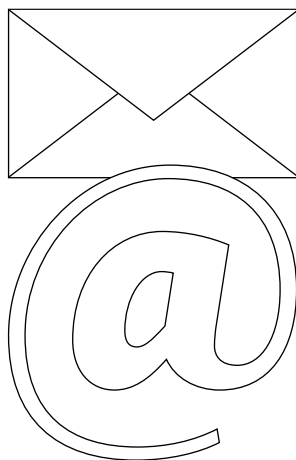
● Teie ajakirjas oli kõik see, mis mulle huvi pakkus, ja automaatselt lugesin ajakirja kaanest kaaneni läbi ja sain hulga teadmisi digimaailmast. Varem ei teadnudki ajakirja, mis vääriski kaanest kaaneni lugemist. Ja tasuta plaat oli muidugi ka väga pro!

[JÄRGMISEL KUUL]

● Saatke aga kirju! Järgmisel kuul anname parimale lugejakirjale auhinnaks Creative HQ-1900 kõrvaklapid!

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]

Liimi 1

10621 Tallinn

Teil on väga palju kirjutatud just fotograafiast, põhjalik ja hea info. Mind aga huvitab filmimine ja videotöötlus, paraku ei ole digitaalsete video-kaamerate ja videotöötluse kohta üldse mingit infot siin, vähemalt selles osas. On teil plaanis ka videoteemalisi lugusid kirjutada? Eriti sooviks teada saada eriefektide kohta ja seda, kuidas suuri videoid väikseks muuta, ja muud kasulikku, mida üks kodune videosõber teadma peaks, et oma elu kergemaks teha.

Oli päris üllatav, et just selles osas oli juttu Creative'i Zen'i, kuna minu täiesti sisustamata kaks ja pool tundi sõitu Tartusse oleks saanud hoopis teise ilme. Kui mul oleks see vidin juba olemas olnud, siis oleks võinud see sõit kauemgi kesta. Mõtlesin juba varem, et aitab sellest läpaka vedamisest, filmi saab ju vaadata ka mingi väiksema seadeldisega. Küll aga ei teadnud ma, et säärast masinat juba sellise raha eest osta saab. Tormangi kohe pärast selle kirja lõpetamist uut «lemmikloomat» ostma. Küsimus aga, et kas on ka sellist sarnast masinat, millele oleks videosend (näiteks RCA), et kasutada seda ekraanina, või saab seda USB auku ära kasutades videosignaali pildina sisse tuua?

Peaaegu ütlema, et mul on tekkinud [digi] näol ajakiri, mille ma pean oma kuu eelarvesse sisse arvestama. Väga hea, jätkake samas vaimus! Andre

Arvude maailmast!

● Tahtlik-tahtmatu lapsus? 44,6 miljardit dollarit on ikka 446 000 000 000 krooni, nii, et 000 liiast! Erik

[digi] vastus:

● Aitäh viga märkamast. Sõna «lapsus» kasutatakse teenimatult tihti ja kui sinna lisada juurde veel sõna «tahtlik», siis läheb asi päris imelikuks. Kas lapsus on midagi, mida laps oleks teinud? Kirjutanud 44,6 miljardit dollarit niimoodi valessti? Ja sul on küsimus, kas meie toimetuses olime korralduslikult nagu lapsed ja arvutasime valessti või juhtus meil kogemata näpukas? Mis sa ise arvad?

Paigutage artiklid ringi

● Olen teie lugeja olnud juba algusest peale, kuid kirjutan esimest korda. Minu arvates on [digi] väga sisukas ning huvitav ajakiri, arenemisruumi on. Selle paari aastaga on tulnud mul küllaga ideid, kuidas ajakiri veel huvitavamaks ning mitmekesisemaks teha. Nimelt võiks ilmuda [digi] lisa, kus kirjutatakse ainult mängumaailmast: mängude ülevaated, konsoolid (uued mängud, uued mudelid), mängurivarustus, mängurite raudvara, võrgupeod (eelnevad, tulekul), intervjuud mänguritega jpm. Minu vaatenurgast oleks selline lisa üsna populaarne, see ei peaks ilmuma iga kuu tagant, sest ega neid uudiseid ka nii tihti sünni.

Ning idee number kaks: artiklid võiks paigutada alamgruppide järgi (sülearvutid, kõvakettad, pleierid, hiired, klaviatuurid jms, mobiilid jne). Niimoodi oleks palju parem ülevaade artiklitest. Näiteks kui on vaja kiiresti mingisugust ülevaadet sirvida või vaadata, kust seda osta saab, siis ei peaks lappama tervet ajakirja läbi, vaid otsid kiiresti selle alamlühi ning «voalaa!». Reino

[digi] vastus:

● Mängulisa mõte väärrib talletamist. Uurime oma võimalusi ja kes teab, äkki teemegi. Mis aga puutub artiklite paigutamisse tootegruppide järgi, siis see oli ajakirja loomisel üks võimalusi, kuidas sisu üles ehitada. Meie valisime praeguse tee, eelkõige põhjendusega, et me ei ole kaubakataloog, vaid ikkagi ajakiri. Iga kuu ei ole testis kõvakettaid, pleiereid jne ja siis läheks asi väga segaseks. Nii et me ikkagi jätkame praegusel kujul.

Asjad ei pea vastu!

● Juba jälle ei rõõmusta ma teaduslik-tehniliste saavutuste üle. Mis asi see on, et me ei saa oma tehnikat korralikult tööle. Isegi kiuslik tehnika annab lõpuks järele ja hakkab tegema seda, mis on mõistlik. Nii on ka nt minu arvutiga, mis kipub alalõpmata streikima ja lagunema, nagu ise heaks arvab. Olen tähele pannud, et seadmed, mis on toodetud Hiinas, ei ole kuigi pika elueaga, aga jah, see on see odav tööjõud seal. Isegi väga headel masinatel on küljes täiesti ilmsed vead ja keskmist sorti masinad küll töötavad, aga ei eristu millegi rõõmustavamaga.

Elame täis hirmu suure raha eest soetatud kallite asjade purunemise ees. Kahjuks pole eriti jõudu rakendatud purunemiskindlate tehnoloogiate väljatöötamise eesmärgil. Näiteks fotoaparaat, mis võib mahapillamise pärast katki minna, sest digitehnika on eriliselt habras. Asjad võiksid muutuda purunemiskindluse suunas, et ei peaks enam muretsema, et see kohe kergelt puruneda võib.

Mis ma siin ikka nii pikalt virisen, vähemalt on olemas [digi], mis on väga hea ostujuht, mis aitab inimestel orienteeruda üha enam pealevoolavas tehniliste asjade rägastikus, et endale see hea ja kõige vastupidavam toode muretseda. Edu teile!
Tiit

[digi] vastus:

● Paraku on tehnika töökindlus üks asi, mida me ei saa testida. Vead hakkavad tihti ilmnele alles mitmekuuse või lausa paariaastase kasutamise järel, meie aga tehnikat ju nii kaua testis ei hoi. Nii et kahju on su illusiooni purustada, aga tegelikult ei saa tõmmata võrdusmärki [digi] soovitude ja tehnika vastupidavuse vahele. Küll saavad lugejad meid aidata, kui kirjutavad oma kogemustest, milline tehnika on hästi vastu pidanud, mis kohe ära lagunenu ja kus teenindus ka veel klienti korralikult kiusanud.

[KUU KIRI]

Miks vaikite osadest kaubamärkidest?

● Alljärgnevat lugedes tuleks arvestada, et pean [digi]t väga lugu. Kuna ajakiri on südamelähedaseks saanud, siis lootusest kaunimale tulevikule pisut kriitikat. Rahulolu pidi teatavasti olema üks allakäigu eeldusi.

Vahel tekib lugemisel küsimus, miks pole käsitletud teatud kaubamärke. Näiteks veebruari välise kõvaketaste suures testis polnud Maxtori Onetouchi. Isiklikult valisin mahuka analüüsi tulemusena mõned kuud tagasi just selle parimaks. Miks? Hind küll pisut kallim kui teistel, samas edestas teisi kettaid välise ja sisese andmeedastuskiiruse osas. Samuti oli korpus disainitud nii, et see oleks libisemis- kindel ja jahutaks hästi. Mis kõige tähtsam – Maxtor, nagu ka Seagate, julgesid oma kõvaketastele pakkuda kolmeaastast garantiid.

Küsisin mõned kuud tagasi lugejakirjas, miks te ei arvesta tooteid hinnates garantiiaja pikkust. Kui mujal mitte, siis vähemalt võrdlustestides oleks mõttekas seda teha. Kui inimene ostab nt digipeegelkaamera või sülearvuti ja üks tootja pakub üheaastast garantiid, teine aga kolmeaastast, siis on pikem garantiid minu arvates oluline plusspunkt, mida tuleks hinnata.

Juttu kokku võttes tekib aeg-ajalt küsimus: mis on selle põhjus, et teatud kaubamärke / teatud olulisi kriteeriume ei kajastata? On see ajapuudus, mis ei luba olla põhjalik? On see kiusatus mõnda tootjat esile upitada? Eks me kõik oleme inimesed ja mõjutatavad. Ma ei räägi siin otsesest äraostmisest. Pigem alateadlikust tegutsemisest, mõjuriks isiklikud eelarvamused. Lugejale võib taoline tegevus tunduda aga mahavaikimise, mis jätab halva maigu. Võib tekkida küsimus: kas võin [digi] kui IKT-toodete suunanäitaja soovitudes kindel olla? Mis võib pikapeale viia kibestunud tõdemuseni...

Lõpetuseks veel mõned tähelepanekud usaldusväärsusega seoses.

[digi] toimetus lubas selle aasta alguses teha võrdlustesti, kaasates sellesse kõikvõimalikud digipeegelkaamerate margid. Loodetavasti on olnud siiani tegu ajapuudusega. Aasta ju alles algas. Eriti kui arvestada rotiaastat :)

Täna tähelepanu eest! Loodetavasti sain kriitika läbi kasuks olla. Mats

[digi] vastus:

● Aitäh hea kirja eest, Mats. Sul on õigus, me ootame asjalikku kriitikat alati, sest see aitab meil ajakirja paremaks teha ning tulevikus vigu vältida.

Oleme nõus, et ideaalne oleks saada võrdlustesti kõik tegijad ning kajastada ajakirjas kõigi tootjate seadmeid, aga reaalne elu seab piirid. Siin ei ole midagi pistmist kellegi upitamise või kellelegi meeldimisega, vaid tõde on see, et alati ei jõua kõik tooted testi. Mõnikord pole maaletoojal toodet vajalikul hetkel laost võtta. Mõnikord ei olda huvitatud meile mõne konkreetse asja testi andmisest. Mõnikord on kaubamärk, aga toode pole sobivas hinnaklassis või varustuses, et võrdlustesti teiste kõrvale sobida. Ning muidugi asjaolu, et me ei jõua kunagi kajastada kõigi tootjate kõiki mudelid. Me saame testi võtta valiku ja soovitada neist parimaid. Mis Maxtorisse puutub, siis oleks see võinud testis olla, aga seda ei suudetud meile tarnida.

Garantii puudumine on tõesti meie möödalaskmine. Järgmisest numbrist alates tekib tehnilise info kasti garantiiaja rida juurde.

Sulle aga anname auhinnaks eelmises numbris lubatud Olympuse digikaamera. Asjaliku kriitika eest.

VIIRUSETÖRJE
Windows-ile

www.drweb.ee

Dr.WEB

KOMPAKTSUS

USALDUSVÄÄRSUS

EFEKTIIVSUS

KÕIK SEE, MIDA TÕESTI VAJAD

Dr.Web viirusetõrje 450.-

Dr.Web viirusetõrje+rämpspostifilter 550.-

Kingituseks tasuta

Dr.Web antivirus for Windows Mobile!

Küsi kauplusest

DATAGATE
ARVUTID

www.datagate.ee

Info ja hulgitöö: Abitic OÜ

tel.: 56 924 825

e-post: katre@drweb.ee

info@drweb.ee

Marilyn

Mille poolest su sõbrad sind eelkõige teavad?
Kirglikkuse poolest, teen kõiki asju pühendunult. Ja armastan loomi.

Ja mida sa kirglikult teed?
Viimastel aastatel olen põhiliselt töötanud ja õppinud. Sinna läheb enamus ajast, ülejäänud proovin sõpradele pühendada. Töötan teeninduse juhtimise valdkonnas, lõpetan Tallinna Tehnikaülikooli magistratuuri majanduses.

Kas esmamulje sinust võiks tõele vastata?
Ma ei mõtle sellest, kuidas inimesed minust võiksid valesti arvata, esmamulje pole minu meelest eriti oluline.

Aga kui sind tahta tundma õppida, siis kaua see parima tahtmise juures aega võtta võiks?
Kui mul tekib inimesega hea klapp, siis ei võta minu tundmaõppimine küll eriti kaua.

Mainisid, et oled loomasõber, milles see väljendub?
Mul on alati olnud koduloomad, praegu olen kassipidaja.

Üks või seitse kassi?
Üks.

Aga kõik need kurvad kiisud, kes Lasnamäel ringi hulguvad... Laieneb sinu armastus neile ka?

Olen päris hästi kursis varjupaikades ja tänaval elavate, inimese poolt hüljatud loomade olukorraga, loomulikult on mul soov neid aidata.

Lõpuks kohustuslik küsimustering. Lemmikfilm?

Päris ühte lemmikut pole, tuntumatest filmidest meeldivad «Fight Club» ja «Seven», samuti Sofia Coppola filmid.

Muusika?

Näiteks Madonna, Limp Bizkit, Robbie Williams.

Ja muidugi söök?

Prantsuse ja Itaalia köök. Kõpsetan päris tihti.

Marilyn

Telefon: Nokia E50

SMS: 4-5 tükki päevas

E-post: töö on kogu aeg lahti

Muud vidinad: iPod Nano viimane mudel

Uus mahukas kuukiri!

Telli kaks numbrit tutvumiseks koju. **Tasuta!**

Naistelehe Nipiraamat on uus soodsa hinnaga praktiline kuukiri. 164-leheküljeline ajakiri hakkab jaemüügis maksma 19.90, otsekorraldusega tellijatele 17 krooni kuus.

Kui vormistad uue ajakirja otsekorralduslepingu enne 23. märtsi, siis saad kaks esimest numbrit tasuta!

Tellimiseks mine veebilehele www.telli.ee, saada e-kiri levi@presshouse.ee või helista telefonil 660 9797.

SORENTO

Jäta kahtlused seljataha

Küsimused, kahtlused, kaalutlused. Autot valides on need mured tavalised. Kuid mitte siis, kui jutuks on Sorento.

Sorento on võimas SUV, mis on samaväärselt võimekas nii asfaldil kui muul pinnasel, lisaks muljetavaldav välimus ning 5-aastane läbisõidupiiranguta garantii. Isegi hind ei ole küsimus. See algab **374 900 kroonist**. Igasuguse kahtlusetu – sellist võimalust ei suuda pakkuda keegi peale Sorento.

Tule proovisõidule!

www.kia.ee

Edasimüüjad: TALLINN: Ülemiste Autokeskus, Ülemiste tee 1. TARTU: Autoring, Lõunakeskus, Ringtee 75h. HAAPSALU: Tradilo, Tallinna mnt 73. KOHTLA-JÄRVE: United Motors, Järveküla tee 22. KURESSAARE: Kuressaare Autoteenindus, Kalevi põik 2. NARVA: Analan Auto, Tiimani 5. PÄRNU: United Motors, Tallinna mnt 64c. VILJANDI: Rael, Tallinna tn 97.

* 5 aastat garantiid läbisõidupiiranguta * CO₂ emissioon alates 209 g/km, keskmine kütusekulu alates 7,9 l/100 km

KIA MOTORS
The Power to Surprise™